నమ్మలేని నిజాలు

కాపికి చైన దిస్సవరికి జపాన్ ఆసియా ఖండం.
రేపు రా తీరు పోదు భూములకథ ఆగని పోరు.
దేశం గాలికి కుట్రలు కుతంత్రాలు కుర్సీ కొరకు.
రోజు రానిది విహాహ శుభదినం జీవన యానం.
- రేడియమ్ సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక
website:www.netinijam.com
E-mail : netinijam93@gmail.com

ఢిల్లీ డైరెక్షన్ లో తెలంగాణ బీజేపీ !
సి.ఎమ్.పర్యవేక్షణలో టీఆర్ఎస్ సకలుకాపే!
బీజేపీ వేస్తుందా తెలంగాణలో పాగా ?
ప్రస్తుత ప్రభుత్వం పట్టు వీడుతుంద తనజాగా ?
- కందుకూరి శ్రీరాములు సెల్:9440119245
శ్రీనిజం

హైదరాబాద్ | గురువారం 7-7-2022 | RNI No.52865/93-Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :28 | సంచిక: 272 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

వ్యవసాయంలో యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహిస్తున్న ప్రభుత్వం: మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి

హైదరాబాద్, జులై 6:ప్రపంచంలో ప్రధాన వాణిజ్య పంటల్లో పత్తి ఒకటని మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి అన్నారు. వస్త్ర పరిశ్రమకు అది మూలాధారహని చెప్పారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా పండే నాలుగు రకాల పత్తిపంటల్లో 90 శాతం గాస్పియం హిర్సూటం రకానికి చెందిందే ఉంటుందన్నారు. అమెరికాలోని సెయింట్ లూయిస్‌లో ఉన్న బేయర్ పత్తి విత్తన, జెన్యు పరిశోధన కేంద్రాన్ని మంత్రి నిరంజన్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని బృందం పరిశీలించింది. ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వ్యవసాయంలో యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహిస్తున్నదని అన్నారు. ప్రపంచంలో అత్యధి, కంగా భారత్‌లో సుమారు 6.2 మిలియన్ టన్నుల పత్తి ఉత్పత్తి అవుతున్నదని చెప్పారు. ఇండియాతో పాటు చైనా, అమెరికాలలో పత్తి ఎక్కువగా సాగవుతుందని చెప్పారు. భారతదేశంతో పాటు ప్రధానంగా దక్కన్ పీఠభూమి పత్తి సాగుకు అత్యంత అనుకూలమని వెల్లడించారు. దేశంలో 2030 నాటికి పత్తి ఉత్పత్తి 7.2 మిలియన్ టన్నులకు చేరుందన్నారు. 2002 నుంచి పురుగులను తట్టుకునే బోల్‌గార్డ్ రకం హైబ్రీడ్ పత్తి సాగవుతుందని, దీంతో పంట ఉత్పాదకత పెరిందని తెలిపారు. బేయర్ విత్తన సంస్థ అనేక దేశాల్లో పరిశోధనలు జరిపి అక్కడి వాతావరణ, భూ పరిస్థితులకు అనుకూ లమైన ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే రకాలను అందిస్తున్నదని చెప్పారు. పత్తి సాగులో పెట్టుబడి వ్యయాన్ని తగ్గించడం, ఉత్పాదకత పెంచడంతోపాటు పంటకోతలో ఉన్న సమస్యలను సరళీకరి ంచేందుకుకు అమెరి కాలో అధ్యయనం చేస్తున్నామని వెల్లడించారు. తెలంగాణకు పత్తి, మొక్కజొన్న, కూరగాయల రకాల్లో నూతన వంగడాలను అందించేందుకు బేయర్ సంస్థ సంసిద్ధత వ్యక్తంచేసిందన్నారు. అమెరికాలో వ్యవసాయ కమతాలు పెద్దవికావడంతో వారు యాంత్రీకరణతో అద్భుతాలు సృష్టిస్తున్నారని తెలిపారు. తక్కువ విస్తీర్ణంలో తక్కువ రోజుల్లోనే అధిక ఉత్పత్తి సాది, స్తున్నారని చెప్పారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా పత్తు సాగు, వ్యవసాయంలో యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహిస్తుందన్నారు.

శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ జీవితం స్ఫూర్తి దాయకం..

మహబూబాబాద్, జులై 6 (నేటినిజం ప్రతినిధి): బీజేపీ పూర్వపు జనసంఘ్ వ్యవస్థాపకుడు డాక్టర్ శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ 121వ జయంతి వేడుకలు తొర్రూరు లో ఘనంగా నిర్వహించడం జరిగింది. స్థానిక బస్టాండ్ సెంటర్ వద్ద ఏర్పాటు చేసిన వారి చిత్ర పటానికి పూలమాలలు వేసి ఘనంగా నివాళులు అర్పించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా బీజేపీ రాష్ట్ర నాయకులు నియోజకవర్గ ఇన్చార్జి పెదగాని సోమయ్య మాట్లాడుతూ అఖండ భారత్ స్వాప్నికుడు, కాశ్మీర్ భారత్లో అంతర్భాగం అంటూ ఎలుగెత్తి చాటి కాశ్మీర్ లో 370ఆర్టికల్ రద్దు చేయాలని పోరాటం చేసి తన ప్రాణాలను బలిదానం చేసిన డాక్టర్ శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ జీవితం అందరికీ స్ఫూర్తిదాయకం అని తెలిపారు. బీజేపీ పూర్వపు జనసంఘ్ ను స్థాపించి అతి తక్కువ సమయంలో దేశం మొత్తం విస్తరింపజేసి ఉద్దేశంతో కాంగ్రెస్సేతర తొలి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసిన మహానియుడు శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ అని కొనియాడారు. శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ జీవితం మొత్తం దేశానికే అంకితం చేశారు అని, బీజేపీ నేటి పటిష్ట స్థితికి ఆనాడే గట్టి పునాది వేశారు అని తెలిపారు. ఈదేశంలో ఒకే జెండా,ఒకే రాజ్యాంగం,ఒకరే ప్రధాని ఉండాలని,370ఆర్టికల్ రద్దు చేయాలని పోరాటం చేసిన శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ ఆశయ సాధనలో భాగంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ రెండవ సారి ప్రధాని గా బాధ్యతలు చేపట్టిన తర్వాత 370ఆర్టికల్ ను రద్దు చేసి వారి ఆశయాన్ని నెరవేర్చి గత ఐదేళ్ళు గా కాశ్మీర్ లో రగులుతున్న రావణకాష్టాన్ని చల్లార్చి శాంతిని నెలకొల్పి కాశ్మీర్ ప్రజలకు విముక్తి కల్పించడం జరిగిందని తెలిపారు. ప్రతి బీజేపీ కార్యకర్త శ్యామ్ ప్రసాద్ ముఖర్జీ జీవితం, పార్టీ కోసం ఆయన పడిన కష్టాలను స్ఫూర్తి గా తీసుకుని బీజేపీ ని రాబోయే ఎన్నికల్లో అధికారంలోకి తీసుకురావడానికి కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో బీజేపీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి చీకటి మహేష్, జిల్లా కార్యదర్శి పరుపాటి రామ మోహన్ రెడ్డి, బీసీ మోర్చా జిల్లా అధ్యక్షుడు కస్తూరి పులేందర్, బీజేవైఎం జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి బొమ్మకంటి సాయికుమార్, జిల్లా,మండల నాయకులు మంగళపల్లి యాకయ్య, సింగ్ల రాజేష్, రాయపురం రాజకుమార్, సర్వ నాగరాజు, సూకర నవీన్,సిరాజ్ శ్రీనివాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మృతుల కుటుంబాలకు ఎమ్మెల్యే సండ్ర పరామర్శ

ఖమ్మం, జులై 6 (నేటినిజం ప్రతినిధి): ఖమ్మం జిల్లా పెనుబల్లి మండలం వి యం బంజర గ్రామంలో బుధవారం జంగం కాలనీలో చార్ల వెంకటేశ్వర్లు, రేపల్లె జీవన్, ఐజీపడ మృతిచెందగా సత్తుపల్లి శాసనసభ్యులు సండ్ర వెంకటవీరయ్య, మృతుల చిత్రపటాలకు పుష్పాంజలి ఘటించి నివాళులర్పించారు. అనంతరం వారి కుటుంబాలను పరామర్శించి వారి కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించారు. వీరితోపాటు జడ్పీటిసి చెక్కిలాల మోహన్, మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ చెక్కీలాల లక్ష్మణరావు, పిఏసిఎస్ అధ్యక్షులు చింతనిప్పు సత్యనారాయణ, సి.డి.సి చైర్మన్ భూపాల్ రెడ్డి, ఎంపీటీసీ వంగా ఝన్సీ నిరంజన్, సర్పంచ్ భూక్యా పంతులి, గ్రామ శాఖ అధ్యక్షులు గౌద శ్రీనివాస రావు, వంగా గిరిజపతి, మండల సోషల్ మీడియా అధ్యక్షులు మరిదు చంద్రశేఖర్, మండల సెక్రెటరీ భూక్య ప్రసాద్, మండలపు అశోక్, మండల టిఆర్ఎస్ పార్టీ యస్ సి సెల్ అధ్యక్షులు కోట ప్రభాకర్, కోట ప్రసాద్,

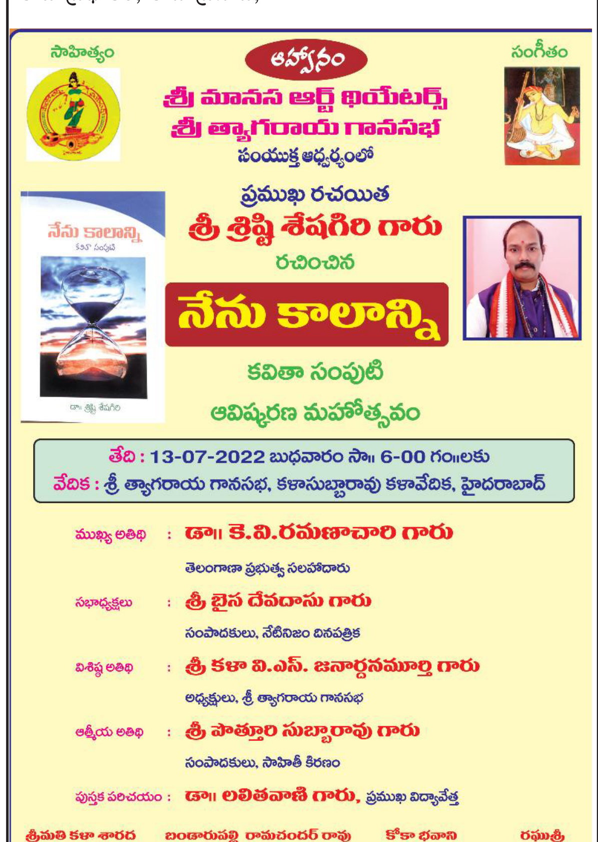

చరిత్రలో నేటినిజం

కం॥ ఆడెడ ఫుట్బాల్ ఆటగాడు
వీడని అనుబంధము గల విమల గుణుడై
వేడుక కైన నమ్ము అంకితము
నాడని ఘనుడని కాతచెద ఆదిల్ ఖానుడా!!

(జులై 7 ఫుట్‌బాల్ ఆటగాడు ఆదిల్‌ఖాన్ జననం..)

-రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

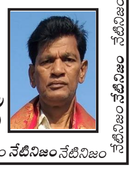

ఆటోనగర్ ఏర్పాటుతో 3,000 మందికి ఉపాధి : స్పీకర్ పోచారం

కామారెడ్డి, జులై 6:: 4.26 ఎకరాల స్థలంలో ఆటోనగర్ ఏర్పాటు చేస్తామని అసెంబ్లీ స్పీకర్ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి అన్నారు. బుధవారం బాన్సువాడ పట్టణ శివారులోని కొయ్యగుట్ట వద్ద నూతనంగా ఏర్పాటు చేయనున్న 'బాన్సువాడ ఆటోనగర్' కు శంకుస్థాపన చేశారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ..ఆటోనగర్ ఏర్పాటుతో 3,000 మందికి ఉపాధి దొరుకుతుందన్నారు.

మొత్తం 300 దుకాణాలు ఏర్పాటు చేయడానికి అనువుగా రూ. 4 కోట్లతో మౌలిక వసతులను అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు. ఇప్పటికే భూసేకరణకు సంబంధించిన రూ. 3 కోట్లను రైతులకు చెల్లించామని స్పష్టం చేశారు. యువకులకు ఉపాధి కలిపించడానికి ప్రభుత్వం అనేక పథకాలను చేపడుతుందన్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గత 8 ఏండ్లలో ఐ టి రంగంలో 6 లక్షల ఉద్యోగాలు, పరిశ్ర మల రంగంలో 16 లక్షల ఉద్యోగాలు వచ్చాయన్నారు. మంత్రి కేటీఆర్ నాయకత్వంలో పారిశ్రామిక రంగం దూసుకెళుతుందని పేర్కొన్నారు. అలాగే హైదరాబాద్ నుంచి మెదక్ వరకు జాతీయ రహదారి పూర్తయింది.ఎల్లారెడ్డి నుంచి బాన్సువాడ మీదుగా రుద్రూరు వరకు త్వరలోనే పనులు ప్రారం భం అవుతాయని పోచారం తెలిపారు. కార్యక్రమంలో టూఎఐఅ ఎండీ నరసింహా రెడ్డి, జిల్లా కలెక్టర్ జితేష్ వి పాటిల్, డీసీసీబీ చైర్మన్ పోచారం భాస్కర్ రెడ్డి, మున్సిపల్ చైర్మన్ జంగం గంగాధర్, నాయకులు పో చారం సురేందర్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

జల్‌పల్లి మున్సిపాలిటీ అభివృద్ధికి కృషి : మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి

రంగారెడ్డి, జులై 6: జల్‌పల్లి మున్సిపాలిటీలో రూ. 20 కోట్లతో రోడ్డు,డ్రైనేజీ నిర్మాణ పనులు కొనసాగుతున్నాయని, జల్‌పల్లిని మరింత అభివృద్ధి చేస్తామని విద్యా శాఖ మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి అన్నారు. జల్‌పల్లి మున్సిపాలిటీలో బుధవారం మంత్రి పలు అభివృద్ధి పనులకు శంకుస్థాప చేశారు.

ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. అభివృద్ధి, సంక్షేమమే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వ నినాదాలు, విధానాలని పేర్కొన్నారు. డివిజన్లలో సమస్యల పరిష్కారం కోసం ప్రణాళిక బద్దంగా కృషి చేస్తామన్నారు.

మహేశ్వరం నియోజకవర్గంలో 10 బస్తీ దవాఖానాలు మంజూరు కాగా జల్‌పల్లిలోనే నాలుగు బస్తీ దవాఖానాలు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. కార్యక్రమంలో మున్సిపల్ చైర్మన్ అబ్దుల్ సాధి, వైస్ చైర్మన్ ఫర్హా నాజ్, నాయకులు ఖలీఫా, కృష్ణా రెడ్డి, యూసుఫ్ పటేల్, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధే ప్రభుత్వ ధ్యేయం : మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్

కరీంనగర్ , జులై 6:(నేటినిజం ప్రతినిధి): గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి ధ్యేయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పని చేస్తుందని రాష్ట్ర సంక్షేమ శాఖ మంత్రి కోపులి ఈశ్వర్ పేర్కొన్నారు. బుధవారం జగిత్యాల జిల్లా వెల్గటూర్ మండలం పీడబ్ల్యూడీ రోడ్ నుండి కోటిలింగాల మీదుగా పాశిగామ వరకు 1 కోటి 50 లక్షల రూపాయలు నిధులతో నిర్మించ తలపెట్టిన బీటి రోడ్డు పనులను ప్రారంభించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలకు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తుందన్నారు. రోడ్లు, డ్రైనేజీలు, కల్వర్టర్లతో పాటు ఇతర ఇతర సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో తెరాస ప్రజాప్రతినిధులు, నాయకులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

కలాన్ని కన్నీళ్ళతో నింపి బడుగుల పక్షాన నిలిచిన 'రావూరి భరద్వాజ'

కలాన్ని కన్నీళ్లతో నింపి సాహిత్య సారస్వతాన్ని సృజించిన సౌజన్యమూర్తి రావూరి భరద్వాజ అని తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కేవి రమణాచారి కొనియాడారు. బడుగుల జీవన సమరాన్ని అక్షరీకరించిన మహా రచయిత అని శ్లాఘించారు. ఆయన స్మారక పురస్కారాన్ని పల్లె జీవితాన్ని అక్షరీకరిస్తున్న 'కొండపొలం' రచయిత సన్నపురెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డికి ఇవ్వడం ఆనందంగా ఉందన్నారు. జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహిత రావూరి భరద్వాజ జయంతి సందర్భంగా ఆయన కుమారుడు రావూరి కోటేశ్వరరావు నిర్వహణలో ప్రముఖ నవలా రచయిత సన్నపురెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డికి 'రావూరి భరద్వాజ సాహితీ పురస్కారం' కూచిపూడి నర్తకీ టీవీ శిరీషకు రావూరి కాంతమ్మ పురస్కారాలను కేవీ రమణాచారి తన క్యాంపు కార్యాలయంలో మంగళవారం ప్రదానం చేశారు. పురస్కార గ్రహితలకు రూ.15 వేల నగదుతో పాటు శాలువా, జ్ఞాపికతో సత్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ తల్లిదండ్రుల పేరుమీద ట్రస్ట్ నెలకొల్పి పలు సేవాకార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్న రావూరి కోటేశ్వరరావును అభినందించారు. తానెక్కి వచ్చిన మెట్లను మరువని వ్యక్తి రావూరి భరద్వాజ అంటూ ఆయన జీవితంలోని స్ఫూర్తిదాయక ఘట్టాలను రచయిత ఓలేటి పార్వతీశం సభకు పరిచయం చేశారు. ఏడో తరగతి చదివి జ్ఞానపీఠ అవార్డు వరకు ఎదిగిన రావూరి జీవితగాథను పాఠ్యాంశంగా పెట్టాలని సన్నపురెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి కోరారు. చదవాలనే ఆకలి, రాయాలనే దప్పికే తనను రచయితగా నిలెబట్టిందని సన్నపురెడ్డి తెలిపారు. కార్యక్రమంలో జీవీఆర్ ఆరాధన కల్చరల్ ఫౌండేషన్ చైర్మన్ గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, యువకళావాహిని అధ్యక్షుడు లంక లక్ష్మీనారాయణ, కందుకూరి సూర్యనారాయణ, రావూరి భరద్వాజ, కాంతమ్మ ట్రస్ట్ నిర్వాహకుడు కోటేశ్వరరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బీసీ విద్యార్థులకు ప్రపంచస్థాయి విద్య : మంత్రి గంగుల కమలాకర్

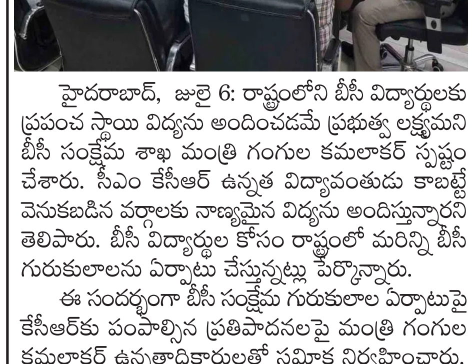

హైదరాబాద్, జులై 6: రాష్ట్రంలోని బీసీ విద్యార్థులకు ప్రపంచ స్థాయి విద్యను అందించడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యమని బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గంగుల కమలాకర్ స్పష్టం చేశారు. సీఎం కేసీఆర్ ఉన్నత విద్యావంతుడు కాబట్టే వెనుకబడిన వర్గాలకు నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తున్నారని తెలిపారు. బీసీ విద్యార్థుల కోసం రాష్ట్రంలో మరిన్ని బీసీ గురుకులాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు.

ఈ సందర్భంగా బీసీ సంక్షేమ గురుకులాల ఏర్పాటుపై కేసీఆర్‌కు పంపాల్సిన ప్రతిపాదనలపై మంత్రి గంగుల కమలాకర్ ఉన్నతాధికారులతో సమీక్ష నిర్వహించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి గంగుల కమలాకర్ మాట్లాడుతూ.. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 281 బీసీ గురుకులాలు ఉన్నాయని తెలిపారు. ఇందులో 143 పాఠశాలలు, మరో 119 పాఠశాలలు జూనియర్ కాలేజీలుగా అప్ గ్రేడ్ అయ్యాయని చెప్పారు. మరో 19 జూనియర్ కాలేజీలు, ఒక డిగ్రీ కాలేజీ ఉన్నట్లు పేర్కొన్నారు. బీసీ గురుకులాల్లో 1,52,440 మంది విద్యార్థులు చదువుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. ఈ క్రమంలోనే కొత్తగా మరో 33 గురుకులాల ఏర్పాటుకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాలని సీఎం ఆదేశించినట్లు పేర్కొన్నారు. కొత్త గురుకులాల ద్వారా మరో 7,920 మందికి విద్యార్థులకు లబ్ది చేకూరుతుందన్నారు. మరో 15 డిగ్రీ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. వీటి ద్వారా 3,600 మంది ఉన్నత విద్యను అభ్యసించే అవకాశం కలుగుతుందన్నారు.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున ఉద్యోగాల భర్తీ చేపడుతున్న నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలో మరో 21 స్టడీ సర్కిళ్ల ఏర్పాటుకు కార్యాచరణ రూపొందించాలని అధికారులను ఆదేశించారు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలతో పాటు ప్రైవేట్ రంగంలో కావాల్సిన నైపుణ్యాల కోసం ఇక్కడ శిక్షణ అందించేలా ప్రణాళికలు రూపొందించాలని మంత్రి కమలాకర్ ఆదేశించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఉన్నత విద్యామం డలి ఛైర్మన్ ప్రొఫెసర్ లింబాద్రి, బీసీ సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి బుర్రా వెంకటేశం, ఎంజేపీ సొసైటీ సెక్రటరీ మల్లయ్య బట్టు, స్టడీసర్కిళ్ల డైరెక్టర్ అలోక్ కుమార్ పాల్గొన్నారు.

మంచి రోజులు వచ్చేశాయ్..-మంత్రి కేటీఆర్

హైదరాబాద్, జులై 6: గ్యాస్ సిలిండర్ ధర పెంపుపై మంత్రి కేటీఆర్ వ్యంగ్యాస్త్రాలు సంధించారు. 'మంచి రోజులు వచ్చేశాయ్.. అందరికి శుభాకాంక్షలు. వంటింటి గ్యాస్ లిండర్ ధరను కేంద్రం మరో రూ.50 పెంచేసింది. సిలిండర్ ధర పెంచి మహిళలకు ప్రధాని మోదీ కానుకగా ఇచ్చేశారు' అని ట్విట్టర్ వేదికగా స్పందించారు.

గృహావసరాల కోసం వినియోగించే 14 కేజీల సిలిండర్‌పై కేంద్రం రూ.50 వడ్డించింది. దీంతో హైదరాబాద్‌లో రూ.1055గా ఉన్న గ్యాస్ బండ ధర రూ.1105కు చేరింది. తాజా పెంపుతో ఢిల్లీలో సిలిండర్ ధర రూ.1053కు పెరిగింది. దీంతో పాటు ఐదు కేజీల డొమెస్టిక్ సిలిండర్‌పై మరో రూ.18 భారం మోపింది. పెరిగిన ధరలు వెంటనే అమల్లోకి వస్తాయని ప్రకటించింది.

ధరణి పోర్డల్ సమస్యలు పరిష్కరించాలి.....

మహబూబాబాద్, జులై 6 (నేటినిజం ప్రతినిధి): కాంగ్రెస్ కిసాన్ సెల్ జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడు కందాడి అశోక్ రెడ్డి....ధరణి పోర్డల్ సమస్యలను వెంటనే పరిష్కరించాలని,కాంగ్రెస్ పార్టీ కిసాన్ సెల్ జిల్లా ఉపాధ్యక్షుడు కందాడి అశోక్ రెడ్డి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు.కాంగ్రెస్ కిసాన్ సెల్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు అన్వేష్ రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో బుధవారం హైదరాబాద్ లోని ఇందిరాపార్క్ వద్ద తలపెట్టిన ధరణి పోర్డల్ సమస్యలపై ధర్నా కార్యక్రమానికి కేంద్ర మాజీ మంత్రి పోరిక బలరాం నాయక్,కాంగ్రెస్ పార్టీ జిల్లా సీనియర్ నాయకుడు వెన్నం శ్రీకాంత్ రెడ్డి ఆదేశాల మేరకు తొర్రూరు మండలం నుంచి సుమారు వందమందికి పైగా బస్సులో తరలివెళ్లారు.ఈ సందర్భంగా అశోక్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ..తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టిన పథకం ధరణితో భూ సమస్యలు పరిష్కారం కాక రైతులు రెవెన్యూ అధికారుల చుట్టూ తిరుగుతూ..ఎన్నో ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.నిజమైన హక్కుదారునికి పట్టా పాస్ పుస్తకాలు రావడంలేదని,అలాగే నిషేధిత జాబితాలో సర్వే నెంబర్లను పెట్టడం జరిగిందని ఆరోపించారు.రైతులకు ఎల్లవేళలా కాంగ్రెస్ పార్టీ మద్దతుగా నిలుస్తుందని,బాధిత రైతుల పక్షాన కాంగ్రెస్ పార్టీ అండగా ఉంటుందని హామీ ఇచ్చారు.ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా కిసాన్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తోట వెంకన్న,మండల అధ్యక్షుడు శ్రీనివాస్,లింగన్న,పూర్ణచంద్ర, వెంకయ్య,రత్నాకర్ రెడ్డి,సాధులింగారెడ్డి,సోమిరెడ్డి గు,తిరుపతి రెడ్డి,బిక్షపతి,సమ్మయ్య,తిరుపతిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు..

సిద్దిపేట అంతా నా కుటుంబం : మంత్రి హరీశ్‌రావు

సిద్దిపేట, జులై 6: సిద్దిపేట అంతా తన కుటుంబంగా భావించి అభివృద్ధి చేస్తున్నామని రాష్ట్ర వైద్యారోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్‌రావు తెలిపారు. అన్ని వర్గాలను అభివృద్ధి పథంలో నడిపించేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. నిరుద్యోగ యువతీయువకులకు ఉచిత కోచింగ్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేసి.. ఉద్యోగాలు సాధించేలా తరగతులు నిర్వహిస్తున్నామని స్పష్టం చేశారు. టీఎస్ టెట్ ఫలితాల్లో అర్హత సాధించిన అభ్యర్థులతో మంత్రి హరీశ్‌రావు టీఆర్ఎస్ పార్టీ కార్యాలయంలో సమావేశమయ్యారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి హరీశ్‌రావు మాట్లాడుతూ.. టెట్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించిన అభ్యర్థులందరికి శుభాకాంక్షలు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా టెట్‌లో 32 శాతం ఉత్తీర్ణత సాధిస్తే.. కేవలం సిద్దిపేటలోని కేసీఆర్ ఉచిత కోచింగ్ సెంటర్ నుంచి 82 శాతం మంది ఉత్తీర్ణత సాధించారని పేర్కొన్నారు. 618 మంది అభ్యర్థులకు గానూ 517 మంది పాసయ్యారని మంత్రి స్పష్టం చేశారు. డీఎస్సీ నోటిఫికేషన్ రాకముందే లాంగ్‌టర్మ్ కోచింగ్ ఇప్పిస్తామని చెప్పారు. త్వరలోనే గ్రూప్- 4 నోటిఫికేషన్ రాబోతుందన్నారు. దానికి కూడా ఉచితంగా కోచింగ్ ఇస్తామని వెల్లడించారు. అభ్యర్థులందరూ ఉద్యోగాలు సాధించినప్పుడే ఈ కేసీఆర్ కోచింగ్ సెంటర్‌కు నిజమైన సార్థకత లభిస్తుందన్నారు. సీఎం కేసీఆర్ రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వులు తెచ్చి స్థానికులకే ఉద్యోగాలు వచ్చేలా కృషి చేశారని హరీశ్‌రావు పేర్కొన్నారు. 317 జీవో రద్దు చేయాలని ప్రతిపక్షాలు ఆందోళన చేయడం సిగ్గుచేటని మంత్రిఅన్నారు.

నేటినిజం

సాహితీ కెరటాలు

E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 7-7-2022

కాఠిన్యం వీడకుంటె
కరుణయెలా పుడుతుంది
కాకికట్టె మోయకుంటె
గూడుయెలా కడుతుంది.

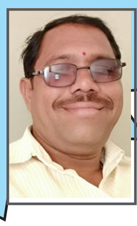

-గణపురం పరమేశ్వర్
7013333911

ఘంటారావం

అందరి ఆధారం
తానే అనుకుంటే ఎలా?
తన దారం తెగేదెప్పుడో
తెలియదు కదా.

బాల్యానికి మించిన
స్వర్గమేమున్నది?
వృద్ధాప్యానికి మించిన
నరకమెక్కడుంది?

అమ్మను
అనాదరిస్తే ఎలా?
అమ్మే
ఆధార్ కదా.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

పుస్తక సమీక్ష

చిత్రాడ 'మ్యూజింగ్స్'

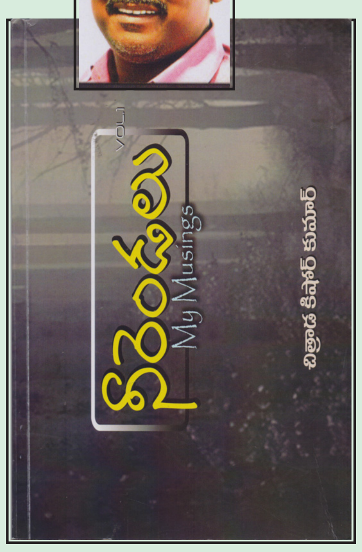

తెలుగు కవన లోకంలో ఎంచదగిన మంచి కవుల్లో చిత్రాడ కిషోర్ కుమార్ ఒకరు. చాలా కాలం క్రితం 'హృదయాలాపన' శీర్షికన కవితా సంపుటితో తళుక్కున మెరిసి, సందీర్ఘ విరామం తర్వాత తన ఆలోచనా ప్రవాహానికి లఘు కవితలతో మదులు కట్టి శతాధిక లఘు కవితల్ని తాజాగా అందిస్తున్నడు. కావ్యం పేరు "నీ రెండలు" (My Musings) కారణాలు ఏవైనా బాగా రాయగలిగిన ప్రతిభావంతులు కవిత్వం విషయంలో కలాన్ని ముడుచుకుని కూర్చొవడం అంత సబబుగాదేమో.

ఈ మధ్య కాలంలో ఓ నాటికల సంపుటి, 'మన భారత జెండా' పేరిట ఓ దేశభక్తి గేయాన్ని రచించి సి.డి.రూపంలో వెలువరించాడు. గాయని ఆయన కుమార్తె యామిని చిత్రాడ.

కిషోర్ కుమార్ వ్యక్తిగతంగా నాకు తెలుసు. కడు సౌమ్యుడు. మృదుభాషి. సహృదయుడు. అందుకే ఆయన కవితల్లో సున్నితత్వం, సంస్కారం, మాధుర్యం ముప్పేటలా అల్లుకుపోయి పాఠకుల్ని అలరిస్తాయి.

అమ్మని వర్ణిస్తు **"పులకించే జీవననాద తరంగం/ పల్లవించే అనంతరాగ ప్రవాహం"** అని పరవశించిపోతాడు. బాల్యంలోకి ఒదిగిపోయి

"ఉగ్గుగిన్నె- గోరుముద్ద
వెన్నెల-చందమామ
అమ్మ-జోలపాట
వెలకట్టలేని జ్ఞాపకాలు" అంటు మధుర స్మృతుల్ని నెమరు వేసుకుంటాడు.

నాన్నని "ప్రపంచాన్ని చూపించే సూరీడు"లా దర్శిస్తాడు.

"తను పల్లవి- నేను చరణం
తను రాగం- నేను తాళం
తను ఆట- నేను పాట" జీవిత భాగస్వామి పట్ల తన ప్రేమానురాగాలను చాటుకున్న వ్యక్తీకరణ యిది.

చిత్రాడ కిషోర్‌కుమార్ ఏకైక సంతానం యామిని. ఉన్నత విద్యావంతురాలు. మధుర గాయని, అనుక్షణం ఆమె ఉజ్వల భవిష్యత్తును కాంక్షించే ఈ కవి "అమ్మను మరిపించే... అమ్మవు నీవు" అంటు మురిపెంగా మురిసిపోతాడు.

"ప్రభాతాన ప్రభవించే కిరణం నీవు
నీరెండలో తొలకరి జల్లువునీవు"

ఎవరు ఈ నీవు? యింకెవరు.. స్నేహితుడే స్నేహానికి చిత్రాడ నిర్వచనం యిది.

గురువు అంటే ఎవరు? "గురువు అంటే సమగ్ర గ్రంథం" అంటాడు చిత్రాడ.

"తెలుగు శబ్దమే.. ఒక తెలుగుదనం
తెలుగు జాతిలో పుట్టడవే గొప్పవరం"

మాతృభాష తెలుగుకు పట్టం కట్టిన తీరు యిది.

అలసత్వం వలదంటాడు, భయపడటమంటే నిత్యం చస్తూ బ్రతకడమే అని తేల్చేస్తాడు.

"కుల మతాల కుమ్ములాట లెందుకు?
సమానత్వం అనే ప్రగల్భాలెందుకు?"
అంటు సమాజాన్ని ప్రశ్నిస్తాడు.

"కొన్ని ప్రేమలు మనిషి ఉన్నంత వరకే..
మనిషి పోయాకనే తెలుస్తుంది
అవన్నీ ఒట్టి పొగమంచు బంధాలని!"
అంటు జీవిత సత్యాలను తాత్వికంగా ఆవిష్కరిస్తాడు.

"నిద్ర పోయేవాడు ఎదగలేడు
ఎదగాలనకునేవాడు నిద్రపోడు"

ఎదగడమంటే లక్ష్య సాధనవైపు దూసుకెళ్ళడం. కార్యసాధకుడికి నిద్దుర ఎలా వస్తుంది. కానీ వాడికీ కలలు తప్పవు. కలలంటే నిదురలోని పలకరింపులు కావు. నిద్రను ఛిద్రం చేసే పలవరింతలు.

"నిన్ను అన్యాయం చేసే వాళ్ళు ఎక్కడో ఉండరు
నీ చుట్టూ నీడలా నీతోనే తిరుగుతూ ఉంటారు" అని హెచ్చరిస్తున్నాడు. అక్షర సత్యం యిది.

చిత్రాడ కిషోర్ కుమార్ తన అనుభవాల, అనుభూతుల, అక్షరాల అల్లికలను Quots గా అందించిన లఘు కవితల గ్రంథం "నీరెండలు".

త్వరలో తన రెండవ కవితా సంపుటి 'నిశ్శబ్ద స్వప్నం'తో కవన ప్రియుల్ని అలరిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు చిత్రాడ. వేచిచూద్దాం!

ప్రతులకు: చిత్రాడ కిషోర్ కుమార్
ఎఫ్ఎఫ్-8, 5వ అంతస్తు,
ఫ్లాక్-3, మహేశ్వరి టవర్స్,
పవర్ గ్రిడ్ ఎదురుగా,
నున్నా-521 212
విజయవాడ, కృష్ణ జిల్లా.ఆంధ్ర.
సెల్: 9866912906

- రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

ధార్మిక నిధి

వివేకానికి చిరునామా

జ్ఞాన భాండాగారం
తర్క చమత్కారం
అతనికి అలంకారం

భారతీయ సంస్కృతిని
ఎల్లలు దాటించిన ఘనత
అనంతమైన జ్ఞాపకశక్తి
అతని ప్రత్యేకత
యువతకు ఆయన వాక్కు
ఒక గొప్ప సందేశం

సంప్రదాయ వేషధారణ
ఆయనకు అమితానందం
విదేశ పర్యటనలో
తెలుసుకున్నాడు అనేక పోకడలు
పరదేశీయులకు
అతను భారతీయ సన్యాసి
కాని అతడు నిత్యం సత్యాన్వేషి.

అతని ఉక్తిసూక్తులు బడిపిల్లల
మదిలో నిత్యం ఆవర్తన మననం
అంతర్మథన అన్వేషణే
అతని జ్ఞానసముపార్జనకు సోపానం

అతని సూక్తులు పాటిస్తే
యువత మార్గం రాచబాటే
గురువు సేవే పరమ ధర్మంగా భావించి
రామకృష్ణ మిషన్, రామకృష్ణ మఠంల
ద్వార హిందూధర్మాన్ని ప్రపంచ
దేశాలకు పరిచయం చేసాడు
పిన్న వయస్సులో పరమపదించినా,
భారతీయుల మదిలో
చిరస్మరణీయుడు
స్వామి వివేకానందుడు

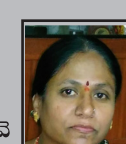

-సంధ్య సుత్రావె
9177615967

ప్రముఖ సినీ కవి సుద్దాల అశోక్‌తేజకు సన్మానం

వైశ్యులు, స్వార్థం లేకుండా సేవ చేస్తారని ప్రముఖసినీ కవి సుద్దాల అశోక్‌తేజ అన్నారు. ఖైరతాబాద్ వాసవీ సేవాకేంద్రం ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం నిర్వహించిన సేవా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అశోక్‌తేజను గాంధీనగర్‌కు చెందిన అంతర్జాతీయ వైశ్య సమాఖ్య తెలంగాణ శాఖ ఉపాధ్యక్షులు నీలా శ్రీధర్, సలహాదారు కాసనగొట్టు రాజశేఖర్‌గుప్తా గ్రేటర్ అధ్యక్షుడు ఎర్రం శ్రీనివాస్‌గుప్తాలు సన్మానించారు. ఈ సందర్భంగా సంఘం స్వర్ణోత్సవ సంచికను అశోక్‌తేజ ఆవిష్కరించారు.

స్వప్నం నించి స్వప్నంలోకి

స్వప్నం నుంచి స్వప్నంలోకి
నేల కనిపించకుండా కళ్ళు ఆకాశానికి గుచ్చి
చూపుండీ చూడలేనితనంతో
హద్దుల మధ్యన అడుగులు వెయ్యాలని
విరిగిన తళుకుల జీవితం ముక్కను గెలవాలని
అవునా కాదా అంటూ ఆడుతూనే ఉన్నాను.

పుడుతూనే చుట్టూ మృత్యువు ముళ్ళకంపను నాటుకు
కళ్ళు విప్పకుండానే కేరు కేరు మంటూ
జాలి చూపులను పోగేసుకుంటూ చీకటినుండి
చీకటి లోయల్లోకి ముళ్ల పరదాల సందుల్లోంచి జారుతూ
మాటలూ చుపులూ గీరుకుపోయి రక్తమోడుతున్న మనసును
భుజాన వేసుకు దిగుతూనే ఉన్నాను
సందిగ్ధ సమరంలోకి.

నా ఒక్క ఉనికినీ
మూసిన కనురెప్పల వెనక
వెలుగులు మారుతున్న నైజంలో బేరీజు వేసుకున్నప్పుడు
జ్ఞానేంద్రియాలు తపస్సమాధిలో గతించి చుట్టూ ప్రపంచమే
నిత్యమై సత్యమై గోచరించాక చూసేందుకేమీ లేదు
పుట్టుకతోనే ఉద్భవించే అహం పోతూ పోతూ సమస్తం త్యజించి
ఏమీ మిగలనితనం మూణ్ణాళ్ళ మనికిలోనే ఉంది అసలు ముసలం

స్వప్నం నించి మరో స్వప్నం లోకి అనంతంగా సాగిపోతూ
కలల పాలపుంతలో దారితప్పి తిరిగే జీవితం మీద ఎంత ప్రేమ
పడి చచ్చేంత పక్కవారిని చంపేంత చచ్చి చెడీ బ్రతికేంత
గతమూ భవిష్యత్తూ విస్మరించి ఇప్పటికిప్పుడు ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యానికి
విసుగులేని పెనుగులాట
చూపేలేని అంధకార సముచ్చయంలో
ఏదేమిటో తెలిస్తేకదా
స్వప్నాల వేటలో కోల్పోయిన కాలం గెలిచేది.

-స్వాతీ శ్రీపాద
8297248988

రాజీ పడని పోరు -కవిత్వం

నీతి నిజాయితి నిలిపేందుకు
అక్షరాల పదును ప్రతి హృదిని చేరేందుకు
అక్రమ దారిని సవరించేందుకు
ఆలోచనల ప్రాణమయ్యి
జ్ఞాన కిరణాలు ప్రసరించేందుకు
హక్కుల దివిటీ వెలిగించేందుకు

బాధ్యత బావుట ఎగరేసేందుకు
సమర నాదమై జ్వలిత గీతమై
ఆకలి బాధల ముక్తి నాదమై
న్యాయ రక్షణకు ధైర్య కవచమై
సగటు జీవి కి ఇలలో రక్షణయ్యి
ఎగిసే అలలుగా మెరిసే కలలుగా

గాలి కన్నా వేగంగా మనసును
చేరే మార్గంలా
కలం సాగుతు ఉండాలి
కాలాన్ని కవిత్వం కట్టి వేయాలి

అపుడే ప్రపంచం గుప్పిట్లో
అక్షరాలు పోరును చేస్తయ్

పోరును చేస్తయ్ రాతను రాస్తయ్
ప్రశ్న గ మారి ఎదురు నిలుస్తయ్
ప్రతి అడుగు లో విజయానిచ్చి
న్యాయ బాటలో రక్షణగుంటయ్

కవిత్వం ఒక పోరాటం

హక్కుల కోసం వెలుగుల కోసం
స్వేచ్ఛబతుకుకై జ్ఞానవెలుగుకై పోరాటం
బతుకు ను మార్చి భవితను ఇచ్చే
జీవితానికై పోరాటం

అక్షరాలు
మెరిసే నక్షత్రాలై నపుడు
ఆకాశం అంచుల మీద కవిత్వం

సూర్యుడి వెలుగును అందుకున్నప్పుడు
మండే సూర్యుడి గర్భం లో కవిత్వం

మెరిసే మెరుపైనపుడు
మేఘాల గర్జన లో కవిత్వం

అలల అక్షరాలు ఎగిసి నపుడు
సాగర గర్భం లో కవిత్వం

కవి రాతలో మెరిసే కవిత్వం
జనం గోడు లో తోడు కవిత్వం.

సమాజ మార్పు లో లోక కూర్పు లో
యుగ నినాదమై జాగృత గీతమై
కవి కలం లో కలల కావలై
అక్షర నావలై భరోసా తీరం చేర్చే కవిత్వ

వెన్నెల సొగసు కాదు కవిత్వం
అడుగడుగు రక్తమయం

బాధల కన్నీటి సాగర సాహస
ఎదురీత కవిత్వం

ఆరిపోని వెలుగు
తలవంచని భావం

జనం కోసం కలం చేసే
నిబద్ధతల
తపస్సు కవిత్వం.

వెలుగులు చిమ్మే సూర్యుడి రూపం
రాజీ పడని గాయాల అక్షరం
కాలం తో చేసే పోరు కవిత్వం

- సిరిసిల్లా
గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

(కథ)

ఆత్మస్థైర్యమే ఆ చిరునవ్వు

నవ్వుతూ చూసింది వర్ధని. ఆ నవ్వు వంకే రెప్పవాల్చకుండా చూస్తుండిపోయింది శ్రావణి.

"ఏవిటలా బొమ్మల్లే నిలబడిపోయావు? పద వెళ్దాం?" అంటూ స్నేహితురాలు శ్రావణి భుజమ్మీద చెయ్యి వేసింది వర్ధని.

"ఎప్పుడూ అలా నవ్వుతూ ఎలా ఉండగలవు నువ్వు అని ఆలోచిస్తున్నాను చిరునవ్వు తప్ప వేరే ముఖకవళికలేవీ నేనెప్పుడూ నీలో చూడలేదు. అది ఎలా సాధ్యం నీకు?"

"ఆ మాత్రం ఊహించలేవా?" వెంటనే అంది వాళ్ళతోపాటే నడుస్తున్న మరొక స్నేహితురాలు సరోజ.

ఏమిటన్నట్టుగా సరోజ మొహంలోకి చూసింది శ్రావణి.

"మా అమ్మ నాన్నలకున్న ఆరుగురి సంతానంలో ఒకదాన్ని నేను. ఇంట్లో తిండికీ బట్టకీ లోటు లేదు. సరదాలకీ, సంతోషాలకీ, ఇంట్లో అవసరమైన పనులకీ. పంచుకోడానికి తోడబుట్టినవాళ్ళున్నారు. కానీ అంతమందిమి ఉన్నాం కాబట్టి ఇంట్లో నా ఇష్టారాజ్యంగా ఉండడానికి లేదు. అదో పెద్ద కష్టం. అలాంటప్పుడు నాలాంటిదాని మొహంలో బాధ, విచారం, విసుగు, చిరాకు తప్ప చిరునవ్వు తెచ్చిపెట్టుకుందామన్నా రాదు కదా. ఇంక నీ సంగతికొస్తే ముగ్గురక్కచెల్లెళ్ళు మీరు. ఆడపిల్లలు మీకు చదువులెందుకని అనకుండా మీ నాన్నగారు మీకు పెద్ద చదువులు ఎంతవరకూ చదువుకుంటానంటే అంతవరకూ చదివంచడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నారు. కానీ మీరు ఇష్టం వచ్చినట్టు అజాపజా లేకుండా డబ్బులు ఖర్చు పెట్టడం ఆయనకిష్టంలేదు. కాస్త జాగ్రత్తలు చెప్తుంటారు. అది నీకు ఇష్టం ఉండదు. ఇంట్లో నీ పనులు నువ్వు చేసుకోవడానికి కూడా తగని బద్ధకం నీకు. నీ పనులన్నీ మీ అమ్మే చేస్తుంది. ఎన్ని చేసినా అటు అమ్మ మీద విసుగు, ఇటు నాన్నగారిమీద విసుగు. ఇంక నీ మొహంలోనూ చిరునవ్వు ఎక్కడినించి వస్తుంది చెప్పు?"

"నువ్వు చెప్పబోయేదేమిటో అర్థమైపోయింది నాకు" సరోజ అన్నదానికి బదులు ఇస్తూనే కొంచెం అసూయతో వర్ధనివైపు చూసింది శ్రావణి. ఆ వెంటనే మళ్ళీ తనే అంది "వర్ధనికి తోడబుట్టినవాళ్ళు ఎవరూ లేరు కదా! ఇంట్లో తనే యువరాణి తనదే రాజ్యం. వాళ్ళ నాన్నగారు సంపాదించేదంతా తనమీదే ఖర్చు పెట్టుకోవచ్చు. పొదుపుగిదుపు అంటూ అనేవాళ్ళుండరు. ఇంక లోటేముంది? నిత్యం సంతోషమే కాక నిస్పృహ ఎందుకుంటుంది మనకున్నట్టు. అంతేకాదు ఇంట్లో పన్లు చెయ్యాల్సిన అవసరాలూ ఉండవు. హాయిమంటూ ఉంటుంది కదా అందుకే మొహంలో ఎప్పుడూ ఆ చిరునవ్వు" తేల్చి చెప్పేసింది సరోజ అదే ఖాయమన్నట్టు.

"తనకున్న ఆ సుఖం. మనకుంటే మనం కూడా అలాగే ఉండగలం. ఏవంటావు?" శ్రావణి మాటలకి తల ఊపుతూ సరోజ "సరిగ్గా చెప్పావు. నేను చెప్పాలనుకున్నది అదే" అంది వర్ధని వైపు చూస్తూ. వర్ధని పెదవుల మీద నవ్వు చెదరలేదు. దానికి మౌనం మరింత అందమిచ్చింది.

ఆ రోజు సరోజతో కలిసి బ్యూటీపార్లర్‌కి వెళ్ళి తిరిగివచ్చేటప్పుడు పెద్దగా నిట్టూర్చింది శ్రావణి ఎదురుగా ఉన్నపెద్ద బట్టల దుకాణం చూస్తూ కిందటి నెల్లోనే ఓ ఖరీదైన రెడీమేడ్ చుడీదార్ కొనుక్కున్న సంగతి అప్పుడే మరుగున పడిపోయింది. అసలు కొత్తబట్టలు కొనుక్కుని ఎన్ని సంవత్సరా లైందో అన్నట్టుగా అంత బాధ వ్యక్తం చేస్తూ వెలువడిన నిట్టూర్పులా ఉందది.

తమాషా ఏమిటంటే "మనకసలు జీవితంలో మంచిరోజులంటూ ఎప్పుడైనా వస్తాయంటావా సరోజా?" అని ఆమె అడగటం.

సరోజ అంతకంటేనూ "ఏమో నాకా నమ్మకం లేదు" అంటూ పెదవి విరిచింది.

నిజంగా ఆ సమయంలో ఎవరైనా వచ్చి ఎదురుగా నిలబడి జీవితమ్మీద విరక్తి కలిగేంత కష్టాలేమొచ్చా యమ్మా మీకు? అమ్మానాన్నలు తిండి పెట్టలేదా? బట్టలు కొనివ్వలేదా? చదువులు చెప్పించడం లేదా? బ్యూటీ పార్లర్లు దర్శించుకోనివ్వడం లేదా? మిమ్మల్ని ఇంట్లో రాచిరంపాన పెడుతున్నారా నీ విషయంలోనైనా? అని ప్రశ్నిస్తే తెల్లమొహం వేసి చూడాల్సిందే తప్ప ఔననే సమాధానం లేదు వాళ్ళ దగ్గర.

రేపు చదువులు పూర్తవగానే మీ కాళ్ళమీద మీరు నిలబడగల స్థాయిని సంపాదించుకుంటూ జీవితమ్మీద విరక్తి ఎందుకూ అని అడిగితే వెతుక్కున్నా జవాబు లేదు. ప్రసూతి వైరాగ్యం తప్ప!

ఆ విషయం వాళ్ళకి బోధపడట్లేదు.

" ఈ చుట్టుపక్కలే ఎక్కడో వర్ధనీవాళ్ళ ఇల్లు. ఇదివరకెప్పుడో ఒకసారి చెప్పింది. నేనెప్పుడూ వెళ్ళలేదనుకో" అంటూ అటూ ఇలూ చూస్తూ నడుస్తోంది సరోజ.

"నేనూ ఎప్పుడూ వెళ్ళలేదు కానీ అదుగో ఆ చిన్న వినాయకుడి గుడి వెనకాల ఇంట్లో ఒక వాటాలో అద్దెకి ఉంటున్నారు. ఒకసారెప్పుడో మేమిద్దరి కలిసి ఇటువైపు వస్తున్నప్పుడు దూరంనించి చూపించింది. వెళ్దామా ఇపుడు వాళ్ళింటికి" అంటూ నడక వేగం తగ్గించింది శ్రావణి.

వెళ్దామన్నట్టుగా తల ఊపింది సరోజ.

స్నేహితురాలూ వాళ్ళు ఏ వాటాలో ఉన్నారో వాకబు చేసుకోనక్కర్లేకుండానే గుమ్మంలోనే కనబడింది వర్ధని. ఆమె అధరాల మీద మందహాసం ఆహ్వానిస్తుండగా అడుగు లోపల పెట్టారు వాళ్ళు. రైలు పెట్టెల్లా వరసగా మూడు గదులున్న వాటా అది. ముందుగదిలో గోడవారగా ఒక చాప రెండోవైపు గోడకున్న తలుపుల్లేని అరల్లో పుస్తకాలు బట్టలు. మంచినీళ్ళు అందిస్తూ మళ్ళీ రెండోసారి చెప్పింది వర్ధని కూర్చోమని చాప చూపిస్తూ. మీ అమ్మగారు బయటికెళ్ళారా అన్నసరోజ ప్రశ్నకి తల అడ్డంగా ఊపి రెండో గదిలోకి తీసికెళ్ళింది. అక్కడ దివాను మీద పడుకుని తనలో తనే ఏదో మాట్లాడ కుంటూ పైకి చూస్తున్న వ్యక్తిని వింతగా చూశారు.

''మా అమ్మ'' దరహాసంలో మమతనంతా నింపుకున్న మాధుర్యపు లాలిత్యమే ఆ పదం.

"నా పదో ఏట అమ్మ తలకి తగిలిన దెబ్బ ఈ రూపమయ్యింది. అప్పటినించీ అమ్మకి నేనే అమ్మని. అమ్మపనీ, ఇంటి పనీ నావే.."

స్నేహితురాళ్ళిద్దరూ చెరోవైపూ వర్ధని భుజాలమీద చేతులు వేశారు. మానసికంగా నలిగిపోతూ కూడా ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఎలా ఉండగలుగుతున్నావని అడగకుండా ఉండలేకపోయారు.

"రేపు విచ్చుకోబోయే మొగ్గని చూసి సంతోషపడుతుంటాను నేను. అందమైన భవిష్యత్తు అది. తప్పకుండా అందమైన భవిష్యత్తుని చూస్తానన్న విశ్వాసం నా పెదవులమీద చిరునవ్వుని చెరగనివ్వదు. మీరు మొగ్గని చూడరు. దానికింద ఉన్న ముల్లునే చూస్తూ దిగాలు పడుతుంటారు. విచ్చుకోబోయే మొగ్గని విస్మరిస్తే మనస్థాపమే కదా మిగిలేది"

> "మీరు మొగ్గని చూడరు. దానికింద ఉన్న ముల్లునే చూస్తూ దిగాలు పడుతుంటారు. విచ్చుకోబోయే మొగ్గని విస్మరిస్తే మనస్థాపమే కదా మిగిలేది"

-తమిరిశ జానకి
9441187182

అనాథలు అభాగ్యులు

గుడి ముందర పైసల కోసం
ఆకలికి కొబ్బరి చిప్పల కోసం
ప్రసాదాల కోసం
అనాథలు అభాగ్యులు గుంపులు గుంపులు
లెక్క పెట్టనీకి రాదు
ఎంతటోనికైనా లెక్క తప్పుతది.

జాతరల దుఃఖానాల కాడ కడుపును కొట్టుకుంటూ
అడుక్కుంటరు అనాథలు అభాగ్యులు
ఈ దీనులను ఈగలను కొట్టినట్టు
చీదరించుకునే ఖడక్ ఇస్త్రీ దొరలే అందరూ.

ఊర్లల్ల బడికాడ మిట్ట మధ్యాహ్న భోజనం వేళ
పట్నంలా అన్నపూర్ణ క్యాంటిన్ ముందర
బుక్కల కోసం ఈ బక్క పోరగాల్లు
పడిగాపులు పడుతరు !
ఎండల కింద పడుతరు !

అడుగడుగు మాడు అట్టును అంట్లనూ
అమృతం లెక్కనే తింటరు.

ఎక్కడ లగ్గమైతే అక్కడ చెత్త కుండి కాడ
కుక్కలతో పందులతో గూసులాడుతూ
ఇస్తార్లను ఇగ్గుకుంటూ
రుచుల రుచుల పెండ్లి భోజనం చేస్తరు
అనాథలు అభాగ్యులు ఇదే పండుగనుకుంటరు.

చీమిడి తీసుకోవాలంటే పెయికి అంగీలెక్కడివి ?
పోరలకు ఏవీ ఉచితంగా రావు
ఏ జాతికీ చెందిన వారు కాదు
కాని భారతీయులే భారత మాత పోరలే

ఎందరో ప్రధానులు రాష్ట్రపతులు
ముఖ్యమంత్రులు కూర్చీలాట ఆడుతున్నరు
బుక్క గులాల్ సల్లుకుంటున్నరు
కాని ఈ చీమిడి ముక్కుపోరగాల్లకు
తుడుసుకొమ్మని దస్తీ ఇచ్చినోల్లు లేరు

చిత్రకారులారా ఫొటోగ్రాఫరులారా!
ఈ పోరగాల్ల ఫొటోలను తీసి
కాన్వాసు పై రంగురంగుల చిత్రాలను చిత్రించి
బహిరంగ మార్కెటులో వేలం వేయండి
కోట్ల రుపాయలు పెట్టి
ఈ పోరగాల్ల చిత్రాలను పోటీపడి కొంటారు !
దొరలు హాల్లో పెట్టుకుంటారు !
గొప్ప కళా హృదయాలు దేశం నిండా !
ఈ చిత్రాలకు అవార్డులు ఇస్తారు దొరబాబులు

కాని పోరగాల్లు ఇట్లనే ఉంటరు
కన్యాకుమారి నుండి కాశ్మీర్ వరకు
నడుచుకుంటూ పోతునే ఉంటరు
కడుపు కాలే గొప్ప యాత్రికులు
ఈ అనాథలు అభాగ్యులు
ఒక్క రోజైనా ఆకలి తీర్చుకోవడమే
వీరి జీవితాశయం
జనాభా లెక్కల్లో వీర్ల పేర్లే ఉండవు
అసలు ఈ పోరగాల్లకు పేర్లే లేవు

- కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

టీచర్స్ డైరీ ఇన్ కార్ జర్నీ

చిన్నప్పుడు కారు ప్రయాణంపై
ఎంత మోజుండేదో నాకు
కారులో షికారు
అబ్బో ఎంత డాబుసరో..

గిర్రున తిరిగిన కాలచక్రం
ఇప్పుడు రోజూ

మా బ్రతుకు ప్రయాణం కారులోనే
కారు గురించో
కారు డాబుసరి గురించో కాదు గానీ
మా దినచర్య పుటల్లోంచి
కొన్ని అక్షరాల్నిక్కడ పేర్చాలి.

నాలుగు చక్రాల బండిలో
మేము నలుగురం
ఎవరా నలుగురు..ఎవరా నలుగురు
పాట అవసరం లేని వ్యక్తులం
పాఠాల్ని నేర్పుతున్న శక్తులం
మేమంతా ఒకే ఆవాస ప్రాంతం
మాదంతా ఒకే కొలువుల కూడలి
ప్రతీరోజూ కార్లోనే జర్నీ
ప్రతీక్షణం కబుర్ల పాప్‌కార్నీ

ఉదయాన్నే టెన్షన్ టెన్షంగా
ప్రయాణం మొదలై పోతుంది
బదిలీల గురించో బడిబాట గురించో
రాజినామాల గురించో
వీలునామాల గురించో
మాటల శరాలు మూటలు విప్పుకుంటాయి
వాల్మీకం ఎరిగిన నాగేందరుడో
తిరుపతి కొండెక్కిన శ్రీనివాసుడో
వీరతిలకం దిద్దుకున్న వీరబాబో
కవన విప్లవ అగ్నిశిఖ కకోరానో
పేరేదైనా కారులోనే చర్చా వేదిక
పదమేదైనా ప్రపంచ సమాచార దీపిక

ఒక్కోసారీ
మా మధ్యే రాజకీయాలు రాజుకుని
గమ్మునుండి పోతాం..
మరుక్షణమే నవ్వుల పువ్వులమై పోతాం..
చిన్న పిల్లలమై పోతాం..
ఆలోచనలకు హద్దుల్లేవూ
ఆనందానికీ సరిహద్దులూ లేవూ..

ఇక బుధవారం మనసంతా సంతైపోతుంది
నలుగురం నాలుగు దిక్కులై పోతాం..
అందరం నిండిన సంచుల్తో కలుస్తామా
కారు డిక్కీ కూరగాయల బుట్టవుతుంది
మునగ కాడలో పొట్ల కాడలో
కాప్సికామో..కాలీఫ్లవరో కొన్న దోస్తు
మళ్ళీ కడుపుబ్బ నవ్విస్తాడు

పోయేటప్పుడూ వచ్చేటప్పుడూ
పాలేరు రిజర్వాయరు
చల్లని గాలుల్తో పలుకరిస్తోంది
అప్పుడప్పుడు అక్కడ
మా చరవాణుల్లో చిత్రంగా బందీలైపోతాం
చెరువు పక్కన
చేప పిల్లల్ని అమ్ముతుంటారా..
మా మిత్రుడి జీహ్వా జివ్వున లాగేస్తుంది
ఒక్కరు కొంటే బాగోదుకదా అంటూ
నలుగురం నాలుగు వాటాలేస్తాం
మీనమేషాలు లెక్కించం ఇక
ఆరోజు డిన్నర్‌లో అదే సుమా..

స్కూలు కెల్తామా..
తరగతి గదిలో సార్వభౌముల మైపోతాం
ఊకదంపుడు ఉపన్యాసలివ్వముగానీ
ఊరుమ్మడి బ్రతుకుల్ని ఊరగాయ పెట్టేస్తాం
కొంచెం కొంచెంగా కారంగానో ఉప్పగానో
ఆకాశమంత ఆస్వాదిస్తుంటాం
మూల్యాంకనంలో
పిల్లల మనసిరిగి పోకుండా
ఏ ప్లెస్సో బి ప్లెస్సో ఏసేస్తాం
సామార్థ్యాల వారిగా
సంసిద్ధత సిద్దమైపోద్ది కార్లోనే

ఏ జండాలూ లేవు మాకు
వున్నది ఒక్కటే అజండా
విజ్ఞానపు విత్తుల్ని పిల్లల్లో నాటాలి
పరిసర పాఠాల్ని పన్నీరులా చల్లాలి
పచ్చని పండ్లు సౌరభాల పూలు
నిక్కచ్చిగా మనం చూస్తాం..

గోడమీది గడియారం నాలుగ్గొట్టంగనే
అలసిన దేహాలను కార్లో దిగబెడతాం
ఆ రోజు తరగతి గదినీ
హృదయపు పురోగతినీ
మాటలు మాటలుగా పాటలుగా నెమరేస్తాం

కారు దిగిపోయేటప్పుడు
యెదలన్నీ బరువెక్కుతాయి
ఏదో కోల్పోయి వెళ్లిపోతాము
రేపటి స్నేహోదయాన్ని స్వాగతిస్తూ..!

-డా.కటుకోఝ్వల రమేష్
సెల్:9949083327

మొక్కలు మొగ్గలు

తరువులు పచ్చదనంతో పరచుకుంటేనే
ధరణి దేహం సౌభాగ్యంతో విరిసిల్లేది
తరువులు శుభానికి సూచిక.

మొక్కవోని ధైర్యంతో మొక్కలు నిలబడితేనే
జీవకోటికి ప్రాణవాయువు అందేది
మొక్కలు ప్రతి జీవికి సంజీవని.

చెట్లు ప్రగతికి మెట్లు కడితేనే
పర్యావరణానికి అగచాట్లు తీరేది
చెట్లు ఆరోగ్యానికి సోపానాలు.

వృక్షాలు ఆకలి లక్ష్యాలను తీరిస్తేనే
జీవి మనుగడ ముందుకు సాగేది
వృక్షాలు అన్నం పెట్టే అన్నపూర్ణ

-కయ్యూరు బాలసుబ్రమణ్యం
9441791239

గెలిచేది సూర్యుడే!

కంటికి కనిపించని పురుగు
కరోనానంటూ గాల్లో విస్తరిస్తూ
విశ్వాన్నే శాసిస్తోంది
మనిషిలో భయం భయం
ముఖానికి మాస్కులా
తాళంకప్పలు తొడుక్కున్న ఇళ్ళు
కన్నీటి ధారలు దోసిళ్ళనిండా
సూర్యుడు పుట్టకముందే పట్టుకోవాలి
మీటర్ దూరం లక్షణరేఖలా
కూరగాయల కోసం క్యూ..
కూలీలు ఉద్దలు చేరే కూడళ్ళలో
నిలువ నీడ కరువయ్యాయి
రెడ్ జోన్ల రిబ్బన్ల పహారాలో
అడుగడుగునా నిషేధాజ్ఞలు
ఆకలి కన్నీళ్ళను బిగబట్టిన
దిక్కులేని జనం లెక్కలకు
అందడం లేదు
పగులూరాత్రి కంటిమీద కునుకే లేదు
ఇంట్లో గడపాలంటే భయం
గడప దాటాలంటే భయం
పలకరించాలంటే భయం
చేయి తాకాలంటే భయం
తుమ్మిన దగ్గినా భూకంపమే
చుట్టూ ఎందరున్నా ఒంటరి బతుకే
క్షణక్షణం అనుక్షణం ప్రాణభయం
రెండేళ్ళ ఈ ఉత్పాతం నుంచి
విశ్రమిల్లే లోపు ఒమిక్రాన్ పిడుగు పడె
ఐనా మాస్క్ లే మా కవచమని
శానిటైజర్లే మా రక్షణని
వ్యాక్సినేషన్లే మా వరమని
బూస్టర్లే మా బలమని
జీవనయానంలో ధైర్యంగా జనం
వెలుగునెంత మింగినా ఓడేది రాహువే
చీకటెంత కమ్మినా
గెలిచేది సూర్యుడే.

-పేరూరు
బాలసుబ్రమణ్యం)
సెల్ : 98492 24162

పొగడ జల్లులు -హైకూలు

రాలిన ఆకు
చరితకు సాక్ష్యంగా
పొత్తంలో చేరె

రాలిన యాది
బతుకు అనుభవం
అక్షరమై నిల్చె

నిన్ను నడిపే
ఎండిన ఆకు చరితే
బతుకు సారం

పొత్తంలో చేరే
మరలిరాని కాలం
ఎండిన యాదై.

పొత్తం పేజీల్లో
ఎన్ని రెపరెపలో
నెమరు కాలం

-వకుళ వాసు
9989198334

దోపిడీదారుని
తెల్లటి నవ్వు-
కష్టజీవి
ఎర్రటి కళ్ళు-
ప్రపంచం రంగుల
మయమే!

-డా॥విప్లవ్‌దత్ శుక్లా
సెల్:9849185878

మణిపూసల పలుకులు

త్యాగాల చిరునామాగ
శాంతాన వీలునామగ
అహింసకు ఆనవాలై
గాంధీతాత నిలిచెనుగ

స్ఫూర్తిగా జీవించాలి
ఆర్తినీ తొలగించాలి
సత్యాన్ని వెలిగించీ
ప్రతినిత్యం శ్రమించాలి

వంచించుట నేరమురా!
యాచించుట నీచమురా!
పోరాడుటయే శౌర్యము
తలదించుట లోకువరా!

ఎదురుదెబ్బలు తగలటం
ఎదుటివారూ చెప్పటం
సహజంగా ఉండుటయే
అదేగా మన జీవితం.

గుండె బలం కలిగినోడు
మనసు భారం మోస్తాడు
కండ బలం కలిగుంటే
సహజ బరువే మోస్తాడు.

ఓటమినొప్పుకోకు
ప్రయత్నించు గెలుపుకు
మున్ముందుముందుకదుగేసి
ఆకాశాన్ని తాకు.

బంధాలను పెంచుకో
బాధ్యతలను పంచుకో
శత్రువుల సంహరించి
శంఖం పూరించుకో.

దురాశలకే గురికాకు
ఆకాంక్షలు పెంచుకోకు
పనికిరాకుండపోతవు
చెడువైపెప్పుడు సాగకు

అలుసుగా మాట్లాడకు
అతిగా ప్రవర్తించకు
తప్పుల తిప్పలతో
అక్రమంగా బతకకు.

పల్లెలోన నివసించు
ప్రకృతినీ కాపాడుచు
స్పందన కలిగుండాలి
నలుగురికి సాయపడుచు

అమ్మలోని మమకారము
నాన్నలోని కడు ధైర్యము
గురువుల ప్రోత్సాహనీతో
అదే మనకు ఉత్సాహము

చదువు విలువ తెలుసుకో
నిర్లక్ష్యం మానుకో
సాహసం నింపుకొని
బాధ్యతగా మసలుకో

రామాయణం చదివిన
విలువలెన్నో పొందిన
భవిత వెలుగు నిండును
ఆనందమే మనసున

భారత సంప్రదాయము
మానవాళీ శ్రేయము
గుండెల్లో నింపుకొని
సాహసంగా సాగుము

ధనం కాదుగా ముఖ్యము
మంచితనం ప్రాముఖ్యము
సుగుణనీ ఆభరణమైన
అదేగా పరమ సౌఖ్యము

లేని దాని కోసము
ఎందుకు ఆరాటము?
ఉన్నదాన్ని తెలుసుకొని
శాంతంగా బతుకుము

ఎదుటి వారి లోపాలు
ఎంచి చూచుటను వదులు
తమ లోపలి లోపాలను
ఎంచినోళ్లు సంపన్నులు

ఆచరణ గల కావ్యము
రామాయణా గ్రంథము
వివేకమబ్బాలంటే
వినయంతోను చదువుము

నిర్లక్ష్యం విడితేను
సృజనతోన మెలిగితేను
విజయమే తలుపుతట్టి
నలుగురిలో నిలబెట్టును

అమ్మనాన్న అనురాగము
భార్యాభర్తల బంధము
అన్నదమ్ము ఆదర్శం
తెలిపేది రామాయణము.

సాహిత్యంతో మెలుగు
ప్రపంచంలోన కలుగు
సౌరభాల గుబాళింపు
అనుభూతులందు జిలుగు

వెనుకడుగు వేయకుండగ
ఇష్టపడి చదువు నిండుగ
వెంటరాదా విజయం
పారిపోతేను దండగ

ఓర్పూ ఆయుధంగాను
సంస్కారం నీదిగాను
సన్మార్గంలో నడిచి
ఎదిగినా విశేషమేను

ఇష్టపడీ చదవాలి
నిష్ఠగా శ్రమించాలి
నిర్లక్ష్యం వీడుతూ
నీ లక్ష్యం చేరాలి

అన్నదానం చేయాలి
పేదల కడుపు నింపాలి
భగవంతుని సేవగా
ఆశీస్సులు పొందాలి

చిన్నా పెద్దా అందరు
పద్ధతి లేకుండ వారు
చెడువైపు పరుగెడుతూ
మనీచి తెలుసుకుంటలేరు

భారమనీ అనుకోకు
బంధాల్ని వదులుకోకు
ఉన్నది ఒకటే జన్మ
ఎవరు వద్దు అనుకోకు

ముందూ మనం మారాలి.
సమాజాన్నీ మార్చాలి.
చైతన్యం నింపుతూ
జగమే మనమై మెలగాలి..

జ్ఞానాన్నీ పెంచుకో
సేవా అలవర్చుకో
మాట తీరు మార్చుకొని
అహంకారం వదులుకో

చిన్నారులా మోములు
అందమైనా గువ్వలు
కమ్మనైన మాటలతో
తీయనైనా పలుకులు

పొగకు అలవాటు పడకు
మందు జోలికి వెళ్లకు
అనారోగ్యపాలవుతూ
జీవితాన్ని కోల్పోకు

సమాజానికీ కొంచెము
ఉన్నదాంట్లో ఇవ్వుము
ఏమీ లేదని అనకు
ఎంతో కొంత పంచుము

భూతాన్నీ నమ్మకుము
సైన్సు ఆలోచించుము
శాస్త్రవేత్తలు చెప్పింది
ఇదే నిజమని నమ్ముము

మనలోన ప్రతిభ ఉన్నది.
కళాకౌశలము ఉన్నది.
సూర్యుడై ప్రతినిత్యం
సానబడితే వెలుగుతుంది.

ఎందరు ఏమనుకున్న
కొందరు మనసొద్దన్న
ఎంచుకున్న కార్యాన్ని
సాహసంగ చేస్తున్న

మాంసాహారం కన్న
శాఖాహారం మిన్న
మూగప్రాణుల హింసా
మాంసాహారమొద్దన్న

పోషకాలు కలిగి యుందు
ఆహారాన్ని తిను ముందు
మెండుగ పోషకాలుండు
బలం కూరగాయలందు

ఉదయానా లేవాలిగ
శారీరకంగ బలంగ

ఉల్లాసమొచ్చు మనసుకు
యోగానూ చేయాలిగ

ఎవ్వరు ఏమి చెప్పినను
మనసులోని కోరికలను
నిరంతరం కృషి చేసి
పెద్ద స్థాయికెదుగుతాను

శిక్షణలను పాటించు
ఒత్తిడినీ మళ్లించు
ఆరోగ్యం కోమూ
ఆలోచనలు తగ్గించు

మహనీయుల బాటలు
మంచి కొరకు దారులు
మనసు కుదుట పెట్టి
నిజం చేయా కలలు

అన్యాయాన్ని ఎదిరించు
స్త్రీలనెపుడు గౌరవించు
భద్రతను కల్పిస్తూ
ప్రతి కొరకు ప్రోత్సహించు

ఎదుటి వారు ఎవరైనను
తప్పులే చేయుచున్నను
ఎదిరించాలి ధైర్యంగ
చూపించాలి నిజాలను

కష్టాలా గమ్యంతో
ఎన్నో ఒడిదుడుకులతో
కన్నీటిని కార్చకుండ
ఛేదించాలి కలముతో

అందమైనా పిల్లలూ
ప్రేమను పంచు పువ్వులూ
సమాజ ఉద్ధరణకు
కాబోయే వారసులూ

నిరాశతో కృంగిపోకు
ద్వేషంతో రగిలిపోకు
సమాజ తీరును చూసి
ఒంటరిగాను మిలిపోకు
ఓడిపోయి వగచుటేల?
గెలిచానని మురియుటేల?
గెలుపోటములిలలోనా
వెలుగునీడనుకోవాలి!

వేమన చెప్పిన మాటలు
వెలకొద్ది నీతి సూక్తులు
ఎన్నెన్నో విలువలతో
గమ్యానికవే దారులు

గాంధీతాతా కలలూ
అంబేద్కర్ నియమాలూ
అనుసరించి మనమూ
చేద్దాం సాకారాలూ

ఉన్నది జన్మ అదృష్టము
హాయిగానూ గడుపుదము
ద్వేషాన్ని వదిలేస్తూ
జీవనం సాగించుదము

మనకెవ్వరు లేరనీ
ఉన్నది ఒక్కరమనీ
ఒంటరిగనే సాగాలి
జీవితం గమ్యమనీ

తల్లిదండ్రుల బంధము
జన్మ జన్మల బంధము
త్యాగాలతో కూడిన
ప్రేమకే ప్రతిరూపము.

మంచిని చదివేవాడు
చెడు జోలికేమి పోడు
జ్ఞానాన్ని పొందుతూ
లోకాన్ని చదువుతాడు.

మొక్కలనే పెంచుదాం!
ప్రకృతిని కాపాడుదాం!
నలుగురికి సాయపడుతూ
సుఖంగానూ ఉందాం!

గురువును గౌరవిద్దాము
మంచి దారి నడుద్దాము
గమ్యం చేరుట కొరకు
కష్టమే నమ్ముకుందాము

ఉన్నవాడికి అరగదు
లేనివాడికి దొరకదు
సమాజాన్ని మార్చాలని
అనుకుంటే మార్పాగదు.

-నెనావతి మౌనిక
10వ తరగతి
జడ్పిహెచ్ఎస్, నెరళ్లపల్లి
మహబూబ్‌నగర్
7013264464

దిగులు కవిత

మనం మనకు తెలిసేసరికి
మనలోంచి మనం వేసేసరికి
మనసుంచి మనం దూరం
పోయి చూస్తూ వుంటాం
ఆ దారి ఒక కొసనుంచి
ఇంకో కొసకు పాకుతూ
మధ్యలో తెగిన ముళ్ళ కుచ్చులు
గొంతులో తట్టినట్టు
కడుపులో పేగికట్టు
వదిలేసే వడులులు
బిగుపట్టి బిగువులు
తెలిసి తెలిసి పోగొట్టుకున్న వాటి
కపాలాల మొఖం ముడుపులు
బిచ్చగత్తె చావులు
రైతుకళ్ళ నెర్రికలు
కూలివాడి దేహం మాటలు

పెళ్ళికూతురు అడిఅంతలు
మూగజీవి స్వప్నాలు
ఇంకా అతుకుల బతుకులందరి
నిలువు ఆకారాలు...
ఇన్నేన్నో ఏవో జరుగుతున్నది
ఇంకా జరగబోతుందని
పడిగాపుల ప్రక్రియలో
చచ్చేవరకు చచ్చిపోతూ
అలసి అలిసి
ఇంకా ఏదో ఎందుకో
పోరాటంలో విసిగి విరిగి
ఒక ఎండిన ఆకల
చిగురుల మాటను
భుజాన వేసుకుని
గతుకుల కాలి బాటన
ఎందుకు వాసకు చరిత
వైరుధ్యాల ప్రవాహానికి ఎదురొడ్డి
చివరికి ఒక ముద్దలో
చావు ఒడిలో కూడా

ఆపై గుంతలో...
ఏ పనిలో నిమగ్నమైనట్టు
మహాప్రస్థానం గొంచుతున్నట్టు
పాపం
నిరంతర శ్రమైపులు అన్నీ చేసి...
ఏదో కొన్నాళ్ళు తినుమున్నట్టు
ఇంకేదో పోయుకుంటున్నట్టు
ఇంకా కొన్నాళ్ళు బతికుంటే
మరింకేదో సాధిస్తా అన్నట్లో
ఒక 'దిగులు కవిత'ను
మిగిల్చిపోతున్నారు!

-రఘు వగ్గు
ఫోన్: 9603245215

బీదల బతుకులు

పొడిబారిన బతుకులకు
తడి తగిలేదెప్పుడో
మనసు బారిన జీవితాలకు
ఆసరా దొరికేదెప్పుడో.

రాజ్యాలు మారుతున్నాయి
రాజులు మారుతున్నాయి
రాజరికములో మాత్రము
రాకుండే తేడాలు

దోచుకొని తినుటకు మరిగి
తల దాచుకొనేందుకు లేదు
గుక్కెడు గంజినీళ్లకైనా
నోచుకోకుండే బీదలు

స్వర్ణమంటున్నారు
హరితమంటున్నారు
స్వర్ణమైనా హరితమైనా
ఆగడం లేదు ఆకలి చావులు

లోపమెక్కడో తెలిసి నేతలు
లోభిలా తయారవుతున్నరు

రూపమానికి నాయకులు
రూపాయన్ని పెట్టకుండు
మారేదెప్పుడో బీదల జీవితాలు
బాగుపడేదెప్పుడో వారి బతుకులు...

-పసుల. శంకర్
9542181301

ఉట్టి కొట్టే మనసు...

తిరు వీధుల్లో ఉట్టి కొడితే కేరింతలు,
తాటి చెట్టు కాడ ఉట్టి కొడితే పులకరింతలు,
కాటికాడ కాపరి ఉట్టి కొట్టిస్తే రోదనలూ,

అమృతానికి కిట్టయ్య వచ్చే
మధుపానానికి మరో "మ"నిషా వచ్చే,
ఉట్టిలోన నిప్పుకుండ కాటినే కాల్చెలె,

మేఘపు ఉట్టిని ఇంద్రాయుధముతో కొడితే
హరివిల్లు మెరుపు భాష్పాలు,
రైతన్న స్వేదపు ఉట్టిని నాగలితో కొడితే
భుక్తి తీరి ఆనంద భాష్పాలు,
రాజకీయ నాయకుడి పొట్ట ఉట్టిని కొడితే పేదల
రక్తపు మడుగులు...

ఉట్టి నీ దేహం,
నీరు నీ మనసు,
కొట్టేది నీ అరిషడ్వర్గాలు...

మోహం అనే ఉట్టి అంతా నాదే,నేనే అనే
భ్రాంతినిచ్చెన్,
కామం అనే ఉట్టి నీ ఇంద్రియ నిగ్రహాన్ని హరించెన్,
క్రోధం అనే ఉట్టి నీ ఆలోచనలని చంపెన్,
లోభం అనే ఉట్టి మానవత్వాన్ని మరిపించెన్,
మాత్సర్యము అనే ఉట్టి నీలోని దైవత్వాన్ని దాచెన్,
మదమనే ఉట్టి నీ ఇంద్రియ ఉద్రేకం పెంచెన్...

ఉట్టి కొట్టే మనసును అదుపులో పెట్టుకో...
భుక్తిని వదిలి ముక్తి మార్గంలో పయనించు...
అదే మన చివరి మజిలీ...

-డాక్టర్ సతీష్ ఎర్ర
9866136543

నీతో పాటు నేను

నేను నాకాళ్ళ కంటిన మట్టిని తుడుచుకొని
నగరం మధ్య కూర్చున్నాను.
నువ్వు మాట్లాడాల్సిందేదో
మర్చిపోయి మాట్లాడుతుంటావ్.
నీ గతం ఎవరికి తెలియదని?
అప్రస్తుత నాటకానకి తెరలేపుతుంటావ్!
దానిదేముంది!
అందరూ మాట్లాడుతూనే వుంటారు.
చెట్ల గురించో, పుట్ల గురించో,
భీతావహమైన వాతావరణం గురించో,
రాజకీయాలగురించో,

నైతికవిలువల గురించో
తలవిదుల్చుకుని
మరీ మాట్లాడుతుంటారు.
ఎదుటవారి ప్రపంచాన్ని
చూడకుండా
సమస్తం తమకే తెలుసని
మాట్లాడుతుంటారు.
ఊపిరితిత్తులలోంచి పొగలులేపి
మరీ మాట్లాడుతుంటారు.
ఎవరి దుఃఖమూ,
ఎవరి సందర్భమూ
ఎవరికీ అక్కర్లేదు.
పెకిలించిన చెట్టులా
తుఫానుగాలిలా
మాటలు నడిచెళ్ళిపోతుంటాయ్.
కళ్ళముందు మనుషులు
చచ్చిపోతుంటే మాటలతో
గోలీలాటలెందుకు?

మాట్లాడడం అంటే
ప్రకృతిలో కలిసిపోవడం
అని నేర్చుకో!
మాట్లాడడం అంటే
పుష్పగుచ్ఛాన్ని పట్టుకొన్న
సుకుమారపు
చేతుల్ని గుర్తుతెచ్చుకో!
మాటలకథలన్నీ చెప్పగలిగేది
నేనొక్కణ్ణేకాదు.
నువ్వలా గోడకానుకొని
నిద్రపోకు.
నీతోపాటు నేను నడుస్తుంటాను.
కాంక్షతో తలవిదుల్చుకొని!

-ఏటూరి
నాగేంద్రరావు
7416664323

మన నగరం మన గౌరవం

మన చిరునామాలో మన నగరం ఉంటుంది
మన జీవన విధానంలో మన నగర గౌరవముంటుంది
మన ఖ్యాతిని మోసుకెళ్లేది మన నగర నామమే
మన నగరానికి గౌరవం పెంచి తీర్చిదిద్దాల్సింది మనమే.

నా నగరం కీర్తికిరీటం ఇది త్రివేణీసంగమ కెరటం
పురాణ చరిత్రల కాలవాలం నవీన నాగరికతల జలపాతం
అమ్మా అంటే ఆశ్రయమిచ్చిన అనురాగ హృదయం
నా నగరం భాగ్యనగరం సౌభాగ్య ధారలకిది నిలయం.

ఇరానీ చాయ్ తాగినా, ఉస్మానియా బిస్కెట్ తిన్నా
ప్యారడైజ్ బిర్యాని ఐనా ప్రపంచం మన పాదాక్రాంతమే
వరల్డ్ బ్రాండ్ ఐకాన్ మన ప్రసిద్ధ హైదరాబాద్ నగరం
మన తాతల నిరంతర త్యాగాల ఫలితమే ఈ బంగారు సౌధం.

ఇప్పుడేమైంది నగరానికి ? మన కలల బృందావనానికి ?
మూసీ వరదలు మురుగు కాల్వల మురికి కూపాలు
చెట్టంటే ఆనవాళ్లు లేని అతి పెద్ద కాంక్రీటు జంగల్లు
కాలుష్య కోరల్లో వృద్ధులవుతున్న బాలలు యువకులు.

నా నగరం నాకేం చేసిందని కాదు మిత్రమా
నీ నగరం కోసం నీవేం చేశావన్నదే ప్రశ్న
ప్రభుత్వమే అన్నీ చేస్తాయనుకోవడం శుద్ధ తప్పు
నీ నగర పరిశుభ్రతకై నీవేం చేశావో చెప్పు.

ముందు నీవు స్వార్థం మాని మనసును కల్మషరహితం చేయ్
పర్యావరణ పరిరక్షణకై నీ ఇంటి నుండే అడుగు వేయ్
మొక్కా మొక్కా నాటి నగరాన్ని నందనవనం చేయ్
ఆరోగ్య పరిరక్షణకై హరిత భాగ్యనగరానికి ముందడుగేయ్

-కొండా మోహన్,
7989748529.

గజల్...

అవనిమాత అర్కుడినే తాకినట్లు ఉందేమిటి..
భువిపైనే అగ్గివాన కురిసినట్లు ఉందేమిటి...

దురాక్రమణపర్వంలో ఆపలేని యుద్ధాలే..
శాంతగుణం మానవాళి మరచినట్లు ఉందేమిటి....

సంపాదన ఎంతున్నా కూటికొరకు కష్టమాయె
ధరలపెంపు నరకాన్ని చూపినట్లు ఉందేమిటి....

తరాలెన్ని మారిననూ అంతరాలకంతులేదు...
సమసమాజ స్థాపననూ విడిచినట్లు ఉందేమిటి...

విలువలిలా పతనమైతె మనుగడేది ఓస్వప్నా!
మనుజుడిలా కొత్తరాత రాసినట్లు ఉందేమిటి...

-స్వప్నకృష్ణ
9440536669

వలస రాజకీయం

(కథ)

ఆలోచనలకే కాదు ఆవేదనలకు కూడా వాతావరణం ఒక విధంగా కారణం అవుతుందేమో అనిపిస్తుంది. రాత్రంతా కురిసిన కుంభవృష్టికి నేలతల్లి తల్లడిల్లిపోవడమే కాదు తనను నమ్ముకున్న రైతులని, పశుపక్ష్యాదుల్ని కూడా దిక్కులేకుండా చేసి, క్షమాపణలు కూడా చెప్పలేని స్థితిలో ఉంది. బలమైన చెట్లన్నీ నేలపాలయ్యాయి. పశువులు చనిపోయాయి. అక్కడక్కడా మానవ శరీరాలు ఏ కాలువ గుండానో కొట్టుకుని వచ్చి దిక్కులేకుండా చెల్లాచెదరై పడిఉన్నాయి. నిలబడీ నిలబడలేని చెట్లు తమకు ఆసరా ఇవ్వండని ప్రకృతిని దీనంగా వేడుకుంటున్నాయి. తమ బతుకు ఇంకా రెండు రోజులున్నాయని మురిసిపోతున్న పూల మొగ్గలన్నీ పురిట్లోనే నేలరాలాయి. విరియకుండానే తమ బిడ్డల్ని కోల్పోయిన మొక్కలన్నీ మౌనంగా రోదిస్తున్నాయి. ఒక్కో క్షణం ఒక్కో యుగంలా గడుపుతున్న అడవి తల్లి నిశ్శబ్దాన్ని కానుకగా ఇస్తోందే తప్ప ఎవరికీ ఏ సమాధానం ఇవ్వలేకపోతోంది.

ఈ వాతావరణానికి తగినట్లుగా సింహం కంట తడి పెట్టడం మొదటిసారి కావడంతో రకరకాల జంతువులు, పక్షులు ఆ వింతను చూడటానికి బారులు తీరాయి. "ఊరుకోండి రాజా.. ఊరుకోండి. ఈ అడవికి రారాజులైన మీరే ఇలా కన్నీరుమున్నీరయితే ఇక మిగిలిన వాటి పరిస్థితి ఏమిటి" అంది కన్నీరు తుడుచుకుంటూ భార్య సివంగి.

సింహం కనిపించిన ప్రతి జంతువుని పొట్టన పెట్టుకుంటుందనే ప్రతి జంతువుకి కోపం ఉన్నా ఈ దృశ్యాన్ని మాత్రం ఏదీ సహించలేకపోతున్నాయి. "అయ్యో! రారాజు కన్నీరు ఎందుకు పెడుతున్నారు? అంత కష్టం ఏమొచ్చిందని? వారి బిడ్డలు ఆరోగ్యంగానే ఉన్నాయి కదా? భార్య కూడా తన పక్కనే ఉంది కదా? ఇంకేమయిందని? అయినా ఏడవాల్సినంత కష్టం ఏమొచ్చిందని? దిక్కులేని మనమే ఇంకా ఇలా బతికేస్తున్నాము'' అని ఒకదానితో ఒకటి సంభాషించుకుంటున్నాయి.

"ఒక వేళ ఆకలేమయినా వేస్తోందేమో! నేను వెళ్ళి వారికి ఆహారం అవుతా" అని ముందుకు ఉరుకుతున్న కుందేలును ఏనుగు తొండంతో లాగి "నీకు బుద్ధిలేదా? ప్రాణం అంటే అంత చులకనగా ఉందా నీకు? అసలు నీవు తెలివైన దానివని ఎవరో మానవులు అన్నారని అదే నిజమనుకుంటున్నారు. వారేదో ఊహతో రాసారే తప్ప మిమ్మల్ని గమనించి రాసారా ఏంటి? లేకపోతే అసలు కారణ మేమిటో తెలియకుండా ముందు నిలబడితే ఏముందీ? ఎలాగా వచ్చావు కదాని చటుక్కున మింగేస్తుంది. మరి నీ పిల్లల్ని ఎవరు చూసుకుంటారు? వారూ ఆహారమయిపోతారు. అసలు మీ జాతే అంత! ఇలా అతిగా ప్రవర్తించి మీరు పోవడమే కాకుండా మిగతా వాటిని కూడా చంపేస్తున్నారు. ఛీ .. ఛీ ... అంది విసుక్కుంటూ ఏనుగు.

"ఊరుకో గజరాజా! ఊరుకో.. ఏదో కుందేలుకి, సింహానికి ఉన్న ప్రేమ అలాంటిది. ఒక్కోసారి సింహానికి కూడా కుందేలును చూస్తే ముచ్చటేస్తుందని సివంగి నాతో ఎప్పుడూ చెబుతుంది. అసలు సింహం కంటనీరు ఎందుకు పెడుతోందో తెలియక మనం సతమతమవుతున్నాము తప్ప కారణం కనుక్కోవడానికి ప్రయత్నించడం లేదు. కనీసం నువ్వయినా వెళ్ళి ఆ రారాజును కనుక్కో నిన్నేమీ చేయలేదు కదా? పైగా నువ్వంటే దానికి కాస్త భయం కూడా!" అంది తోడేలు, ఏనుగు వంక చూస్తూ..

"అదీ నిజమే! నా దగ్గర ఎవ్వరి ఆటలు సాగవు. నేను ఒక్కసారి తొండాన్ని విసిరానంటే అవతలవాళ్ళు చచ్చిపోవాల్సిందే! వెళతాను. నాకేం భయం? అంటూ అన్ని జంతువుల్ని దాటి ముందుకు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నించింది. అంతలో కాకి వచ్చి ఆగు మిత్రమా! ఆగు. నేను కూడా నీ మీద కూర్చుంటా. నన్ను కూడా తినదు. నేనంటే దానికి నచ్చదు. ఏమంటావు?" అంది 'కావు కావు' మంటూ ముందుకొచ్చి..

"సరే ఎక్కు. కానీ నా చెవుల్ని తినేయకు. తర్వాత మాటి మాటికీ కావు కావు అని అరవకు చిరాకేస్తుంది" అంది ఏనుగు విసుక్కుంటూ..

" మృగరాజా! గజరాజు వారు వచ్చారు. వారికైనా మీ ఆవేదనకు కారణం చెప్పండి. మీకు తెలుసు మనకు చేతకాని పనులు కూడా గజరాజు వారు చేయగలరు. అందునా సౌమ్యులు. కఠోర మనస్తత్వం లేనివారు. ఆ భగవంతుని ఆంతర్యం ఎరిగిన వారు. కనుక మీరు ఇప్పటికైనా మీ మౌనాన్ని వీడి కారణం చెబితే తగు పరిష్కారం దొరుకుతుంది" అంది సివంగి ఆవేదనగా.

మృగరాజు ఒక్కసారిగా తలపైకెత్తి ఎదురుగా ఉన్న అన్ని జంతువుల్ని పరికించి చూసింది. కళ్ళు తుడుచుకుంది. జూలు విదుల్చుకుంది. తర్వాత ఏనుగుపైన కూర్చున్న కాకిని తేరిపార చూసింది. కూర్చోమంటూ సైగ చేసి, ఆసీనులను చేసింది.

"మిత్రులారా! నేను మీకు కీడు కలిగించానే తప్ప ఎపుడూ ప్రేమగా పలకరించలేదు. అయినా మీరంతా నా ఆవేదనకు కారణం తెలుసుకోవాలని వచ్చారు. చాలా సంతోషం. ఒకరిని ఒకరు చంపుకుని తిన్నా మనలో మనకు ఎంతో ఆత్మీయత ఉందని మనకు తెలుసు. ఒక జీవి బాధపడితే మరొకరు చూడలేరని కూడా మనకు తెలుసును. కానీ కాలం మనలో అనేక మార్పులు తెచ్చింది. ఏ నిమిషంలో వాన కురుస్తుందో, ఏ నిముషంలో ఎండలు మనల్ని కాల్చేస్తాయో తెలియని స్థితిలో మనం ఉన్నాం. ఈ సారి వచ్చిన అకాల వర్షాలవల్ల మనకు చాలా ఇబ్బంది కలిగింది. నిలుచునేందుకు కూడా దాపు లేకుండా పోయే పరిస్థితి వచ్చింది. అదీకాక ఈ అడవుల్లో మీకే కాదు మాక్కూడా భద్రత లేని స్థితి ఏర్పడింది. ఆదమరచి నిద్రిస్తున్న సమయంలో మానవులు మమ్మల్ని చంపి, మా చర్మాలను వొలిచుకుని పోతున్నారు. తుపాకి అనే అస్త్రాన్ని వారి వద్దనుంచుకుని దూరంనుండే మనల్ని చంపి వేటాడుతున్నారు. దీనికి పరిష్కారం ఏమిటి అనే ఆలోచనలో చాలా కాలం నుంచి ఉన్నాం. ఇటీవలే నా తోబుట్టువు ఒకటి అడవిలో చంపబడింది. మమ్మల్ని చంపగలిగేది కేవలం మానవులే తప్ప మరే జంతువు కాదు. ఆ విషయం మాకు తెలుసు. మరి అలాంటి మానవుల్ని అడవిలోకి రాకుండా ఆపడం ఎలాగనేది అర్థం కావటం లేదు. ఆ బాధతోనే ఎప్పుడూ లేనిది నా కళ్ళవెంట నీరు వచ్చింది. ప్రాణం అందరిదీ ప్రాణమే కదా అనిపించింది. మేము వేటాడేటప్పుడు మాకు ఆ ప్రాణం విలువ తెలియదు. అదే మనవారిని ఇలా దారుణంగా పోగొట్టుకున్నపుడు మాత్రమే ఆ బాధ మనకు అర్థమవుతుంది. ఇందుకు పరిష్కారం ఏదయినా మీలో ఎవరికి తోచినా చెప్పండి మనమందరం రక్షించబడతాము' అంది ఆవేదనగా సింహం గజరాజుతో.

అంతా విన్న గజరాజు "ఒకరిని ఒకరు చంపడం అనేది అలవాటుగా మారిన ఈ రోజుల్లో ఎవరినుండి ఎలా తప్పించు కోవాలో తెలుసుకోవడం కూడా చాలా అవసరం. ఆపద వస్తేనే ఎవరైనా ఆలోచిస్తారు. అలా కాకుండా ఆపద రాకున్నా, వచ్చినట్లే భావించి మన జాగ్రత్తలో మనం ఉండాలి. ఇదివరలో దట్టమైన అడవులుండేవి. ఇపుడు పేరుకే అడవి తప్ప చెట్లు ఉండటం లేదు. మనకు దాచుకునేందుకు చోటు ఉండటం లేదు.

నిన్నటి రోజున నా దగ్గరకు ఒక పాము వచ్చింది. కరుస్తుందేమో అని పడుకున్న నేను ఉలిక్కిపడి లేవబోయాను. అంతలో నాకు కనిపించింది దాని వంటి నిండా రక్తం. దారిన పోయే వారెవరో తనని గుర్తించి తన దారిన తాను పోతున్నా సరే రాళ్ళతో కొట్టి పోయారట. దాంతో నాకు ఎంతో బాధ కలిగింది. కోరల్లో విషాన్ని నింపుకున్న పాముకే ఇంతటి దయనీయమైన స్థితి ఏర్పడితే ఇక మనకేం ఉంటుంది? అక్కడే ఉన్న ఆకుల్ని కోసి ఆ దెబ్బలకు పసరు రాసి పంపాను. వివరం ఏమిటంటే ఆఖరికి పాములు తలదాచుకోవడానికి కూడా సరైన చోటు లేదు. అంటే అడవులు ఎంతగా ఎండిపోయాయో చెప్పనక్కర్లేదు. వీటికి కూడా కారణం ఆలోచనల్లో నిలువెల్లా విషం నింపుకున్న మానవుడే. గంధపు చెట్లు కొట్టేసి అమ్ముకోవడానికి కొందరొస్తారు. పులి చర్మాల్ని, జింక చర్మాన్ని, కొమ్ముల్ని అమ్ముకోవడానికి మరొకరొస్తారు. మన శరీరాలు వారు వాడుకునే వస్తువులు కావు. మృగరాజా! నువ్వు అన్నట్లు వీరి దౌర్జన్యానికి ఏదో ఒక పరిష్కారం వెదకాలి. ఈ రోజు నీ తోబుట్టువు. రేపు నా తోబుట్టువు. ఎవరైనా సమానమే. అంతలోనే చిలుక ముందుకొచ్చి "అవును రాజా! మా జాతిని పట్టుకొని మానవులు తమ తమ జాతకాలు చెప్పేటందుకు వాడుకుంటున్నారు. మొన్న మా తమ్ముడ్ని తీసుకెళ్ళారు. ఇప్పటిదాకా ఎక్కడున్నాడో తెలియదు." అని కన్నీరు పెట్టుకుంది.

అది విన్న మృగరాజు "ఈ బాధలన్నీ మానవుల మూలంగా మనకు కలుగుతున్నాయి. కాని పరిష్కారం ఆలోచించండి. ఎవరు మంచి ఆలోచన ఇచ్చినా వారికి మంచి బహుమతి ఉంటుంది. ఈ మృగరాజుతో కలిసి పసందైన విందును ఆరగించే అవకాశం ఉంటుంది"

నాకో ఆలోచన వచ్చింది మృగరాజా! అంది కుందేలు ముందు కొచ్చి.. "ఆ ! చెప్పు" అంది గజరాజు. "అడవిలో ఎవరికెవరు అన్నట్లు కాకుండా మనమందరం కాస్త కాస్త దూరంలో అందరికీ తెలిసేలా జీవిద్దాం. లోనికి మానవుడు ప్రవేశించిన విషయం మొదట పక్షులకు తెలుస్తుంది. కనుక ఏ పక్షి అరిచినా ఎవరో వచ్చారనే సంకేతాన్ని మనం అందుకుని వారిని తరిమి తరిమి కొట్టడమే" అంది.

"ఇంకా ఎవరైనా ? అడిగింది గజరాజు"

"నేను అంటూ ముందుకొచ్చింది తాబేలు " ఒక జాతిని మరొక జాతి, అంటే జంతువుల కోసం పక్షులు, పక్షుల కోసం జంతువులు రావడం కుదరని పని. ఇపుడు అన్యాయం జరిగింది మన మృగరాజు తోబుట్టువుకి. కనుక మృగరాజు ఇకపై తన కుటుంబంపై ఎవరి కన్నూ పడకుండా కాపాడుకోవాలి. వేటకెళ్ళినా, విహారానికి వెళ్ళినా వాళ్ళ జాతికి తెలియాలి. అందరూ కలిసే వెళ్ళాలి. అలాగే పులి, పక్షులు, నక్కలు, తోడేళ్ళు, ఏనుగులు ఇలా ఎవరికి సంబంధించిన వారు తమ సమూహంతో బయటకు వెళ్ళాలి. అపుడు ఎవరైనా దాడి చేసినా వారిని మట్టుపెట్టాలి. ఏమంటారు?" అంది నెమ్మదిగా తన డొప్పలోంచి తలను బయటకు పెట్టి భయభయంగా తాబేలు.

"బాగానే ఉంది. మరి అడవికి మంటలు పెట్టి అదేదో ఎండకు అడవి అంటుకుందని ప్రచారం చేసేవారి మాట ఏమిటి? అంది సగం కాలిన నక్క ఆవేశంగా.."

" ఆ మాట చాలా వరకు నిజమే! నేను చివరిగా మీకు చెప్పేది ఒకటే! అడవి ఇక్కడ లేదని వాపోతూ ఇక్కడే ఉండిపోవడం అంత మంచిపని కాదు. ప్రమాదం ఎటునుంచైనా రావచ్చు. అందుకని మనం మాత్రం మనల్ని కాపాడుకోవడానికి అడవిని దాటాలి. వేసవి రాకముందే నీరున్న చోటుని వెదుక్కోవాలి. పక్షులు ఒక ప్రాంతం నుండి మరో సురక్షితమైన ప్రాంతానికి ఎలా వలస పోతాయో అలా మనం వెళ్ళిపోవాలి. అందుకు మనం కూడా మన అడవులకే పరిమితం కాకుండా ఇతర అడవులను గురించి కూడా తెలుసుకోవాలి. ఈ అడవి మనది, వేరొకటి మనది కాదు అనే మానవ ప్రవర్తనలను మనం చూపకుండా ప్రతి అడవి మనదే అనేట్లు జీవించాలి. మనల్ని మరొక అడవి ఆహ్వానించాలి. అలాగే మనం మరొక అడవి జంతువులను స్వాగతించాలి. ఈ ప్రపంచం మనది. రూపు రేఖల్లో తేడా ఉన్నా మనదంతా ఒకటే జాతి. అది మరచిపోకూడదు. కనుక ఈ తీరులో మనం ఇకపై కృషి చేయాలి. అంతే" అంది గజరాజు గట్టిగా సమాధాన పరుస్తూ.. సింహం కూడా సంతోషంగా తల పంకించింది..

-శైలజామిత్ర
9290900879

నేటి సామాజిక న్యాయం

(కథ)

రామశాస్త్రి ఉదయమే కూర్మారెడ్డి ఇంటికి వచ్చాడు. వారం రోజుల నుంచి ఇదే వరస. ఇదిగో అదిగో అంటూ కౌలు ధాన్యం ఇవ్వకుండా తిప్పుతున్నాడు. ఈ రోజు తీసుకురావల్సిందని భార్య సుమిత్రమ్మ మరీమరీ చెప్పింది.

కొడుకు ప్రైవేటు కాలేజీలో ఎం.సెట్ కోచింగ్ చదువుతున్నాడు. తనకుమించిన భారమైనా చదివిస్తు న్నాడు. కాలేజీ ఫీజు కట్టడానికి ఒక్క వారం రోజులే గడువిచ్చారు. త్వరగా డబ్బులు పంపండి అని ఫోన్ చేసి చెప్పాడు కొడుకు ఉదయమే.

అందుకే ఈ రోజు తాడోపేడో తేల్చుకోవాలి అని మొండితనంతో అక్కడే రెడ్డిగారి ఇంటిముందు నిలబడ్డాడు. ఉదయపు ఎండ రామశాస్త్రి వంటిపె కప్పుకున్న చిరుగుల ఉత్తరీయంలో నుంచి చొచ్చుకుపోయి వీపుపై చురచుర సూదులతో గుచ్చుతున్నట్లు ఉంది. అందుకని మాటి మాటికీ వంటిపై గుడ్డను సర్దుకుంటూ కూర్మారెడ్డి ఎప్పుడు బయటకు వస్తాడా అని ప్రధాన ద్వారం వైపు ఆశతో ఎదురు చూడసాగాడు.

కూర్మారెడ్డి ఇంటి కుక్క కూడా రామశాస్త్రి పక్కనే నిలబడి ఉన్నది.

గోష్పాదమంత భూమి లేకుండా ఈ ఊరుకు కౌలు చేసుకోవటానికి వచ్చిన బ్రహ్మారెడ్డి ఈ అగ్రహారంలో సగం భూమి సంపాదించి కొడుకు కూర్మారెడ్డికి ఇచ్చాడు.

దీనికి కారణం ఒకరి అలసత్వమో లేక మరొకరి శ్రమైక జీవనమో అంతేకాక ఒకరి సోమరిపోతు తనమో అదీగాక వేరొకరి మోసపూరిత లౌక్యమో తెలియదు. కానీ ఇది జరిగిన సత్యమే. ప్రతి మూడు తరాలకు లేక అరుదుగా ఆరు తరతరాలకు ఆస్తులు, అంతస్తులు మారుతూ ఉంటాయి అని ప్రముఖ సామాజిక విశ్లేషకుల అభిప్రాయం. బహుశ ఇది కాల ధర్మం కావచ్చు.

తమ వంతు అగ్రహారం భూములు యాభై ఎకరాల భూములు కూడా చక్కి శల్యమై చివరకు మూడు ఎకరాలు మాత్రమే తనకు మిగిలాయి. ఆ భూమిలోని పంటనిమిత్తం వచ్చే కౌలు గురించి ప్రస్తుతం రామశాస్త్రి ఎదురుచూపులు.

కూర్మారెడ్డి వరండాలోకి రాగానే కుక్క ఆవురావురమని అన్నం తినసాగింది.

"అయ్యా! కూర్మా రెడ్డి గారూ! అని నసుగుతూ పిలిచాడు రామశాస్త్రి.

"అరె! మీరెప్పుడు వచ్చారు అయ్యగారూ! కుక్కకు అన్నం పెడుతూ మిమ్మల్ని గమనించలేదు. ఒరే సుబ్బిగా నీకు మరీ పెద్దంతరం చిన్నంతరం లేకుండాపోతోంది. అయ్యగారు వచ్చారు. ఇంట్లో ఏదో పనితో ఉన్నాను నాకు చెప్పాలని బుద్ధి లేకుండాపోయింది. మీరు కడుపుకు అన్నం తింటున్నారా, గడ్డితింటున్నారా?" అంటూ

అంతా ఒక క్రమపద్ధతిలో జరిగే అవినీతి. ఒక రైతుచేసే పొలాన్ని ఇంకొక రైతు కన్నెత్తి కూడా చూడడు.

రామశాస్త్రితో పాటు ఇంటి కుక్క కూడా అప్రమత్తమయ్యారు. రామశాస్త్రి నోరుతెరవకముందే ఇంటి కుక్క భౌభౌ అని గట్టిగా మొరిగింది.

"ఏరా సుబ్బిగా! రాత్రంతా ఇంటకీ కాపలా కాసిన కుక్కకు పొద్దున్నే చద్ది అన్నం పెట్టాలి అనిబుద్ధి, జ్ఞానం లేకుండా పోయింది రా నీకు" అని పనివాడి మీద గట్టిగా అరిచాడు.

"అయ్యా! గేదెలకు గడ్డి వేస్తూ మరచిపోయానయ్యా! ఇదిగో ఇప్పుడే పెడతాను" అంటూ ఒక గిన్నెలో రాత్రి మిగిలిన అన్నం, మజ్జిగ కలిపి ఇంటి బయట ఉన్న బండపై పోశాడు.

ఆవేశంతో పూనకం వచ్చిన వాడిలా ఊగిపోయాడు.

ఎవరైనా అవసరం పడి మన సహాయం కొరకు వస్తే అది చెయ్యడం ఇష్టం లేకపోతే ఏదో ఒక వంక పెట్టుకొని ప్రశంత వాతావరణాన్ని భగ్నం చేసి రణరంగంలా చేస్తే సహాయం అడగటానికి వచ్చిన మనిషికి నోటమాట రాదు. ఇదొక దుర్మార్గపు కుతంత్రం. ఈ సూత్రాన్ని కూర్మారెడ్డి అమలు పరచాడు ఇప్పుడు.

ఇప్పుడు చెప్పండి అయ్యగారు మీరు ఎందుకు వచ్చారో? అన్నాడు కూర్మారెడ్డి తన వినయాన్ని రామశాస్త్రి ముందు కుప్పగా ఒలకపోస్తూ..

"అయ్యా! నాకు ఈ సంవత్సరము రావలసిన కౌలు ధాన్యం గురించి వచ్చాను" అని భయపడుతూ అడిగాడు.

''ఈ ఊరిలో అందరూ నన్ను దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు బాపనోళ్ళ సొమ్ము తినే వెధవ అనే వాళ్ళే" అని అన్నాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా! ఎంత మాట మీరు ధర్మ ప్రభువులు. నేనెప్పుడు అలా అనలేదండీ" అని అన్నాడు భయంగా..

"నీవు అనకపోతే నీ భార్య అంటుంది. మొన్న మంగలి వెంకట స్వామి నాకు క్షవరం చేస్తు ఈ సంగతి నా చెవిన వేసాడు" అని అన్నాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా! దానికేమీ తెలియదు బావిలో కప్ప. ఎవరి గురించి ఎలా మాట్లాడాలో తనకు తెలియదు. ఇది మొదటి తప్పుగా క్షమించి వదిలేయండి" అని అన్నాడు రామశాస్త్రి.

"ఈ సంవత్సరం నీ పొలంలో పంట సరిగ్గా రాలేదు. అన్నీ తాలుగింజలే, అయినా చూడండి రామశాస్త్రిగారు! ఇక నావల్ల కాదు మీ పొలం కౌలుకు చెయ్యటం, వచ్చే సంవత్సరం నుంచి మన ఊరిలో వుండే మరో మంచి రైతుకు కౌలుకిచ్చి ధర్మంగా న్యాయంగా వంటను తీసుకొని అనుభవించండి" అని తెలివిగా అన్నాడు.

అసలే తన ఊరిలో ప్రజాస్వామ్య ఫలితాల సువాసనలు ముక్కుపుటాలు భరించలేని విధంగా పొంగి పొర్లుతున్నవి. అంతా ఒక క్రమపద్ధతిలో జరిగే అవినీతి. ఒక రైతుచేసే పొలాన్ని ఇంకొక రైతు కన్నెత్తి కూడా చూడడు. అదే అక్కడి కర్షకుల భూనీతి. ఒకవేళ భూసొంతదారుడు తన అవసరార్థం తన పొలం అమ్మకానికి పెడితే కొనే దిక్కు ఎప్పుడూ ఉండదు. చివరకు ఆ భూమిని కౌలు చేసే రైతుకే అతను దయ తల చెల్లించిన ధరకు ఆ భూస్వామి అమ్ముకోవలసినదే. అదే అక్కడ జరిగే వినూత్న సామాజిక న్యాయం.

"మీరు అలా అంటే ఇక నాకు దిక్కేమిటి? ఏదో మీరే ఒక ఏర్పాటు చేసి ఈ సారి కౌలు ధాన్యం ఇప్పించండి. చాలా అవసరాల్లో ఉన్నాను'' అని ప్రాధేయ పూర్వకంగా అన్నాడు రామశాస్త్రి.

కూర్మారెడ్డి ఏదో చెప్పబోయేంతలో ఇంటి గేలు తీసుకొని లోపలకు వచ్చాడు జాలయ్య.

జాలయ్య పట్నంలో బ్యాంకు ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఆ ఊరు చర్మకారుడు. పదవ తరగతి పాస్ కాగానే ప్రభుత్వం వారి అండదండలతో బ్యాంకులో నాల్గవ తరగతి ఉద్యోగం సంపాదించుకొని అంచెలంచెలుగా ఎదిగి ఇప్పుడు ఆఫీసరుగా పని చేస్తున్నాడు. మంచివాడు, మర్యాదస్తుడు, రామశాస్త్రి, జాలయ్య ఇద్దరూ సహ విద్యార్థులు. చిన్నప్పుడు ఒకే వీధి బడిలో చదువుకున్నారు.

రామశాస్త్రి కులవృత్తి స్వీకరించి ఊరిలోనే ఉన్నాడు. జాలయ్యను చూడగానే "రామయ్యా! నీ కొరకే ఎదురు చూస్తున్నా కౌలు పైసలు గురించి పోయిన ఆదివారం వస్తావని కబురుచేశారు కదా! అప్పుడే రొక్కం సిద్ధం చేసి పెట్టాను. ఆ కుర్చీలో, పైసలు తెచ్చి ఇస్తాను. ఒరే సుబ్బిగా! జాలయ్యకు చాయ్ ఇవ్వు" అంటూ పురమాయించి కూర్మారెడ్డి లోపలికి పోయాడు.

"ఏమిటి రామశాస్త్రి గారు!బాగున్నారా మీరు కూడా కౌలు కోసం వచ్చారా?" అని అడిగాడు జాలయ్య.

''అవును జాలయ్య గారూ! అని సమాధానం చెప్పాడు రామశాస్త్రి ఈ ఊరిలోని ఇతర రైతుల కన్నా వీరు చాలా మంచివారు, న్యాయంగా మనలాంటి చిన్న భూకామందు లకు కౌలు పాలు ఇస్తారు" అన్నాడు జాలయ్య.

తను నిజం చెబితే తన పౌరోహిత్యపు అసిధారా బ్రతుకు బండి తెరమీద తను, తన కుటుంబం మొత్తం పడే బ్రతుకు పోరాట అగచాట్లు కనురాలా వీక్షించుతూ చిత్ర విచిత్ర చోద్యం పైసాఖర్చు లేకుండా ఇరుగు పొరుగు వారు ముఖ్యంగా తన దాయాదుల కళ్ళల్లో కలిగే వినోదాల వెల్లువలు రీళ్ళు రీళ్ళుగా ఎపిసోడ్ల రూపంలో రామశర్మ మదిలో మెదిలాయి.

పోలేరమ్మ జాతర రోజు కూర్మారెడ్డి బలి ఇవ్వబోయే బక్కచిక్కిన మేకపోతు స్థానంలో తను కనబడ్డాడు.

ఒక్కసారి రామశాస్త్రి ఒళ్లు జల్లున జలదరించి నూటొక్క డిగ్రీల వేడి బయటికి తన్నుకొచ్చింది.

మరో మాట మాట్లాడకుండా "ఔనండి అంతేగా" అన్నాడు మింగలేక కక్కలేక రామశాస్త్రి.

"ఈసారి నా పొలానికి ఎకరానికి 20 బస్తాలు కౌలు వచ్చిందట. రెడ్డిగారు చెప్పారు. మీ పొలం, మా పొలం ప్రక్క ప్రక్కనే కదా శాస్త్రిగారు. ఈసారి మీకు కూడా ఆ కౌలు సొమ్ము బాగానే గిట్టుబాటు అవుతుంది" అని అన్నాడు సంతోషంగా.

కూర్మారెడ్డి ఇంట్లో నుంచి బయటకు వస్తూ "జాలయ్యగారు మీరన్నట్లు ఈసారి బాగానే పంటలు పండాయి. కానీ శాస్త్రి గారి పొలంలో అన్నీ తాలు గింజలే వచ్చాయి. అందుకని ఏదో మొదటి నుంచి ఈ అయ్యగార్ని నమ్ముకొని బ్రతుకుతున్నాము. ఆ విశ్వాసంతో ఎకరానికి ఏడుబస్తాలు ఇస్తున్నాను. మీకు సమ్మతమేనా అయ్యగారు! అంటూ వినయం ఉట్టి పడేలా వ్యంగ్యంగా అన్నాడు".

పోలేరమ్మ జాతర రోజు కూర్మారెడ్డి బలి ఇవ్వబోయే బక్కచిక్కిన మేకపోతు స్థానంలో తను కనబడ్డాడు.

తన పొలంలో కూడా బాగా పండింది కదా అని అడిగితే ఈ వచ్చే సొమ్ము కూడా దక్కదనే భయంతో సరే రెడ్డిగారు! మీరు ధర్మాత్ములు మీరు ఎలా అంటే అలాగే" అన్నాడు వినయంగా రామశాస్త్రి మనసులో బాధపడుతూ.

రామశాస్త్రికి , జాలయ్యకు వారి కౌలు ధాన్యంకు పైసలు లెక్క కట్టి ఇద్దరికీ ఇచ్చాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా!మేము వెళ్తాము" అని ఇద్దరూ బయలుదేరి ఇంటి బయటకు నడిచారు.

"రెడ్డిగారూ! నాకు ఒక విషయం అర్థం కాలేదు" అన్నాడు జీతగాడు సుబ్బన్న.

" నీ మట్టి బుర్రకు అన్నీ అనుమానాలే, ఏమిటో చెప్పి తగలడు" అన్నాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా! ఆ ఇద్దరి పొలాల్లో పంట దిగుబడి ఒకే విధంగా వచ్చింది కదా! మరి రామశాస్త్రికి తక్కువ జాలయ్యకు న్యాయంగా ఇచ్చారు. అదీగాక జాలయ్య వచ్చీరాగానే ముద్దలముడుపుగా పైసలు ముట్టచెప్పారు.ఆ బాపనాయన్ను నాలుగుసార్లు తిప్పించుకొని మరీ ఇచ్చారు. నాకు మీ తీరు అర్థం కాలేదు" అంటూ తల గోక్కున్నాడు సుబ్బన్న.

"ఓ అదా నీకు అర్థం కాని విషయం! అసలు సంగతి చెబుతాను, శ్రద్ధగా విను" ఆ జాలయ్య తక్కువ కులస్థుడు. అతని మీద నా తెలివి తేటలు ఉపయోగించి మోసం చేస్తే మరుసటి రోజు పేపర్లలో టి.వి.లలో నన్ను ఉతికి ఆరేసి నా రాజకీయ జీవితాన్ని భూస్థాపితం చేస్తారు.

అదీగాక త్వరలో ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. జాలయ్య తన వర్గం వారికి నా గురించి మంచిగా చెబితే వారి ఓట్లన్నీ గంపగుత్తగా నాకే పడతాయి. అదే రామశాస్త్రికి నోరు లేదు. ఇక గవర్నమెంటువారు ఎప్పుడు ఈ అయ్యగోడు ఆలకించాలి? ఈ బాధలు పడలేక, బయటకు చెప్పుకోలేక ఏదో ఒక రోజు ఈ బాపనాయన తన పొలం నాకు అమ్మడం ఖాయం. అయినా వీళ్ళు మాత్రం కష్టపడి సంపాదించిన పొలమా! ఎవరో రాజులను, జాగీరు దారులను నీవు ఇంద్రుడివి చంద్రుడి అని డబ్బాలు కొట్టి కాకాపట్టి సంపాదించినవే కదా!'' అంటూ తను చేస్తున్న మోసాన్ని, అన్యాయాన్ని సమర్థించు కొనేం దుకు కారణాలు చెబుతూ గర్వంగా నవ్వాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా! మీ మాటలు నన్ను ఇంకా గందగోళంలో పడవేశాయి" అని అన్నాడు సుబ్బన్న.

''అదెలాగా?'' అంటూ 20 రూపాయల ఖరీదు గల సిగరెట్లు నోట్లో పెట్టుకుని వెలిగించి, గుండెల నిండా పొగ పీల్చివదులుతూ అడిగాడు కూర్మారెడ్డి.

"అయ్యా! మరి, కొంత కాలానికి మీరు అన్యాయంగా ఇలా సంపాదించిన ఆస్తి అంతా మరో కౌలు దారుకు హక్కు భుక్తం అవుతుందా?'' అని అమాయకంగా అన్నాడు.

సుబ్బన్న మాటలు వినగానే కూర్మారెడ్డికి ఒక్కసారి పొలమారి గొంతులోనిపొగ ముక్కులో వచ్చి ఉక్కిరి బిక్కిరి అయ్యింది.

"ఎదవన్నర ఎదవ ఎప్పుడూ ఏదో ఒక దరిద్రపు అనుమానాలతో సంపుతున్నావు కదరా.. ముందు డ్రైవరును తొందరగా కారు తియ్యమను. పట్నానికి పొయి ఎం.ఎల్యే గారిని కలవాలి" అంటూ నోట్లో సిగరెట్లు నేలకేసి కొట్టి ఇంట్లోకి పోయాడు కూర్మారెడ్డి.

తనను అనవసరంగా తిట్టిన యజమాని నైజం అర్థం గాక విచిత్రంగా చూడసాగాడు పనివాడు సుబ్బడు.

- జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్
సెల్: 8297263741

30

"ఈ నవలలో ఎన్నో పాత్రలు. కొన్ని సజీవ పాత్రలు. మరికొన్ని మాజీ ప్రధాని పి.వి. రాసిన 'లోపలి మనిషి' నవలలోలాగ సజీవ పాత్రలను కలగా పులగం చేసిన చిత్రణ. కొన్ని ఊహాత్మక పాత్రలు. కొన్ని ఆదర్శ పాత్రలు. వీటన్నిటా మూలరూపాలు... లేకపోలేదు" అని రచయిత బి.యస్. రాములు అన్నారు. ఆలోచింపజేసి, చైతన్య పరచే ఈ 'చూపు' నవలను ప్రతిరోజు నేటినిజం పాఠకులకోసం... - సంపాదకులు

బంధాలు అనుబంధాలు

- బి.ఎస్.రాములు
సామాజిక తత్వవేత్త
తొలి ఛైర్మన్, బీసీ కమిషన్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
సెల్: 8331966987

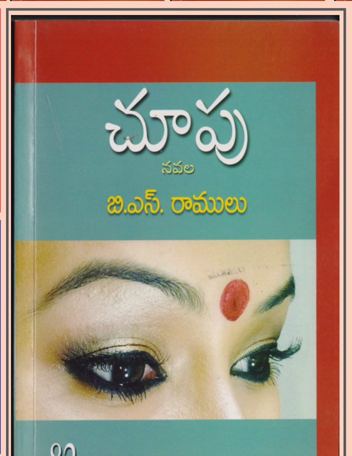

జూబ్లీహిల్స్‌లో ఒక్కొక్క ఇల్లు ఒక్కొక్క దినపత్రిక జిల్లా ఎడిషన్ వంటిది. అందులోని విశేషాలు ఇతరులకు తెలియవు. ప్రతి ఇల్లు ఒక స్వతంత్ర దేశంలా లోపలే జరుగుతుందో బయటివారికి తెలియదు. ప్రతి ఇల్లూ ఎంతో అందంగా ఉంటుంది. రెండు కార్లు మాత్రమే ఉన్నవాళ్లు చాలా పేదల కింద లెక్క. చక్కని గార్డెన్, అందమైన ఆర్కిటెక్చర్ డిజైన్‌తో కోటగోడల్లో ఉండే సమస్త సౌకర్యాలు అందులో ఉంటాయి. పనిమనుషులు తప్ప ఇంటివాళ్లు బయటకు కనపడడం తక్కువ. అన్నీ ఫోన్లమీద సాగిపోతుంటాయి. గ్యారేజీలోంచి కారు తీసి బయటకు వెళ్లే కనిపించేది తక్కువ. జయ కొత్త ఇల్లు అందంగా, కళాత్మకంగా తీర్చిదిద్దబడింది. జయ అభిరుచి, ఆ గార్డెన్, లాన్, ఇంటీరియల్ డెకరేషన్ చూడగానే ఆమె వ్యక్తిత్వం తెలిసిపోతుంది. చక్కని ఇల్లు, చూడ చక్కని పిల్లలు. పారిశ్రామిక వేత్తలుగా ఎదుగుతున్న కుటుంబం. పోష్ కల్చర్‌తోపాటు సాంప్రదాయక సంస్కృతి కలగలిసి పెరుగుతున్న జూబ్లీహిల్స్, బంజారా హిల్స్ జన జీవనం.

పిల్లలు స్కూలుకు వెళ్లిపోతున్నారు. వారిని దింపడానికి వెళ్లిన కారు, డ్రైవర్ ఇంకా ఇంటికి రాలేదు. అటునుండి అటే ఏవో సరుకులు తెమ్మని పని చెప్పినట్టున్నాడు రత్నాకర్.

×××

పచ్చని ఇంట్లో ఎన్ని రోజులుగా రగులుకుంటుందో...

జయకు దుఃఖం, ఆవేశం ఒక్కసారిగా ముంచుకొచ్చింది. తనను శంకించడం... దాన్ని ఆమోదిస్తున్నట్టు మాట్లాడడం కంపరంగా ఉంది. రత్నాకర్ ఇంకా సముదాయిస్తూనే ఉన్నాడు.

"జయా! నీవు పాత భావాల్లో కూరుకపోయినవు. సమాజం చాలా మారింది. నిన్ను తప్పు పట్టడంలేదు. నన్ను తప్పు పట్టడం బాధగా వుంది. ఇపుడు ఢిల్లీలో, బెంగుళూరులో, చెన్నై, ముంబయి, హైదరాబాదులో పెళ్లయిన తర్వాత భార్యాభర్తలుగా కలిసి ఉంటూనే ఎవరికి యిష్టమయినవారితో వాళ్లు సహజీవనం చేస్తున్నరు. వాళ్ళు పరస్పర అవగాహనతో ఒక కుటుంబంగా కలిసే జీవిస్తున్నరు. విడిపోవడంలేదు. వాళ్ళ పెళ్ళి బంధం అలాగే కొనసాగిస్తున్నరు. మనం కూడా అలాగే ఉండవచ్చు. ప్రతిదీ నైతిక విలువలు, లైంగిక విలువలు రీత్యా ఆలోచించడం, తలబద్దలు కొట్టుకోవడం అనవసరం. మనిషి నిజాయితీని చూడాలె. మొత్తం జీవితాన్ని పరిశీలించి ఎలా ఉంటున్నారో చెప్పాలె. కేవలం లైంగిక విలువలను, లైంగిక సంబంధాలను అనుసరించి మనిషిని అవమానించడం మంచిదికాదు" అంటూ రత్నాకర్ ఓపికగా చెప్పుకుంటూ వచ్చాడు. కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్, ప్రిన్సిపాల్ రామచంద్రయ్య రత్నాకర్‌తో మాట్లాడిన తరువాత అతని మాట తీరు మారిపోయినట్టుంది.

జయకు అవి తలకెక్కడం లేదు. మెదడు మొద్దుబారిపోయింది. ఆవేశంతో, ఆవేదనతో శరీరం, మనస్సు వణుకుతున్నది. నోట మాట రావడంలేదు. రత్నాకర్ తనను అవమానిస్తున్నాడో, అనుమానిస్తున్నాడో అర్థం కావడంలేదు జయకు. అలాగే రత్నాకర్‌వైపు చూస్తుండిపోయింది.

"జయా! నాకు తెలుసు. నీవు మనోజ్ ప్రేమించుకున్నరని... పెళ్లి చేసుకోవాలనుకున్నారు... మీ నాన్న అది కాదని మనకు పెళ్లి చేసింది. మనోహర్‌ను కోల్పోయినందుకు నువ్వు నిరంతరం బాధపడుతున్నావని కూడా తెలుసు. మన పెళ్లయినాక మీరు స్నేహితంగా ఉండాలని చేస్తున్న ప్రయత్నం కూడా తెలుసు" అన్నాడు రత్నాకర్ మరింత స్పష్టంగా అర్థం చేయిస్తూ.

ఆ మాటతో అవాక్కయిపోయింది జయ.

"ఇలా మాటలతో హింసించకండి. అసలు మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?" మనసులోని ఆవేదనంతా రత్నాకర్‌ని తీక్షణంగా చూసింది జయ.

ఓ వైపు కన్నీరు, మరోవైపు రౌద్రం జయలో...

గాలి స్తంభించిపోయింది. దూరదృష్టిలో తన భర్తేనా... ఇన్నాళ్లు లేని ఆ చూపులేమిటి? ఆ మాటలేమిటి? జయకు అర్థం కావడంలేదు. ప్రతి సందర్భాన్ని, అర్థాలను అపార్థాలను తీయడం చాలా విచిత్రంగా ఉంది.

"జయా! నీకు కోపం రావడం సహజం. పాతివ్రత్యం భావాలు,

"ఆమె నాకొక పెట్టుబడి. నేను ఆమెకు ఒక పెట్టుబడి. ఆమె సౌందర్యం వయస్సే ఆమె పెట్టుబడి. ఆమె దేహమే ఒక సంపద. ఆమె దేహమే దేవాలయం. నేనొక పూజారిని. ఆమె ఒక బ్రాండ్ ఇమేజ్."

స్త్రీలకు భర్తమీద పూర్తి అధికారం ఉండాలనే ఆలోచన కూడా తప్పు పట్టను. నా భర్త నాకే సొంత అని, మరెవరికీ నా భర్తపై హక్కు లేదు అనే భావన స్త్రీలందరి లాగా నీలో ఉండటంలో తప్పు లేదు. అభద్రతా భావాన్నుంచి, డిపెండెంట్ సైకాలజీ నుండి ఈ ఆలోచన ఏర్పడింది. స్వతంత్రేచ్ఛ, ఆర్థిక స్వేచ్ఛతో, సాంస్కృతిక స్వాతంత్ర్యం పెరుగుతున్నది. ఆ క్రమంలో ఈ పాత భావాలు, నిర్వచనాలు, మానసిక, శారీరక అవసరాలు మారిపోతున్నాయి...

జయా! తప్పు ఎవరిదైనా మనం మన పిల్లలకోసం కలిసే ఉందాం. మనం ఎవరికి నచ్చినట్టు వాళ్లం ఉందాం. ఒకరికొకరం అడ్డంకి కావద్దు. నువ్వు నా ముందు ఎదురు పడకుండా నీకు నచ్చినట్టు జీవించు." చివరగా అన్నాడు రత్నాకర్.

రత్నాకర్ మాటతో పక్కలో బాంబు పేలినట్టుగా వణికిపోయింది జయ. ఆవేశంతో క్షణకాలం స్తబ్దురాలైపోయింది.

"జయా! నీకు వినడానికే కష్టంగా వుంటుంది కానీ, కొందరు భార్యలు తమ భర్తలతో కాని పనిని చక్కబెట్టుకొని వస్తుంటరు. నాకు అలాంటి పనులు ఇష్టం ఉండవు. నువ్వంటున్న ఆమెతో నేను ప్రేమే సాగిస్తున్నానో... స్నేహమే చేస్తున్నానో... నీకు సంజాయిషీలు యివ్వనక్కరలేదు. నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానా లేదా అనేది ముఖ్యం. నా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నానా లేదా అనేది ముఖ్యం. మిగతావి లైట్‌గా తీసుకో. చూసీచూడనట్టు వుండాలె? వెనకట రాజాస్థానాల్లో, సంస్థానాల్లో, గడీల్లో ఏం జరిగిందో నీకు తెలియదా... జయా! నేను ఎవరినీ ఇంటికి తీసుకురాను. మీ నాన్నను మీ అమ్మ చూసీ చూడనట్టు ఉండిపోలేదా? అత్తమ్మ సంస్కారం ఎంత గొప్పది. నీలో ఆ సంస్కారం ఏమైంది?" అన్నాడు రత్నాకర్.

జయకు భూమి బద్దలైనట్టు శరీరం నిప్పుల్లో కాల్తున్నట్టు...

అమ్మ సుజాతది నిస్సహాయ స్థితిలో ఏర్పడిన ఉదాసీనత. అది గొప్ప సంస్కారమా! తాను అంత నిస్సహాయురాలా? తనకు తాను బతుకగలదు. తనకు తాను సమాజంలో నిరూపించుకోగలదు. అవినీతి జీవితానికి కూడా నీతి సూత్రాలా? జయ తల బద్దలవుతున్నది.

"మీలో ఇంత నీచమైన భావాలు, ఆలోచనలు ఉన్నాయని నాకు తెలియదు." అంటూ ఆవేశపడిపోయింది జయ.

"జయా! నన్ను అర్థం చేసుకో. నేనున్నస్థితినుంచి వెనక్కి వెళ్ళలేను. సినిమా తీయడం అనగానే అంతా నష్టపోవడం అని ఎందుకనుకుంటవ్. వ్యాపారంలో అదొక ఫీల్డ్. ఈ ఫీల్డ్‌లో ప్రవేశిస్తే మనవాళ్ళను ఎందరినో ప్రోత్సహించవచ్చు. ఆటలో దేని రూల్స్ దానికుంటయి. ఇలా ఎందుకనుకోవు?" అనునయిస్తూ కాస్త కఠినంగానే అన్నాడు రత్నాకర్.

జయ విసురుగా ఏదో కాగితం చూపిస్తూ ఇదేమిటి అని నిలదీసింది.

"ఆమె నాకొక పెట్టుబడి. నేను ఆమెకు ఒక పెట్టుబడి. ఆమె సౌందర్యం వయస్సే ఆమె పెట్టుబడి. ఆమె దేహమే ఒక సంపద. ఆమె దేహమే దేవాలయం. నేనొక పూజారిని. ఆమె ఒక బ్రాండ్ ఇమేజ్." అంటూ సాగిపోతోంది". "అదా! మా కవి హీరోయిన్ గురించి చేసిన వర్ణన అది. ఏదో పాటలో పెడతడట" అని అన్నాడు రత్నాకర్.

జయ ఆవేశంతో రగిలిపోయింది. లేచింది. రత్నాకర్ కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసింది. నానా మాటలంది.

"జయా! దయచేసి ఇలా మాటలు జారకు. చిల్లరోల్ల తీరు లొల్లి పెద్దగ చేయకు. ఇంట్లో పనిమనుషులున్నరు. కారు డ్రైవరు వస్తడు. నేను మరీ నువ్వను కున్నంత చెడ్డవాన్ని కాదు. నువ్వంటే నాకెంతో ఇష్టం. నేను నిన్ను ఎంతగానో ప్రేమిస్తున్న. కానీ ఆమెను వదులుకోలేకపోతున్న. అది నా బలహీనతగా క్షమించు".

కారు పోర్టికోలోకి వస్తున్న శబ్దం విన్పించింది. రత్నాకర్ ఏదో పని ఉన్నవాడిలా బయటకు నడిచాడు.

జయ మూగగా రోదిస్తోంది. మానసకు ఫోన్ చేయాలని కూడా తోచలేదు. అలా ఎంతసేపు ఉండిపోయిందో...

పిల్లలు స్కూలు నుండి వచ్చేసరికి ఇంట్లో ఫోన్ అదేపనిగా మోగుతోంది. జయ సోఫాలో మగతగా నిద్రపోతున్నట్టుగా ఉంది. ఆ స్థితిలో మమ్మీని చూసి పిల్లలకు భయమేసింది.

"మమ్మీ" అంటూ పిలిచి ఊపారు. మగతగా లేచింది జయ. మొహం కడుక్కుంది. పిల్లలకు వడ్డించింది. తాను ఏమీ తినలేకపోయింది జయ. "విజయేందర్ మామయ్య ఇంటికి వెళ్దాం అంటూ పిల్లల్ని బయల్దేర దీసింది.

×××

పిల్లల్ని తీసుకొని స్వంతంగా డ్రైవ్ చేసుకుంటూ జూబ్లీహిల్స్‌నుండి కారులో అన్నయ్య విజయేందర్ ఇంటికి చేరింది జయ.

విజయేందర్ ఇంట్లో లేడు. వదిన ఎటో వెళ్లినట్టు ఉంది.

వాచ్‌మెన్ చెట్లకు నీళ్లు పడుతున్నాడు.

"రండి అమ్మగారు" అంటూ నమస్కరించాడు వాచ్‌మెన్.

ఓరగా వేసిన తలుపు నెట్టుకొని ఇంట్లోకి నడిచింది జయ. ఇంట్లో వంటమనిషి ఏవో సర్దుతోంది. సాయంత్రం వంటకు రడీ చేస్తున్నట్టుంది. వంటమనిషి పలకరింపుగా నమస్కరించింది. టిఫిన్ చేస్తానంది. వద్దన్నది జయ. పిల్లలు ఇంట్లో అదీ ఇదీ సర్ది టీవీ పెట్టుకొని చూస్తున్నారు. ఫ్రిజ్‌లో ఏమేమీ ఉన్నాయో చూసి జ్యూస్ తీసుకొని తాగారు. కాస్త ప్రైవసీగా ఉంటుందని మానసకు, డాడీకి ఫోన్ చేయడానికి బెడ్‌రూంలోకి వెళ్లింది జయ.

సింగిల్ పేరెంట్‌గా ఉండడానికి పోట్లాట లేకుండా విడిపోదామనుకుంటే ఎంత రభస చేశాడో... చెప్తూ ఏడ్చేసింది జయ.

జయను ఓదార్చింది మానస.

అన్నీ విని కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్ తన కూతురు ఆలోచించిందే సబబు అనుకు న్నాడు. ఆలస్యం చేయడం వల్ల పరిస్థితులు విషమిస్తున్నాయి అని గమనించాడు. కూతురు ఏమైనా అఘాయిత్యానికి పూనుకుంటుం దేమోనని భయపడిపోయింది సుజాత. భర్తను తొందరపెట్టింది.

"నువ్వేమీ భయపడకు. తొందరపడి ఏ నిర్ణయాలు తీసుకోకు. అమ్మ, నేను వెంటనే బయల్దేరుతున్నాం." అని భాస్కర్ ఫోన్ పెట్టేశాడు.

మూడు గంటల్లో అమ్మమ్మ, తాతయ్య రావడం చూసి పిల్లలు వాళ్లను చుట్టుకున్నారు. అకస్మాత్తుగా రావడం చూసి క్షణకాలం నిశ్చేష్టురాలయింది కోడలు.

రాత్రి పొద్దుపోయాక విజయేందర్ ఇంటికి చేరాడు.

×××

పరిస్థితులు రోజురోజుకూ మారుతున్నాయి.

తాను కూడా రిటైర్మెంట్ తీసుకోవాల్సిన సమయం వచ్చిందనిపిస్తోంది కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్‌కు.

తన ముగ్గురు పిల్లలకు ఆస్తులు సమానంగా పంచేయాలనుకు న్నాడు. విజయేందర్‌తో పాటు సుధీర్ చూస్తున్న పనులను ఎవరికి ఏది అప్పగించాలో మనస్సులోనే గీతలు గీస్తున్నాడు. జయకు ఏవి ఇస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించాడు. ఆర్‌టిసికి కిరాయికిచ్చిన బస్సులు, కొన్ని పొలాలు, రెండు అపార్టుమెంట్‌లు చిన్న కొడుకు సుధీర్‌కు...

నాగపూర్, బలార్షాల్లో, అమరావతిలో రాజేశ్వరితో, వాళ్లాయన శ్రీనివాస్‌తో మాజీ ఎంపీ రాజన్నతో, మాజీ మంత్రి గంగారామ్ తదితరులతో కలిసి చేస్తున్న ఫర్మ్‌లకు సంబంధించిన వాటాలన్నీ జయకు ఇస్తే ఆమె అటు మకాం మార్చుతుంది. పిల్లలను నాగపూర్‌లో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్లో వేసి చదివించుకోవచ్చు...

రత్నాకర్, విజయేందర్, మనోజ్ తదితరులతో నడిపిస్తున్న ఫర్మ్‌లను, రియల్ ఎస్టేట్‌లను, కాంట్రాక్టులను విజయేందర్, మనోజ్‌లకు అడ్జెస్ట్‌మెంట్ చేయడం...

ఇలా జయ, రత్నాకర్‌లు విడిపోయారని, అన్నదమ్ములు, చెల్లెలు విడిపోయారు అనే మాట ఎవరి నోటా రాకుండా ఎవరికి వారు బతకడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది.. అని ఆలోచిస్తున్నాడు భాస్కర్.

అదే మాట జయతో చెప్పాడు. జయ సరేనంది.

"మహిళా అర్బన్ బ్యాంకును మానసకు అప్పగించు. చక్కగా నడుస్తున్న బ్యాంకును నడపడం పెద్ద కష్టమేం కాదు." అని అప్పగింతల లెక్కలు చర్చిస్తూ జయ కళ్లల్లోకి చూశాడు తండ్రి భాస్కర్.

తన అభిప్రాయాలను గౌరవిస్తూ తన గురించి అంత పట్టింపుగా ఆలోచిస్తున్న నాన్నను చూసి జయ మనస్సులో పొంగిపోయింది.

జూబ్లీ హిల్స్, బంజారాహిల్స్‌లోని ఇల్లు అలాగే ఉంది. తన బట్టలు, నగలు సర్దుకొని నాగపూర్‌కు బయల్దేరింది జయ.

నాగపూర్‌లో మంచి లొకేషన్ చూసుకొని సీతాబర్డి ప్రాంతంలో కిరాయికు దిగింది జయ.

వారం పది రోజుల్లో అన్నీ సర్దుకుంది. అనుకున్నట్టుగానే

మనిషి నిజాయితీని చూడాలె. మొత్తం జీవితాన్ని పరిశీలించి ఎలా ఉంటున్నారో చెప్పాలె. కేవలం లైంగిక విలువలను, లైంగిక సంబంధాలను అనుసరించి మనిషిని అవమానించడం మంచిదికాదు"

పిల్లలను రెసిడెన్షియల్ ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూల్లో చేర్పించింది.

మానసకు ఫోన్ చేసి మహిళా బ్యాంకు బాధ్యతలు తీసుకోవాలని కోరింది జయ. నాగపూర్ నుండి మన బ్యాంకును నడపడం కష్టం అంది.

వారం రోజులు ఆలోచించి భర్త సుధాకర్‌తో చర్చించి, ఒప్పించి సరేనంది మానస.

మనోజ్, విజయేందర్‌లు కలిసి జయకు సంబంధించిన వాటాలను అడ్జెస్ట్ చేసుకున్నారు.

సరే బాగానే ఉంటుందనుకున్నాడు సుధీర్.

ల్యాండ్ స్కేప్, రియల్ ఎస్టేట్ బిల్డర్స్‌గా విజయేందర్, మనోజ్ ఒకే ఫర్మ్‌గా ఉండాలని తద్వారానే పనులు సజావుగా సాగుతాయని నిర్ణయించుకున్నారు.

ఎంఈవో సత్తయ్యకు ఎంతో ఆసక్తి ఉన్న రంగం కావడంతో కుటుంబంతో సహా హైదరాబాద్ మకాం మార్చాడు. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యవహారాలు చూసుకుంటున్నాడు.

మహిళా పారిశ్రామికవేత్తల సదస్సు కోసం ముంబైకి నాలుగు రోజులు ముందే బయల్దేరింది జయ. అక్కడ ఎంతోమంది పరిచయం అయ్యారు.

జయ తన ప్రపంచం చాలా చిన్నదని మొదటిసారిగా గమనించింది. అయినా ఉత్సాహంగా అందరితో కలిసి తిరిగింది. తాను మొదటి మెట్టుమీదే ఉన్నానని, ఆ సెమినార్‌లో అర్థం చేసుకుంది. ఇంకా ఎదగాల్సిన మెట్లు చాలా ఉన్నాయి అనుకుంది. ఇక నుండి ఇలాంటి సదస్సులకు, సెమినార్‌లకు ఎంత పని ఉన్నా పక్కన పెట్టి వెళ్లాలని నిర్ణయించుకుంది.

రమ్య అమెరికా నుండి ఫోన్ చేసి జయను అభినందించింది. అనుకున్నవన్నీ సాధిస్తున్నందుకు జయ పట్ల మరింత గర్వంగా ఉందని రమ్య మరీమరీ సంతోష పడింది.

×××

తన లాంటి వారికి అమెరికా జీవితం సరిపడదని దయాకర్ అనుకున్నాడు. తండ్రి వెంకటేశంకు ఫోన్ చేసి ఇండియాకు వస్తానని అడిగాడు.

వెంకటేశం ఆర్డీవో నుండి డీఆర్‌వోగా ప్రమోషన్ పొంది రిటైరయ్యాడు.

రిటైర్డ్ డీఆర్‌వో వెంకటేశం కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్‌తో, విజయేందర్‌తో, జయతో దయాకర్ గురించి, ఆయన ఆలోచనల గురించి చర్చించాడు. అందరికన్నా ఎక్కువగా దయాకర్ ఇండియాకు రావడమే మంచిది అని తల్లి వాణి, జయ అమెరికాలో సంపాదించేదేమీ లేదు అన్నారు.

దయాకర్ సొంతంగా నిలదొక్కుకునే దాకా తమతో పార్టనర్‌గా కలుపుకొని తీసుకుపోతాం. రెండేళ్ల వరకు ఆయనకు అనుభవం పెరుగుతుంది. సొంతంగా ఎదిగే కృషి చేసుకోవాలి అని అన్నాడు మనోజ్.

ఆ మాటతో వెంకటేశం సంతోషపడిపోయాడు. దయాకర్ సూట్‌కేసులు సర్దుకొని ఇండియాకు వచ్చేశాడు.

భార్యను వెంట తెస్తాడనుకున్న దయాకర్ ఒక్కడే రావడంతో అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. తాను పెళ్లే చేసుకోలేదని దయాకర్ చెప్పడంతో మరింత ఆశ్చర్యపోయారు. ఎవరినో కూడుకున్నడట. పెళ్ళి చేసుకోకుండా, సంసారం చేసిండట. ఇవేం సంబంధాలో, జీవితాలో అనుకుంది మానస తల్లి మాధవి.

×××

నాగపూర్‌కు రమ్మని, కొద్ది రోజులు తోడుగా ఉండి వెళ్లాలని తల్లిదండ్రులను మరీమరీ కోరింది జయ. మాధవి ఆంటీని, ప్రిన్సిపాల్ రామచంద్రయ్య గారిని అమ్మ సుజాతతో పాటు కొంతకాలం నాగపూర్‌లో ఉండడానికి రమ్మని ఆహ్వానించింది.

అమ్మ నాన్నలతో పాటు మాధవి ఆంటీ, ప్రిన్సిపాల్ రామచంద్రయ్య అంకుల్ కూడా రావడంతో జయ సంతోషానికి అంతులేదు. పిల్లలను స్కూలు నుండి కొంతకాలం ఇంట్లోనే ఉండి చదువుకుంటారని తెచ్చేసుకుంది. పిల్లలతో పెద్దలకు బోలెడు కాలక్షేపం.

మూడవ రోజు అకస్మాత్తుగా మనోహర్ సారికలు ఢిల్లీనుంచి వచ్చారు.

"మీ కోడలు. పేరు సారిక. వాళ్లది ఈవూరే... నాగపూర్" అంటూ అందరికి పరిచయం చేశాడు మనోహర్.

ఆశ్చర్యపోవడం అందరివంతయింది. జయ తనకు ముందే తెలుసు అన్నట్టు నవ్వింది. ఆ నవ్వుతో జయనే వాళ్ళను రమ్మని కోరినట్టు చెప్పకనే చెప్పినట్టయింది.

సారిక పెద్దవాళ్ళందరికి పాదాభివందనం చేసింది. అత్తమామలకు కొత్తబట్టలు పెట్టి మరోసారి పాదాభివందనం చేశారు మనోహర్, సారిక.

ఆశ్చర్యం నుంచి తేరుకున్నాక ప్రిన్సిపాల్ రామచంద్రయ్య, మాధవీ దంపతులు... కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్, సుజాత దంపతులు కొత్త దంపతులను ఆశీర్వదించారు. ఆరోజు పండగలా గడిచిపోయింది.

మరుసటి రోజు సారిక తల్లిదండ్రులు జయ యిల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చారు. వియ్యంకులు, వియ్యపురాళ్లు పరస్పరం పరిచయాలు చేసుకున్నారు.

"పిల్లను వెతకడం, పిలగాన్ని వెతకడం... పెండ్లి పేరంటాలు... వియ్యపురాల్ల వైనం... కట్నకానుకలు... మొదలైన అన్ని మనకు తప్పించిన్రు". అంటూ నవ్వాడు ప్రిన్సిపాల్ రామచంద్రయ్య.

కాంట్రాక్టర్ భాస్కర్, సుజాత దంపతులు కూడా నిజమే అని సంతోష పడ్డారు. ఎలాంటి సంబంధమో అని భయపడ్డ సారిక తల్లిదండ్రులు అందరు కలుపుగోలుగా మాట్లాడుకోవడంతో చాలా సంతోషపడిపోయారు.

సారికకు ఐదో నెల. సీమంతం చేయాలని పెద్దల ప్రతిపాదనను సారిక తల్లిదండ్రులు సంతోషంగా అంగీకరించారు.

ఆదివారం సాయంత్రం సారికకు సీమంతం.

సారిక తల్లిదండ్రులు భోజనాలకు రమ్మని పిలిచారు. అందరు కలిసి వెళ్ళారు. అందరు కలిసి ముప్పై మంది మించకుండా కొత్త దంపతులను పరిచయం చేశారు. అలా సహజీవనం పెళ్లిని పెద్దలు ఆమోదించి అక్కున చేర్చుకోవడంతో సారికకు మళ్లీ పుట్టినంత ఆనందం కలిగింది.

దయాకర్ ఎవర్నో కూడుకుని వదిలేసినట్టుగా మనోహర్ సారికను వదిలేసేది లేదని... కోడలిగా తమతోనే ఉంటుందని మాధవికి ధైర్యం చిక్కింది. యు.ఎస్.ఏ నుండి రమ్య, రాజశేఖర్, విశ్వం, నిహారికలు ఫోన్ చేసి మనోహర్, సారిక దంపతులను అభినందించారు.

మనోహర్ సారికలు, సారిక తల్లిదండ్రులు జయకు మద్దతుగా నిలిచారు. జయకు తనపై తనకుమరింత విశ్వాసం పెరిగింది. తాను ఒంటరిని కాదు.. సమాజంలో తనకు ఎంతో మంది బాసటగా ఉన్నారు. సామాజిక జీవితమే నిజమైన జీవితం అని కొత్తగా అర్థం కాసాగింది.

మనోజ్ ఫోన్ చేసి అరుణ్ గురించి చెప్పడంతో సరే రమ్మని చెప్పింది జయ. ఏదో ఒక ఉద్యోగం అనుకుంటూ నాగపూర్ బయలుదేరాడు అరుణ్.

అలా జయ మరో జన్మలా కొత్త జీవితాన్ని

'స్నేహ రేఖ

మమకారాన్ని మారాకు వేయిస్తుంది - నీ స్నేహ రేఖ
మర్రి చెట్టు నీడలా అలరిస్తుంది - నీ స్నేహ రేఖ
మమతను పంచుతూ వాత పెట్టేపన్లు చేయనివ్వదు - నీ స్నేహ రేఖ
మనిషిని మనీషిగా మలుస్తుంది - నీ స్నేహ రేఖ.

మభ్య పెట్టనివ్వదు - నీ స్నేహ రేఖ
మంచి పన్లనే చేయిస్తుంది - నీ స్నేహ రేఖ
మంచిగా మాట్లాడుతూ - వంచన చేయ నివ్వదు - నీ స్నేహ రేఖ
మక్కువతో - అక్కున చేర్చుకుంటుంది - నీ స్నేహ రేఖ.

మకరందం కన్నా తియ్యన - నీ స్నేహ రేఖ
మనసును ఊయలలూగించే మధురిమ - నీ స్నేహ రేఖ
మరే మరే నంటూ - మతిపోయే పన్లు చేయ నివ్వదు - నీ స్నేహ రేఖ
మధుర భావాల తొలకరిజల్లు - నీ స్నేహ రేఖ.

మట్టి కుండలోని మజ్జిగలా వుంటుంది - నీ స్నేహ రేఖ
మనసును తీయగా వుంచుతుంది - నీ స్నేహ రేఖ
మరపురానివ్వని చేయూతను అందించే గంగా ప్రవాహం - నీ స్నేహ రేఖ
అందుకే - మాటి మాటికి - నీతోనే మాట్లాడాలని -
" నీ వుంటే వేరే కనులెందుకని "
" నీ కంటే వేరే బ్రతుకెందుకని "
అలరించే ఆత్మీయ రేఖ - నీ స్నేహ రేఖ

-లంకా వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం
సెల్: 94404

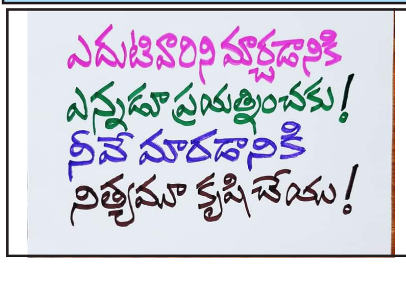

డా॥అయాచితం నటేశ్వరశర్మ
9440468557.

అనువాదం-సృజన కళ

ఒక భాష నుండి మరో భాషలోకి అంతర్జతీయంగా, జాతీయంగా, ప్రాంతీయంగా పుస్తకాలను అనువదించడమంటే అదొక వలస ప్రయాణం. అనువాదం అనేది ఒక తర్జుమా కళ. ఒకరు రాసిన దాన్ని మరొకరు ఒక భాషలోకి తీసుకురావడం అంటే అది మరో జన్మ ఎత్తడంతో సమానం. ఒక జన్మలోంచి మరో జన్మలోకి ప్రవేశించడం.

అనువాదం నల్లేరు మీద నడక కాదు నిప్పులమీద నడకలాంటిది. మానసిక భావ ఘర్షణ, భాషోత్పత్తి, పద వాక్య నిర్మాణం ఎంతో కీలకమైనవి, క్లిష్టతరమైనవి అనువాదంలో.

ఈ రోజున ప్రపంచ సాహిత్యం సాహితీ పాఠకులకు అందుబాటులోకి వచ్చి జ్ఞాన విస్తృతి జరుగుతున్నదంటే అందుకు కారణం అనువాద రచయితల ఉత్సుకత, శ్రమల వల్లనే. ముందుగా వారికి మనం ధన్యవాదాలు తెలుపుకోవాలి. మూల రచన చేయడం కన్నా అనువాద రచన చేయడం కఠినమైన మేధో పరిశ్రమతో కూడినది.

సృజన సాహిత్యం వివిధ కాలాలలో, ఉద్యమాల రుతువుల్లో, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక సమస్యల మీదా, వాతావరణాల మీద చూపిన ప్రభావం గూర్చిన అంచనా వేయడం, మూల్యాంకనం చేయడం ఒక అవసరం.

అసలు అనువాదం ఎందుకు ? అనేది మౌలికమైన సామాన్యమైన ప్రశ్న. అనువాద సాహిత్యం విస్తృతి ఎంత ? అది ఏ మేరకు సృజన సాహిత్య కళా రంగాలలో ప్రమేయం కలిగి ఉన్నది అనే ఆలోచన చేయాలి.

అనువాదం వల్ల మూల రచయితలకు ఇతర భాషా పాఠకులు ఏర్పడుతారు. వారికి ఇతర ప్రాంతాల్లో పేరు ప్రఖ్యాతులూ సమకూరుతాయి. అందువల్ల అనువాదకుల ప్రతిభ, పరిజ్ఞానం గూర్చిన అంశాలు పాఠకులకు తెలుస్తాయి.

అనువాదానికి కొన్ని సందర్భాలు అనివార్యంగా ఉండాల్సిందే లేదా అనువాదకులు బాగా ప్రభావితమయ్యి ఇతర భాషా సాహిత్యాభిమానులతో దాన్ని పంచుకోవాలనీ అనిపించినప్పుడు జరిగే అనువాదాలు ఉంటాయి. ఒక 'సందర్భం' ఏర్పడినప్పుడూ వచ్చిన రచనలను సర్వవ్యాప్తం చేయాల్సిన పూనిక తప్పనిసరైనప్పుడూ అనువాదాలు జరుగుతుంటాయి.

మూల రచనకున్నంత ప్రాముఖ్యత అనువాద రచనకూ ఉంటుంది. కొన్ని అనువాదాల అనుసృజనలు మూల రచనకన్నా కళాత్మకంగా ఆసక్తికరంగా ఉండే అవకాశం ఉంటుంది. స్వేచ్ఛానువాదం కూడా అవసరమైనదే.

సాహిత్యం - కళలు, సృజన రంగాల గురించి మాట్లాడుకుంటున్నప్పుడు వర్గ సమాజంలో వర్గాల ప్రపంచంలో స్త్రీల దృష్టి కోణం, స్త్రీల సందర్భం గురించి మాట్లాడుకోవలసిన విషయమే అవుతుంది. మేధో రంగంలో స్త్రీలు అన్ని అడ్డుగోడల్నీ ఛేదించి తమ ఉనికిని సుస్థిరం చేసుకున్నారు.

అనువాదాలు సాహిత్య రంగ విస్తృతిలో నిర్వహించిన పాత్ర ఎలాంటిది ? స్త్రీల దృష్టి కోణం నుండి దీన్ని ఎలా చూడవచ్చు. భిన్న ప్రక్రియల అనువాద సమస్యలను ఏ విధంగా అధిగమించవచ్చు ? అనువాదాల విస్తృతి మరింతగా విశాలం కావాల్సిన సందర్భాలు ఏవి ? అనువాద అవసరాలు ఏమిటి ? ఇవి చర్చనీయమైన అంశాలు.

(జులై 9 మరియు 10న గుంటూరులో 'ప్రజాస్వామిక రచయిత వేదిక' ఆరవమహాసభలు జరుగుతున్న సందర్భంగా...)

ముఖ్యంగా తెలుగు భాష నుండి ఇతర భాషల్లోకి, ఇతర భాషల నుండి తెలుగు భాషలోకి స్త్రీలు చేసిన అనువాదాల పరిణామం, ప్రయోజనాలు చారిత్రికంగా అధ్యయనం చేయడం ఒక లక్ష్యం.

ఆ లక్ష్యాన్ని గత పన్నెండేళ్ళుగా స్త్రీల, సాహిత్య సామాజిక అంశాలపై క్షేత్ర అధ్యయనాలూ, సదస్సులూ, కార్యశాలలూ నిర్వహిస్తున్న 'ప్రజాస్వామిక రచయిత్రుల వేదిక' ఆరవ మహాసభలు జరుపుకుంటున్న సమయంలో (9 - 10 జూలై, 2022 గుంటురులో) చేపట్టింది. 'అనువాద సాహిత్యం - స్త్రీ సందర్భం' ఈ సదస్సు కోసం తీసుకున్న ప్రధాన విషయం.

ఈ సదస్సులో చర్చించదలచిన అంశాలు :

-అనువాద అవసరాలు, ప్రయోజనాలు తెలుసుకోవడం

-భిన్న చారిత్రక, రాజకీయార్థిక, సాంస్కృతిక సందర్భాలలో స్త్రీల అనువాదాలు అభివృద్ధి జరిగిన క్రమాన్ని నిర్ధారించడం, విశ్లేషించడం

-తెలుగు భాష నుండి ఇతర భాషల్లోకి, ఇతర భాషల నుండి తెలుగులోకి అనువాద సాహిత్యం ఎంత మేరకు అనువాదమైందో మదింపు చేయటం

-స్త్రీల అనువాదాలు, భిన్న సాహిత్య ప్రక్రియలను వాహికలుగా చేసుకున్న తీరును పరిశీలించడం

-తెలుగులో అనువాదకులుగా స్త్రీలు చేసిన కృషిని సమీక్షించటం

-మహిళా అనువాదకుల అనుభవాలను పంచుకోవటం

ఈ అంశాలపై చర్చను ప్రారంభించి దాన్ని ఫలవంతంగా సాహిత్య శ్రేయస్సుకై కొనసాగించేటట్టు చేయడం కూడా ఈ సదస్సు లక్ష్యం.

అందుకోసం ప్రజాస్వామిక రచయిత్రుల వేదిక తెలుగు రాష్ట్రాలలోని అనువాద రచయిత్రులను, రచయితలను, సాహిత్యకారులను, మేధావులను ఒక దగ్గర చేర్చి ఈ అంశాలపై ప్రసంగాలను, చర్చలను సదస్సు నిర్వహణకు భూమికగా చేసుకుంటున్నది.

ఈ సదస్సులో అనువాదాల చరిత్ర - సమావేశంలో 'తెలుగు అనువాదాల చరిత్ర', 'స్త్రీల అనువాదాల చరిత్ర'. అనువాదాలు - తెలుగు నుంచి ఇతర భాషలు, ఇతర భాషల నుంచి తెలుగు అనువాదాలు, తెలుగు నుంచి ఇతర భాషలలోకి అనువాదాలు - స్త్రీల అనువాదాలు భిన్న ప్రక్రియలు - కాల్పనిక సాహిత్యం, కాల్పనికేతర సాహిత్యం.

స్త్రీల అనువాద అనుభవాలు, సమస్యలు పరిష్కార సూచనలపై ప్రసంగాలు, పత్ర సమర్పణలు, చర్చాగోష్టులు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

సాహిత్య అధ్యయనపరులు, అనువాదకులు, మహిళా అనువాదకులు ఈ రంగంపట్ల ఆసక్తి ఉన్నవారు ఈ సదస్సులో పాల్గొని తమ అనుభవాలు, అధ్యయనాలు, ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు సూచనలు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని కోరుతున్నాము. అనువాదం వలస ప్రయాణం, వలస కళ, ఈ ఆవరణంలో సమూహగానం చేద్దాం !

-అనిశెట్టి రజిత,
ఫోన్: 9849482462

సన్మార్గమే మన కర్తవ్యం!...

సంప్రదాయ బద్ధమైన జీవన దేహంలో
యాంత్రిక భావనల వైషమ్యాలు నింపుకుని
ఎంత కాలమైనా ఏమి సాధించగలం?...
సేవానిరతిని దిక్కులేని అనాధగా విడిచిపెట్టి
స్వార్థపరతిని భేతాళం మాదిరి భుజాలకెత్తుకుని
ఏ విజయాల మైలురాళ్ళని అధిగమించగలం?...
లోకమనే పచ్చని విహార ఉద్యానవనంలో
అవకాశవాదం వీడని చీడపురుగై విలసిల్లుతూ
పరోపకార పత్రరేణువులపై దాడి చేస్తుంటే
సౌజన్య పూల సోయగాన్ని ఎలా ఆశించగలం?...
ఎంత ధనవంతులుగా ఎదిగిన కాలమైనా
మానవీయ మనో సౌరభాల జాడ లేకుండా
మనుషులమని మనమెలా నిరూపించగలం?...
లేని గౌరవానికై చేసే ఆరాటం ఫలితమివ్వక
ఎదలో రగిలే అసంతృప్తి కుంపట్ల సెగలతో
మధురమైన ఆనందాన్ని
ఎలా స్వాగతించగలం?...
అభ్యుదయానికి ఒరవడి దిద్దాల్సిన మనం
విజ్ఞాన వెలుగు సూర్యులమై ఉదయించక
సంకుచిత భావాల తమస్సు తెరల్లో
దాగితే ఎలా?...
మానవుల జీవన ఔనత్యం జగతికి చాటగా
మనమిదే సన్మార్గాన్ని
తక్షణ కర్తవ్యంగా స్వీకరిద్దాం
మహాత్ముల కలల్ని
నిజం చేసే దిశగా
ముందుకు నడుద్దాం!...

- కొండూరు వెంకటేశ్వరరాజు
8309637666

పుస్తక సమీక్షలు

ఏటూరి నాగేంద్రరావు రచన విరచిత "కలల కార్ఖానా"

ఫ్రెడరిక్ ఎంగెల్స్ గతి తార్కిక భౌతికవాదమారూసో చెప్పిన విశ్వమానవ సిద్ధాంత సాగరమాఫ్రాంజ్ కాఫ్కా ప్రేమించి శ్వాసించిన అధివాస్తవిక వాదమాప్లేటో ప్రవచించిన మానవతా తత్వశాస్త్ర సంగ్రహ సారమాప్లేటులో పెట్టిన తోతాపురి మామిడి రసాల సమూహమాప్రెంచి మధ్యపు సువాసనా ఘుమ ఘుమ సమ్మోహమా అందమైన అతివ వదలిన సమ్మోహన దరహాసమా ఎవరివో నీవేవరివో అని ఈ కవితా సంపుటిని అడగాలి ఈ కవిత్వం చదువుతుంటే పై వాటిల్లో కొన్ని లేక అన్నీ కలిసున్న ఒక కవితల కార్ఖానాగా మనకు అర్థమవుతుంది.ఒక కలల రాకుమారుడు కన్న రసానంద రంగుల కలలుతన సన్నిహిత సమూహం నుండి కనుగొన్న జీవన తళతళలుతన హృదయంలో నుండి విరిగి పడిన ఆవేదన అలల గలగలలు శబ్ద గందరగోళం లేని ఫ్యాన్ కింద హాయిగా సేదదీరినట్లే అర్థగందరగోళం లేని ఇటువంటి కవితా సంపుటిని చదివి ఆహ్లాదకంమైన అనుభూతి పొందవచ్చు అనవసరమైన పద గంభీరత, యతి ప్రాసలు, ప్రయోగాలు,, ఛందస్సు జోలికి పోకుండా సామాజిక ప్రయోజనమే ధ్యేయంగా రాసిన అచ్చ తెలుగు ఆధునిక కవిత్వం ఈ సంపుటి. అతిశయోక్తిగా ఉన్నా ప్రపంచ సాహిత్యాన్ని స్థూలంగా మధ్యదూర కవిత్వం మధ్యధార కవిత్వంగా వర్గీకించవచ్చు. ఈ ధోరణికీ తెలుగు కవిత్వమూ అతీతమేమి కాదు.

రాక్షసులతో యుద్ధంలో లోకహితం కోసం గరళాన్ని మింగిన ఆదిదేవుడు లోకంలోని దోపిడీ, దౌర్జన్యం దారుణాలు, దుర్గుణాలు చూడలేని సాహితీ మూర్తులూ దాదాపుగా ఒక్కటే. అందుకే గరళాన్ని సేవించి తమ సాహిత్యం ద్వారా ప్రపంచమంతా నిద్రపోతున్న సమయంలో వారు మేలుకొని మేలుకొలుపు కవిత్వం రాసే మేలిమి కవులలో ఏటూరి గారు కూడా ఒకరు. వీరిని ఇంకో విధంగా కూడా వర్ణించవచ్చు. కవి తిలక్ చెప్పినట్టు ప్రపంచపు బాధ శ్రీ శ్రీ బాధ అన్నట్లు సమాజంలో తారట్లాడుతున్న సమస్యలనేకం వీరి కవితలలో ప్రస్తావింపబడి శాపవిమోచనం అయిన దేవకన్యలై ఈ సంపుటిలో విహరించాయి.

ఆరు కవిత్వ సంపుటాలు వేసిన సీనియర్ కవిగా, ఒక కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగిగా పనిచేసినా ఆయన మాటలోగానీ నడతలోగానీ ఏమాత్రం డాబూ దర్పం కనిపించని గొప్ప వ్యక్తిత్వ పరిమళం ఆయన స్వంతం. సామాన్య మానవుడు అనుభవించే అనేక జీవన సంక్లిష్టతలనూ సందర్భాలను వీరి కవిత్వంలో ఎదుర్కొన వచ్చు. ఈ సంపుటిలోని ప్రతీ కవితలో భావోద్వేగ ప్రభావమే కనిపిస్తుంది. తనకు ఆప్త మిత్రుడు గొప్ప తాత్విక దృక్పథం కలిగిన రచయిత, ఆంధ్రా కాఫ్కా అని ఆత్మీయులచే పిలువబడే శ్రీరామ కవచం సాగర్ పై రాసి న కవిత ఒక మాస్టర్ పీస్ గా చెప్పవచ్చు. ఈ కవితలో ఎంత జీవన సంవేదన కవితలో వొలుకుతుందో మీరు తడిచూడ వచ్చు.

ఈ పరిహాసంలో ఏకాకివే నువ్వుఇదిగో ఖైనీ తింటావాసాగరూ, నీకు అలవాటు లేదనుకుంటాఆ నిషా ఉంది చాలదూదు ప్పట్లో చుట్టిన శవాలకు రంగులు వేస్తున్నారు. ఎవరి దుఃఖం ఎవరికి కావాలిఈ వాల్ పోస్టర్ కి ఎంత సేపలా కొట్టుకుంటావ్ఈ జీవిత కాలానికి సెలవు లేదుభరించడం నేర్చుకో దేశంలో అందరూ నిత్యం చస్తున్న శవాలేఇలాంటి అద్భుమయిన వాక్యాలు ఇంతకు మునుపు విని ఉండటం ఎవరికైనా పెద్ద సవాలే అని చెప్పొచ్చు ఇక వేరే కవితల్లో కి వస్తే మొట్టమొదటిగా "సగం కూలీలం" అనే కవితలో రైతుల బాధల వర్ణనలో అనుభూతి చెంది ఆవేదన పొంది రాసినట్టు కనిపిస్తుంది. రైతు వ్యతిరేక శాసనాల ఫలితాలను ఎంత కరుణ రసాత్మ కంగా కవిత్వీకరించారో మీరే చూడండి. మేము రైతులం మాత్రమేనా! మా పొలాల్లో ఇప్పటికీ సగం కూలీలం! చిక్కి శల్యమైన దేహాలంమీ క్రూర శాసనాలకు కునారిల్లుతున్న వాళ్ళం. మా కాలిపోయే కలలకు విచ్చుకునే రోజు లేదా! మాటలు తెగిపోతున్నాగాల్లోంచి తేలుకుంటూ వస్తున్నాం!మరీ బ్రతకడం చేతకాని వ్యవసాయ దారులమంటేమా తలల్ని ఎక్కడ మొలిపించుకోవాలి? అణు యుద్ధం వచ్చినా రాని ఏడుపు మాకొస్తున్నదితలలు లేని రాజ్యంలోఇక తలపాగాలతో పనేముంది? ప్రఖ్యాత రోమన్ తాత్వికుడు, రచయిత అయిన సిసిరో చెప్పినట్టు " మనకో అందమైన తోట దాని మధ్యలో ఒక చిన్న గ్రంథాలయం ఉంటే ప్రపంచంలో ఉన్నవన్నీ మన దగ్గర ఉన్నట్టే" అని అంటాడు. అందమైన తోట అందరికీ ప్రస్తుతం సాధ్యం కాకపోయినా కనీసం అటువంటి గ్రంథాలయంలో తప్పని సరిగా ఉండాల్సిన పుస్తక రాజం ఈ సంపుటి.కలల కార్ఖానా అనే మరో కవితలోకి తొంగి చూస్తే అది అబ్బురపరిచే అధివాస్తవిక వర్ణచిత్రంలా ఉంటుంది ఒక్కసారి నావైపుచూడుఎవరి అనుమతి లేకుండాకన్నీళ్ళు ఎవరు కార్చేవారని ఏనాడైనానాచుట్టూతా చుట్టు ముట్టిన నిప్పుకణికలు రాల్చినబూడిదరాశులునా మీద శరాఘాతల్నికురిపిస్తున్న కాలం నొప్పులతో సమయం చూపుతోంది. ప్రపంచానికి ఏసమయముచూపడం లేదుశిథిలమౌతున్న నా గడియారం.నన్ను నేను మరచిపోయిచాలారోజులైంది.నన్ను చుట్టేసిన ఏవోచింపిరి అల్లికలు,రాలుతున్న కన్నీళ్ళూతూట్లు పొడుస్తున్నజీవితం పైకి చాస్తూనాట్యం చేస్తుంటుందిఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే ప్రతీ కవితా ఒక రసగుల్లా లాంటి గులికనే. దాని మాధుర్యం కేవలం చూస్తే సరిపోదు పూర్తిగా ఆస్వాదించి ఆవాహన చేసుంటే తప్పితే తనివితీరదు. ఈ సంపుటిలో ఉన్న ఎనభయ్ కవితలూ ఒక దాన్ని మించి ఇంకొకటి పోటీ పరుగులో ఉత్సాహంగా పరిగెత్తుతూ పాఠకులకు మనో యవనికపై చెరగని ముద్రవేస్తాయి.ఇక చివరిగా ఏటూరి వారి స్వంతమైన ఒక తాత్వికభావ కవితను ఉటంకించి ఈ సమీక్షా వ్యాసాన్ని ముగిస్తానునిజానికి కవిత్వం కూడా ఒక నకిలీనే!బతికినంత కాలం అదేపాట పాడుతూఆనందాన్ని కట్టడిచేసింది.పుస్తక సామ్రాట్ అన్న మోహంలోకి నెట్టేసికలతగానూ, మౌనంగానూ తలవాల్చుకొంది.ఏ ఒక్క స్వప్నాన్నీ సుఖించకుండా ఇంటిలో దిగుల్నీ, మనసులో ఒంటరితనాన్నీవెలిగించింది! ఒక మాయా ఏకాంతాన్నిసృష్టించి భయపెట్టిందినిజమే కదా కవులందరూ తెలిసో తెలియకనో ఒక మాయా ఏకాంతాన్ని సృష్టించుకొని ఓ ఏకాంత ద్వీపంలో ఆ గాలిబుడగ లోనే కవిత్వమనే సుందర కోమల కాంతతో అది వెలిగించే కాంతితో కొండకచో భ్రాంతిలో కాలం గడిపేస్తూ ఉంటారనేది నిష్ఠుర సత్యమే కదాకవిత్వం గురించి ఇంత నిజాయితీగా చెప్పే ధైర్యం నిబ్బరం ఎవరికి ఉందని, ఉంటుందని ఒక్క మన ఏటూరి నాగేంద్రరావు గారికి తప్ప. తప్పని సరిగా మీ మినీ గ్రంథాలయంలో ఉండవలసిన పుస్తకమే ఇది అని ఘంటాపథంగా చెప్పవచ్చు.

ప్రతులకు:
శ్రీ ఏటూరి నాగేంద్రరావు
మొబైల్ నంబర్– 7416665323

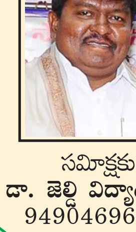

సమీక్షకులు:
– డా. జెల్ది విద్యాధర్
9490469606

గొప్ప అనుభూతిని పంచే "తెల్లవారు జాముకల"!

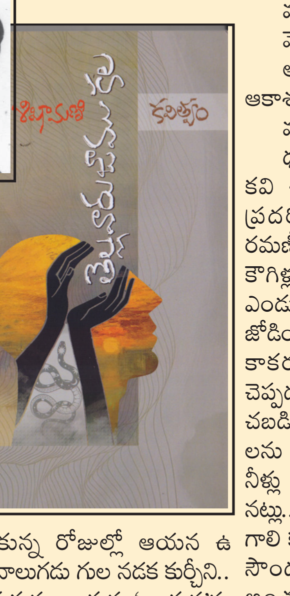

సామాజిక స్పృహతో పాటు చక్కని సందేశాన్ని ఇవ్వగలిగేదే కవిత్వం. అనుభూతిని పంచగలిగేదే అసలైన కవిత్వం. పాఠకుల హృదయాలను మీటగలిగేదే కవిత్వం. అనుభవాలు.. అనుభూతులు.. కవిత్వంలో తొణికిసలాడాలి. ఆగ్రహమే కాదు. అనుగ్రహానికి చోటు కల్పిస్తూ.. ఆలోచనలను అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేసిన ప్పుడే.. అది కవిత్వంగా మనగలుగు తుంది. ఈ క్రమంలోనే అనుభూతి.. అనుభవాన్ని ఆలంబనగా చేసుకుని.. ప్రసిద్ధకవి శిఖామణిగారు 'తెల్లవారు జాముకల" కవితా సంపుటిని వెలువరిం చారు. నిఖార్సయిన కవిత్వానికి చిరునా మాగా భాసిల్లే కవి శిఖామణిగారు 19 87లో 'మువ్వల చేతికర్ర' తమ తొలి కవి తా సంపుటిని ప్రకటించి.. దశాబ్దాలుగా సాహిత్య సృజన చేస్తూ.. బహుగ్రంథ కర్తగా ప్రసిద్ధకవిగా.. విమర్శకునిగా.. పరిశోధ కునిగా.. అందరి హృదయాల్లో తమకంటూ ఓ స్థానాన్ని పదిలపరచు కున్నారు. దాదాపు నలభై వరకు అవార్డులు ఆయనకు వరిం చాయి. ఆయన సాహిత్యంపై వివిధ విశ్వ విద్యాలయాల్లో పరిశోధనలు జరిగాయి. జరుగుతున్నాయి. శిఖామణి గారి కవి త్వంపై పలు విశ్లేషణా గ్రంథాలు వెలువ డటం అభినందనీయం.

వీరి పర్యవేక్షణలో 25 మంది పి.హెచ్‌డి. 40 మంది ఎం.ఫిల్ పట్టాలు పొందడం విశేషం.

ఇప్పుడు, తమ పన్నెండు గ్రంథంగా, 'తెల్లవారు జాముకల' కవితా సంపుటిని మనకు అందిస్తున్నారు. తొలుత దళిత ఉద్యమ కవిగా ఖ్యాతినార్జించిన ఆయన క్రమంగా ఆయన విశ్వమానవతవైపు అడుగులు వేయడం స్వాగతించదగింది.

"తెల్లవారు జాముకల"లో 37 కవితలు కొలువుదీరాయి. కవితా వస్తువులు దాదాపు చాలా వరకు అనుభవాల నుండి ఆవిర్భవించినవే కావడం విశేషం. చాలా కవితల్లో శిఖామణిగారు ప్రకటించిన భావాలు.. సార్వజనీనతకు పట్టం కట్టాయి. పాఠకుల హృదయాలను తట్టేలా.. అందరినీ ఇట్టే ఆకట్టుకునేలా రూపుదిద్దుకున్నాయి. సరళత్వానికి పెద్దపీట వేస్తూ.. సంక్లిష్టతలకు తావివ్వకుండా స్పష్టత కొరవడకుండా.. మచ్చుకైనా పరాయితనం లేని కవిత్వాన్ని రాసిన శిఖామణిగారు అభినందనీయులు. అక్షరాల్లో అను గ్రహంతో పాటు ఆగ్రహాన్ని ప్రకటించే సత్తా ఉన్న కవి శిఖామణిగారు ఈ కవితా సంపుటి లోనూ ఆ రెండింటినీ నర్మగర్భంగా ప్రతిఫలింప ప్రయ్నించడం ప్రశంసనీయం.

నాన్న తాలూకు జ్ఞాపకాలను పొందు పరుస్తూ.. 'నాయనొచ్చాడు' కవితను తీర్చి దిద్దారు.

నాయన బతికున్న రోజుల్లో ఆయన ఉపయోగించిన నాలుగడు గుల నడక కుర్చీని.. భద్రంగా దాచుకున్న ఆయన 'నాయన'ను 'పడక కుర్చీ'నీ గొప్ప అద్వైతులుగా అభివర్ణించారు. పడక కుర్చీకి పట్టా వేస్తుంటే..నాయనకే కొత్త చొక్కా తొడిగినట్లుందని అనుభూతి పొందడం బాగుంది.

చిరకాలంగా
తెల్లవారుజాము స్వప్నంలో
అందమైన మేనా ఒకటి వూరిస్తూ
వూరేగుతుందంటూ "మేదా" కవితను ఎత్తుకున్న తీరు బాగుంది. ఒక్కోసారి ఆమేనాను నేను మోస్తూ అప్పుడప్పుడు భుజం మార్చుకుంటాను అంటూ కొనసా గించారు.

ఓరగా తెరను తొలగించి చూసాను. లోపల మేనాలో నా కూతురు నవవధువు! నన్ను సంజీవని చేసే నా కవితా మధువు అంటూ అందమైన అభివ్యక్తితో ఈ కవితను ముగించారు.

'బయటా.. లోపల" కవితలో సముద్రంతో ఉన్న అనుబంధాన్ని అక్షరాల్లో బంధించారు.

ఆటల్లో అలసిపోయి.. పరుగు పరుగున ఇంటికొచ్చిన కొడుకును వొళ్లో కూర్చోబెట్టుకుని చీరకొంగుతో మొహం మీది చెమట తుడిచే తల్లిలా సముద్రం ఒక పిల్ల తెమ్మెరను వింజామరను చేసి నా చిరుచెమట నుదిటి మీద వీవెనలు వీస్తుందని చెప్పడం బాగుంది.

అప్పుడప్పుడూ సముద్రం ఒక ఉపాధ్యాయుడే అంటూ.. ఉపాధ్యాయుడు తన నిరంతర పరంపర కెరటాల బాహువులతో చెప్పిన పాఠమే.. ఎప్పటికీ.. ఇప్పటికీ.. పడిన చోటే లేచి నిలబడమని' అంటూ కొనసాగించారు. సముద్రం లాంటి మిత్రులు డా॥ వరుగు భాస్కర్‌రెడ్డిగారికి ఈ కవితను సమర్పించారు.

'తెల్లవారు జాముకల" కవితలో కవి శిఖామణిగారు నర్మగర్భ:గా ప్రకటించిన భావాలు చక్కని భావుతయికతో కొలువు దీరాయి.

తెల్లవారు జామున
అందమైన ఒక కల వచ్చిందంటూ
ఈ కవితను ప్రారంభించారు.
ఒక వెన్నెలరాత్రి
మఖ్‌మల్ గుడ్డలాంటి
మెత్తని ఆకుపచ్చ మైదానంలో
అలసి సొలసి ఆగిపోయాం! అప్పుడు
ఆకాశం ఒకింత కిందకు వొంగి
మా కోసం కల్లు నురగలాంటి వెన్నెలను
ధవళ వస్త్రపు శయ్యగా పరిచిందంటూ కవి శిఖామణిగారు చక్కని భావుకతను ప్రదర్శించారు. ఆ తర్వాతి పంక్తుల్లో రమణీయ భావాలకు చోటు కల్పిస్తూ. బిగి కౌగిళ్ల పీటముడులై.. అల్లుకుపోయాం. ఎండుగడ్డి పరకలను గుప్పెడు గుప్పెడు జోడించి మెలిపెట్టి ఎంటును పేనినట్టు ఒకరికాకరం పెనవేసుకుని పోయాం! అని చెప్పడం బాగుంది.ఆ తర్వాతి పొందుపరుచబడిన పంక్తుల్లోనూ అందమైన ఆలోచనలను ఆవిష్కరించారు. ఉతికిన వస్త్రాన్ని నీళ్లు పిండటానికి ముమ్మార్లు మెలి తిప్పినట్లు..ఒకరికొకరం మెలి తిరిగిపోయామనీ.. గాలి కనిపించలేదు..చుట్టూ నిబిడ నిశ్శబ్ద సౌందర్యం! అంటూ కొనసాగించారు. అంతవరకూ సముద్రపు కెరటాల్లా హొరెత్తిన ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసాల బుసలు.. ఒక్కసారిగా నెమ్మదించాయని..ఒక్కటిగా సాగిన రైలు పట్టా రెండు మార్గాలుగా చీలినట్టు..చెరోవైపు ఒకరికొకరం తెలియనట్టుగా వెళ్లిపోయాం. అంటూ అందమైన కలలో పొందిన అనుభూతులను చక్కగా దృశ్యమానం చేశారు. ఇందలి కవితా పంక్తులను ఎంతైనా విశ్లేషించేలా ఉన్నాయి.

తెల్లవారు ఒకటి వొచ్చింది
మంచి కల ఒకటి వొచ్చింది
అందమైన కవితా వాక్యం
నన్ను సుతారంగా తట్టి లేపుతున్నట్టు'
అంటూ అద్భుతమైన ముగింపునిచ్చారు.

ఈకవితలో కవ శిఖామణిగారి కలం యొుక్క బలాన్ని..కవితా పటిమను చూడగలం. చక్కని శిల్పంతో.. చతురతను ప్రదర్శిస్తూ.. వస్తువును విశ్లేషించడంతో ఔచిత్యవంతమైన పదబంధ ప్రయోగం చేసి.. పాఠకులను మెప్పించారు.

తను స్నేహితుడు జిల్లెల భాస్కర్ మరణించి ఐదేళ్లవుతున్నా.. ఆయనతో పెనవేసుకున్న స్నేహబంధాన్ని ఏకరువు పెడుతూ 'నను వ్వు గుర్తొస్తావు" కవితను వినూత్నంగా రాశారు.

కవిశిఖామణిగారు ఏ కవిత రాసినా ఆద్యంతం ఆసక్తికరంగా మలచడంలో నేర్పరి! ఎత్తుగడ నుండి ముక్తాయింపు వరకు సీక్వెన్స్ దెబ్బ తినకుండా కవితను నడిపిస్తారు. కవి తను స్నేహితుడు జిల్లెల్ల భాస్కర్ చనిపోయి ఐదేళ్లయినా.. ఆయన తాలూకు జ్ఞాపకాలు గుర్తొస్తున్నట్టు చెప్పడానికి కవి శిఖామణిగారు ఈ కవితలో అనేక సన్నివేశాలను సృష్టించి.. కవితామయం చేశారు. వైవిధ్యమైన అభివ్యక్తితో తీర్చిదిద్దిన ఈ కవితలో కవి శిఖామణిగారు ఆకాశంలోని మేఘాలు నల్లని పాండ్స్ పౌడరు అద్దుకుని క్యూములో నింబస్ మేఘాలై గొర్రెల గుంపులా అన్నీ ఒక చోటు గుమిగడి పగటిని రాత్రిలా తలపింప చేసినప్పుడు నువ్వు గుర్తొస్తావని చెప్పడం బాగుంది.

ఇంకా కొంగలు బారులు తీరి ఎగిరెళుతున్నప్పుడు.. భూమి ఆవిరులు ఎగజిమ్ము తున్న మే మాసపువేళ.. గాలి నాలుగు గడ్డిపోచల్ని పోగేసుకుని.. తనలో తానే గుండ్రంగా గరాటులా గిరగిరా తిరుగుతున్నప్పుడు.. చూస్తుండగానే.. చూడగా చూడగా కనుచూపు సరిహద్దుగా.. పరచుకున్న సముద్రం చక్కని నీలం రంగులోకి మారుతునప్పుడు– ఇలా వివిధ సందర్భాల్లో స్నేహితుడు గుర్తుకొస్తున్నట్టు కవితలో ఆవిష్కరించిన తీరు కవితాత్మకంగా ఉంది.

'కవి లేని వూరు' కవిత ఆర్ద్రంగా, అర్థవంతంగా మలచబడింది.కవి తను కవిమిత్రులు నేతలప్రతాప్ స్మృతిలో రాసిన ఈకవితలో కవి యొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని చెప్పకనే చెప్పారు. ఇవాళ.. కవిలేని ఒక కవి వూరుకు వెళ్లానంటూ కవితను ప్రారంభిం చారు. కవిని పంట చేనుగా.. పిల్లకాలు వగా.. పచ్చని చెట్టుగా.. అభివర్ణిస్తూ.. కొనసాగించిన పంక్తులు ఈ కవితలో అందంగా ఒదిగిపోయాయి.

కవి అంటే వెచ్చని పలకరింపుగా భావించే శిఖామనిగారు.. వూళ్లో అందరూ వున్నారు. గుంపులు గుంపులుగా.. అన్నీ వున్నాయి కుప్ప తెప్పలుగా కానీ కోతకొచ్చిన పంట చేను లాంటి కవి మాత్రం లేదని వాపోయారు.

ఎంపిక చేసుకున్న కవితా వస్తువును విభిన్నమైన కోణాల్లో ఎలా ఆవిష్కరించవచ్చో శిఖామణిగారి కవిత్వం ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు.

'ఇంటిలోపలి ఇల్లు', 'అయాన', 'మూగభాష'. 'సన్ థియేటర్', 'బుల్లెయ్య హోటల్', 'ఉండటం ముఖ్యం', 'కవి కణ్వుడు', 'మదనతల్లి', 'స్వామిగారి వేళు', 'మేకుల పడక', 'అనంతపురం యోగి', 'మాట్లాడేనది', 'జలస్పర్శ', 'మనుషులు కూలుతున్న దృశ్యం', 'హంసతూలిక', 'యానాం వెళ్ళాలి', 'సముద్రం ఎప్పటికీ ఇంకిపోదు', 'అమృతోత్సవ కల', 'ఒక చలి పద్యం', 'నదీమూలం', తదితర కవితలు ఈ కవితా సంపుటికి నిండుదనాన్ని కూర్చాయి. కవి శిఖామణిగార కవితా పటిమకు అద్దం పట్టాయి.

మైథిలి మూలం: డా॥ ఇంద్రకాంత్ ఝా అయితే శిఖామణిగారు అనుసృజన చేసి జనవరి 26 2019న ఆకాశవాణి జాతీయ కవి సమ్మేళనంలో చదివిన 'భిక్షుకి' కవితకు ఇందులో చోటు కల్పించారు.

దానం చేయుమని ప్రాదేయపడే భిక్షుకి గురించిన అంశాలను ఈ కవితలో ఆవిష్కరించారు. ఏ.గిరిధర్‌గారు గీసిన ముఖచిత్రం బాగుంది. ఇలా ఎన్నో కవితలు ఈ గ్రంథంలో ఉదహరించడానికి యోగ్యంగా ఉన్నాయి–

గాఢమైన ఆలోచనలను అల అలతి పదాలతో ఆవిష్కరిస్తూనే.. అవసరమైన చోట చక్కని చతురతతో కూడిన శిల్పాన్ని జోడిస్తూ.. విభిన్నమైన రీతిలో అభివ్యక్తీకరిస్తూ ఇందలి కవితలకు జీవం పోసిన శిఖామణిగారికి శుభాకాంక్షలు తెలియజేద్దాం.

ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్
నవోదయ బుక్ హౌస్
ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్
పాలపిట్ట బుక్‌హౌస్

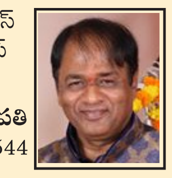

– దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

రుచుల గంగేళి గుబాళింపు

(కథ)

గోపాలరావు రిటైర్డ్ ఉద్యోగి. అతని పిల్లనిచ్చిన మామ సోమయాజులుగారు పోరుగూరులోనే ఉంటున్నారు. అతనికి ఆరోగ్యం బాగాలేదని అత్తగారుదయమే ఫోన్ చేసి చెప్పింది. విషయం తెలిసిన అతని భార్య తాయారు తన తండ్రిని చూడటానికి బయలుదేరింది.

బస్సు టికెట్టు నెట్‌లో బుక్ చేశాడు. గోపాలరావు తన ఇంటి దగ్గరే ఉన్న తెలిసిన అతని ఆటోలో ఎక్కించి అన్ని జాగ్రత్తలు చెప్పి భార్యను బస్‌స్టాండుకు పంపించి హమ్మయ్య అని గుండెలనిండా ఊపిరిపీల్చు కొని తలపై ఉన్న గంపెడు భారాన్ని దింపు కొన్న నిబ్బరం ముఖంలో తాండవిస్తుందగా ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాడు.

భార్య ఉదయమే తీసి ఉంచిన ఫిల్టర్‌తో తనకు ఇష్టమైన విధంగా ఒక చక్కెర ఒక స్పూన్ ఎక్కువగా వేసుకొని కాఫీ కలుపుకొని సోఫాలో కాలుమీద కాలు వేసుకొని కాఫీతాగుతూ ఆనందాన్ని అనుభవిస్తున్న గోపాలరావుకు 'పానకంలో పుడకలాగా' ఎదురుగా టీపాయ్ మీద ఉన్న సెల్‌ఫోన్‌లో నుంచి 'వివాహ భోజనంబు వింతైన వంటకంబు' అనే తన ఇష్టమైన రింగ్‌టోన్ వినిపించడంతో ఈ లోకంలోకి వచ్చిపడ్డాడు. చూస్తే ఏదో అన్ నోన్ నెంబరులా కనబడింది. 'బాగామాగిన బంగినపల్లి మామిడి కాయ ముక్కలు తింటూ గుండమ్మ కథ సినిమా చూస్తున్నట్లు హాయిగా' ఉన్న నన్ను వీడెవడురా బాబూ' గుడిలో పూజారిగారు ఇచ్చిన స్వామివారి దద్ధోజనం ఆత్రంగా తింటుంటే తాలింపు గింజలలోని చిన్న రాయి పంటి క్రిందకు వచ్చినట్లు" వీడెవడురా అనుకుంటూ ఫోన్ తీసి "హలో!" అన్నాడు గోపాలరావు.

"గోపాలరావే నా! అక్కడ నుంచి మాట్లాడేది" అని గొంతులో సావిట్లో గెదెలతో పోటీపడి తేగలు తెగ తినేసిన గొంతుతో" మాటలు వినిపించాయి.

"ఇదీ మరీ బాగుంది ఫోన్ చేసింది నువ్వు. నీపేరు చెప్పకుండా నన్ను పేరు పెట్టి పిలవటానికి ఎంత ధైర్యం 'కొట్టానంటే నీవు చిన్నప్పుడు తాగిన దొండపసరు కక్కు తావు" అని కోపంగా అన్నాడు గోపాల రావు.

"నేను రా రంగనాధాన్ని!గుర్తు పట్టలేదా" "పప్పుచారులో గిన్నెడు చిన్నుల్లిపాయలు, దోసకాయ, బెండకాయ ములక్కాడలు తేలుతున్న గిన్నె మొదటి సారిగా వద్దనకునా వద్దకు వచ్చినంత" సంతోషంగా ఉందిరా నీతో మాట్లాడుతుంటే" అన్నాడు రంగనాధం నవ్వుతూ.

"సరేలేరా ఆపరా నీ వెర్రి నవ్వు పీకల్దాకా పెరుగన్నం తినేసి ఉసిరికకాయ బుగ్గన పెట్టుకొని ఆ రసాన్ని ఆస్వాదిస్తూ గోలీ కాయలు ఆటలో దూరాన ఉన్న పంటకా యను గురి చూసి కొట్టే, తన నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శిస్తూ గర్వంగా నవ్వినట్లుంది", నీ వెటకారపు నవ్వు" అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఈ రోజు సెలవు ఏమిచేద్దామా అని ఆలోచిస్తూ మనం కలుసుకొని చాలా రోజులు అయింది కదా. 'అందుకే నీకు ఫోన్ చేశాను. 'వేడి వేడి ఉప్మా తింటుంటే అల్లం ముక్క పంటికి తగిలినట్లు' 'దోరగా వేగిన పెసరట్టు కొరికితే జీడిపప్పు పలుకు పంటి క్రిందకు వచ్చినట్లు' నీవు నాకు దొరికావు" అని ఊరిన లాలాజనం గుటక వేస్తూ అన్నాడు రంగనాథం.

'మిర్చిబజ్జీ ఆబగా తిన బోతు కొరికితే పంటిక్రింద నుర్రుమన్న మిరపగింజలాగా' వీడెక్కడ తగిల్లాడురా జిడ్డుగాడు అని మనసులో అనుకుంటూ.

"ఒరే నువ్వట్రా రంగనాధం. నీ గొంతు పోల్చుకోలేక పోయాను సుమా 'దోర జామకాయలు చెట్టు నుంచి వెతికి కొసుకొని నోటితో పరపరా నమిలేస్తూ మాట్లాడినట్లు నీ గొంతు బొంగురుగా ఉంటే' అసలు గుర్తు పట్టలేకపోయాను. సరేగాని ఎలా ఉంది నీ సెకండ్ ఇన్నింగ్స్ సంసారం. నీ పిల్లలం దరూ చాలా ఒకదారినపోయి సెటిల్ అయ్యారు. నీవు మీ ఆవిడ మాత్రమే మిగిలారు.

'కరకరలాడే పచ్చి మామిడికాయ ముక్కలు ఉప్పుకారం దట్టించి కొరికినంత ఘాటుగా ఉందా' లేక బంగిన పల్లి మామిడి పండ్ల పరకల కొద్దీ అబగాతినేసినట్లు కమ్మ గా ఉందా" చెప్పు అని అన్నాడు గోపాల రావు.

"ఒరే మామిడి పండ్ల తాండ్ర పాకం లాంటి నీ మాటలు వింటుంటే నీకు ఇంకా వాటి మీద మోజు చావలేదన్నట్లుగా ఉంది. నూకల రేషన్ బియ్యం అన్నంలో వెన్న తీయని మజ్జిగ పోసుకుని జుర్రుకొని తింటు న్నట్లు సంతోషంగా కాలం గడిచిపోతున్నది. ఇంతకూ నీ రిటైర్‌మెంటు జీవితం ఎలా వెలగ పెడుతున్నావు?

నా పిచ్చిగాని నీ కేం తక్కువ మొగుడూ పెళ్ళాలు ఇద్దరు రైల్వే ఉద్యోగాలు చేసి రిటైర్డ్ అయ్యారు. సెటిల్‌మెంట్ పైసలుతో కడుపులో చల్ల కదలకుండా' సీటీలో పెద్ద కాంప్లెక్స్ కట్టించారు. అమెరికా నుంచి పిల్లలు పంపే డాలర్లు రెక్కలు కట్టు కొని మీ బ్యాంకు ఎకౌంటులో వాలుతున్నాయి. "వేడి వేడి బెల్లం జిలేబి రోడ్ మీద కొనీ కొనగానే ఆత్రం పట్టలేక కారు డోర్ వేసుకొని గుటుక్కు మ్రింగినట్లు' జీవితాన్ని ఇన్‌స్టాంట్ కాఫీలాగా ఎంజాయ్ చేస్తు ఉంటావు" అని అన్నాడు రంగనాధం.

'వానా కాలం సాయంత్రం పూట పకోడీల వాసన గాలిలో తేలి పక్క ఇంటి నుంచి వస్తుంటే ముక్కుతో పసిగట్టి లొట్ట లేసినట్టు' నా విషయాలు అన్నీ ఊహించి బాగానే చెబుతున్నావు. ప్రస్తుతానికి నేను ఒక్కడినే ఇంట్లో ఉన్నాను. నా శ్రీమతి తన పుట్టింటికి పోయింది. మా మామయ్య గారికి ఒంట్లో బాగోలేదని ఉదయమే మా అత్త గారు ఫోన్ చేశారు. తనను ఆటో ఎక్కించి బస్సు స్టాండు పంపి ఇదుగో ఇప్పుడే ఇం ట్లోకి వచ్చి సోఫాలో రిలాక్స్‌డ్‌గా కూర్చొన్నాను.

'కమ్మగా ఉడికించిన ముద్దపప్పు అన్నానికి రోకటిలో నూరిన దోసబద్దల పచ్చిడి తోడైనంత మాజాగా, పులగం అన్నంలోకి ఘాటుగా పచ్చిపులుసు పోసుకొని దుంపకూరలు నంజుకొని లాగించినంతో హాయిగా కాలం గడుపు తున్నట్లు ఉండే ఇదిగో నీఫోన్ రింగ్ అయిం ది" అని విసుగ్గా అన్నాడు గోపాలరావు.

'ఓరి నీ! బండబడ ఇంట్లో 'ఒంటి ముక్క నాపరాయిలా ఒక్కడివే అఘోరిస్తున్నా వన్నమాట. 'రోడ్డు మీదచెట్టు నుంచి రాలిపడి నపండిన వేపకాయను ఎవ్వరు చూడకుండా తీసుకొని చీకిపారేసి 'ఆనందించినట్లు'. ఈ రోజు మనం పార్టీ చేసుకుందాం." అని అన్నాడు రంగనాధం.

"నీకు ఇంకా చిన్నప్పటి ఆకతాయి బుద్ధులు పోలేదన్నమాట. 'పుండు మీద వెయ్యటానికి నూనె లేదంటే గారెలొండవే పెళ్ళామా" అని వెనుకటికి నీలాంటి తెలివితక్కువ మొగుడు అన్నాడట. అలా ఉందినీ వ్యవహారం. అసలే ఇది కరోనాకాలం. కాళ్ళు బయట పడితే పోలీసోళ్ళు' సావిట్లో గేదెలతో పోటీపడి తేగలు తెగతిన్నట్లు, దోర పచ్చి కొబ్బరిలోకి బెల్లంగడ్డ జతకూడినట్లు, 'టమాటా పప్పుకు తోడు ఊర మిరపకాయలు, వడియాలు, అప్పడాలు వడ్డించినట్లు' మన వీపుల మీద లాఠీలకు పని చెబుతారు జాగ్రత్త" అని అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఓరే గోపాలరావు! నాకు ఆమాత్రం తెలివితేటలు లేకనా? నా జాగ్రత్తలో నేను వస్తాను. సామాను అంతా సంచీలో జాగ్రత్తగా సర్దుకొని మూతికి గుడ్డ కట్టుకొని వస్తాను. మన ఇద్దం కలుసుకుంటే 'ఎర్రగా వేగిన బంగాళ దుంపకూరకు రసం తోడైనట్లు', 'గడ్డ పెరుగులో నిమ్మకాయబద్ద నంచుకున్నట్లు' ఆవడల మీద బూందీ మిక్చర్ వేసుకొని మిట్ట మధ్యాహ్నం ఎండలో హాయిగా అన్నట్లు' ఉంటుంది. అందుకని ఇదుగో అరగంటలో నీ ఇంట్లో వాలతాను' అని చొంగ కార్చుకుంటూ ఫోన్‌లో అన్నాడు రంగనాధం.

"ఓరి నీ అసాధ్యం కూలా! అయితే మొత్తానికి ఇలా 'ఎక్కడ సందు దొరికితే అక్కడ నీ దుకాణం పెడుతూ' నిర్విఘ్నంగా నీకు ఇష్టమైన కోర్కెలు తీర్చుకుంటున్నవన్న మాట" అని దెప్పిపొడుపుగా అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఎందుకురా అలా ఉడుక్కుంటావు 'గడ్డ పెరుగంతా నీపక్కవాడే తిన్నట్లు నీ మొఖానికి నీళ్ళ మజ్జిగ మాత్రమే మిగిలినట్లు' ఎందుకు అంత బాధపడుతున్నావు" అన్నాడు రంగనాధం.

"నిన్ను చూసి చాలా రోజులు అయిందా కదా? అదీ గాక నీ సహచర్యం బహు పసందుగా ఉంటుంది. 'కొంచెం కొంచెం నీళ్ళుపోస్తూ నిప్పుల కుంపటి మీద ఒండిన కందిపప్పుతో నిడదవోలు దోసకాయలు, బచ్చలికూర, కందముక్కలు వేసి ఉప్పుడు పిండి తెలగపిండి దట్టించి నూనె గింజలు వేసి కాచిన పులుసు కలుపుకొని పందుమిరపకాయలు నంచుకొని తిన్నట్లు' చద్దన్నంలో ఆవకాయ వాయ కలిపి నట్లు', 'బొగ్గులకుంపటి మీద కాల్చిన వేడి వేడి మొక్క జొన్నపొత్తులు వొలుచుకుతిన్నట్లు', 'బట్టీలో నుంచి అప్పుడే వేయించిన బఠాణీలు పటపటమని నమిలినట్లు, పెరటిలో ఉన్న కరేపాకు చెట్లు నుంచి రెండు రెమ్మలు కోసి కొత్త అటుకుల తాలింపులో వేయించుకొని తిన్నట్టు' నీ సహచర్యం మంచి థ్రిల్‌గా ఉంటుంది" అని అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఇదుగో ముందే చెబుతున్నాను. నేను తెచ్చే సరుకులో సగం వాటా నాదే. 'దిబ్బ రొట్టె మొత్తం నాకే మొత్తం కావాలి అన్నట్టు' 'బిడ్డ నెత్తుకొచ్చిన తల్లిసారెలోని పంచదార చిలకలు అన్నీ నీవే తీసుకొన్నట్లు', 'పాలుపోసి పండిన కూరలోని ములక్కాయ ముక్కలన్నీ నీవే ఒక్కడివే పట్టుపట్టినట్లు చేస్తాను అంటే మాత్రం కుదరదు" అని బెదిరిస్తూ అన్నాడు రంగనాధం.

"సరేరా! నువ్వు చెప్పినట్లే చేద్దాం! 'మామిడి తాండ్ర పొరలు పొరలు నెమ్మదిగా తీసి తిన్నట్లు' 'మసాలా చాయ్ ముంత మసాలాతో కలపితాగినట్లు' చుక్కకూర పప్పు కుతకుతలాడించి వేడివేడిగా ఉన్న చపాతీలతో కలిపి తిన్నట్లు' ఇద్దరం కలిసి విందు ఆరగిద్దాం! సరేనా! త్వరగా రా!" అని అన్నాడు గోపాలరావు.

ఒక పది నిముషాలకు కాలింగ్ బెల్ 'మధ్యాహ్నం లంచ్ పీరియడ్‌కు వినిపించే శబ్దంలాగా పెద్దగా మ్రోగింది' గోపాలరావు వెళ్ళి తన ఐదవ ఫ్లోర్‌లో ఉన్న అపార్ట్‌మెంటు డోర్ తెరిచాడు.

రంగనాధం ఒక చేతిలో సురాపాన సామాగ్రితో కూడిన సంచీతో మరోచేతిలో పార్సిల్ చేసి తీసుకొని వచ్చిన బిర్యానీ పొట్లాలతో నిండిన ప్లాస్టిక్ కవర్ పట్టుకొని నవ్వుతూ గుమ్మానికి అడ్డంగా నిలబడ్డాడు.

ఆ దృశ్యం చూసిన గోపాలరావుకు 'విరగకాసిన ఈత చెట్టు పిలిచి మాగిన కాయలు ఇచ్చినట్లు,' 'ధప్పళం గిన్నె అన్నంబంతిలో మొట్టమొదట తన వద్దకే వచ్చినట్లు, కొబ్బరి బూరెల కోసం చేసిన చలివిడి తానొక్కడే తినేసినట్లు', 'నూకగింజలు వేసి చేసిన పులుసు ఉప్పుడుపిండీ, తెలగపిండి కూర అందులోని ఎందు మిరపకాయలతో కాచిన ఇంగువనూనె, నిడదవోలు దోసకాయలు, బచ్చలికూర కలిసిపండిన రసంలోని కందముక్కలు పంటికింద కొచ్చినట్లు' ఊహరాగానే 'నోటిలోని లాలాజల గ్రంధుల నుంచి ఊరిన ఊట పెదాలు దాటి చెలియల గట్టు' దాటిన వాగులవలె ప్రవహించసాగాయి.

"ఏమిట్రా నోరువెళ్ళబెట్టుకొని ఆ ఎర్రి చూపులు చూడటం. 'పచ్చిమిరపకాయలు తగిలించి రోట్లో తొక్కిన టమాటా పచ్చడితో పెద్ద అన్నం ముద్దలు కలిపి నోట్లో ఆబగా పెట్టు కొన్నప్పుడు గొంతులో తగిలిన కారానికి నషాళం అంటి చొంగ కార్చుకొన్నట్లు" ఏమిటా దేభ్యపుమొహం" అని విసుక్కుంటూ గోపాలరావుని త్రోసు కుంటూ లోపలికి వచ్చి టీ పాయ్ పై సం చులు భద్రంగా పెట్టి ఎదురుగా ఉన్నసో ఫాలో సాగిలపడి కూర్చున్నాడు రంగనాధం.

'స్కూటర్ మీద నే వచ్చావుకదా "బెల్లం గవ్వలలో ఒక పిసరంత పాకం ఎక్కువై తీగసాగినట్లు' ఎందుకంత ఆపసోపాలు పడతావు" అని వెటకారంగా అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఎద్దుకేం తెలుస్తుంది అటుకుల రుచి" అన్నట్లు నీ దేంబోయింది ఎన్ని మాటలైనా చెబుతావు. తల్లిని చేసిన వాడే కాయమూ తెస్తాడు' అని దర్జాగా అపార్ట్‌మెంటులో కాళ్ళు బార్లా జాపుకొని కూర్చొన్నావు. 'ఉత్తరేణి ఉత్తమం, మధ్యమం, మారేడు కనీసం కందిపుల్ల అయినా పళ్ళు తోముకోవటానికి ఉపయోగపడతాయట'. నీవు కనీసం అపార్ట్‌మెంటులోని గ్రౌండ్ ఫ్లోర్ దాకా వచ్చి నావద్ద ఉన్న సంచులు అందుకొని సహాయం చెయ్యవచ్చుకదా. లిఫ్ట్ పని చెయ్యటం లేదు అయిదు అంతస్తులు ఎక్కి వచ్చేటప్పటికి దేవుడు కనపడ్డాడు" అని నిష్ఠూరంగా అన్నాడు రంగనాధం.

"ఒక్కసారి మెట్లు ఎక్కి నందుకే నీవు ఇంత ఆపసోపాలు పడుతున్నావు. వారంలో కనీసం నాలుగు సార్లు మాకు నడకే గతి మరి మా అవస్థలు ఎవడికి చెప్పుకోవాలి" అని అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఏరోగం ఎందుకు వచ్చిందో తెలియక పోతే అశ్వగంధి పెద్దమందు అన్నట్లు, మున్నూర ఇరవై రోగాలకు, మూడు గుప్పిళ్ళ కరక్కాయ పొడి వేయమన్నారట' నీ మాటలు వింటుంటే నన్ను కూడా మీలా గానే అవస్థలు పడమని చెబుతున్నట్లు ఉన్నది" అని అన్నాడు రంగనాథం.

"కక్కిన బిడ్డ దక్కుతుంది', 'ఉల్లి చేసిన మేలు తల్లి కూడా చెయ్యదు" అన్నారు అందుకని ప్రతిరోజు ఎంత దూరంనడిస్తే శరీరం అంత గట్టిపడి ఆరోగ్యంగా ఉంటారు" అని అన్నాడు గోపాలరావు.

నీ మాటలు వింటుంటే 'పిడికెడు తిన్నమ్మ పీటకోడులా ఉంటే చాటెడు తిన్నమ్మ చెక్క పేడుతా ఉంది' అన్నట్లు ఎన్ని కబుర్లైనా చెబుతారు నీదేంబోయింది.ఒక పూటతింటే యోగి రెండు పూటలు తింటే భోజనం మూడు పూటలు తిండే రోగి' అని చెప్పి తెచ్చిన పదార్థాలు అన్నీ నీవే కాజేయ్యాలి అని పన్నాగం పన్నుతున్నట్లు ఉన్నది నీ ధోరణి" అని అనుమానంగా అన్నాడు రంగనాథం.

'సరే ఇక నస ఆపి పదార్థాలు బల్లపై సర్దు 'కడుపులో ఎలుకలు పరుగెడుతున్నాయి" అని సోఫాలో కూర్చొని తొందర పెట్టాడు గోపాలరావు. అంతలో కాలింగ్ బెల్లు చెవులు చిల్లులు పడేలా ఖంగున మ్రోగింది.

ఈ సమయంలో ఎవరబ్బా అనుకుంటూ గోపాలరావు వెళ్ళితలుపు తెరిచాడు ఎదురుగా తాయారు చేతిలో సూట్ కేసుతో నిలబడి ఆయాసంతో రొప్పుతోంది.

"ఏమండీ ఫోన్ చేస్తే లిఫ్ట్ చెయ్యరేంటి" అంటూ కోపంతో కూడిన అయాసంతో గోపాలరావు పైకి దాడి చేసింది.

"అదేమిటి నువ్వు మీ నాన్న గారింటికి వెళ్ళలేదా" అంటూ ఆశ్చర్యంగా నోరు వెళ్ళబెట్టాడు.

"ఏమిపోతాను? ఎవడో ప్రజా నాయకుడు ఏదో రాజకీయ పార్టీలోకి మూడోసారి చేరుతున్నాడట అతగాడిని ఆహ్వానించటానికి ఆ పార్టీ అధిష్ఠాన వర్గం ప్రతినిధులు అట్టహాసంగా వందలారీలతో మేళతాళాల లో ర్యాలీ నిర్వహిస్తూ స్వాగతం పలుకుతున్నారు. అందుకని ట్రాఫిక్ పూర్తిగా ఆగిపోయింది. గంటసేపు నేను ఆ ట్రాఫిక్‌లో నిలచిపోయాను. ఎలాగూ ఆలస్యం అయింది కనుక సాయంత్ర వెళదామని ఇంటికి వచ్చాను" అంటూ లోపలికి వచ్చింది తాయారు.

సోఫాలో ఉన్న రంగనాధంని చూసి "అన్నయ్యగారూ! మీరు ఎప్పుడు వచ్చారు. ఏమిటి ఈ సంచులు ఇక్కడ పెట్టారు" అని టీ పాయ్ ని చూపి నవ్వా అడిగింది.

హఠాత్తుగా తాయారును చూసి 'కుడితిలో పడ్డ ఎలుక వలె' ఏం చెయ్యాలో తోచక "నాకు జలుబు బాగా చేసిందమ్మా కొద్దిగా నశ్యం కావాల్సి వచ్చింది" అన్నాడు ననుగుతూ రంగనాధం.

"ఏమండీ మీకు అసలు బుద్ధి లేదు. పాపం అన్నగారికి కావలసిన నశ్యం ఇచ్చి త్వరగా పంపండి. అసలే కరోనా కాలం పాపం మూతికి మాస్కుపెట్టుకొని త్వరగా వెళ్ళండి అన్నయ్యగారు" అని తొందర పెట్టింది తాయారమ్మ.

"ఇదిగో రా! నశ్యం డబ్బా మొత్తం నీకే ఇస్తున్నాను. జాగ్రత్తగా వాడుకొని జలుబు పూర్తిగా తగ్గిన తర్వాతే ఇవ్వు" అని నవ్వుతూ అన్నాడు గోపాలరావు.

"సరేనమ్మా! మీరు జాగ్రత్తగా ఉండండి. నేను వెళుతున్నాను తలుపువేసు కోండి" అని ఉసూరుమంటూ రెండు సంచులూ రెండు చేతులలోకి తీసుకొని 'విస్తరిలో షడ్రసోపేత మైన విందు వడ్డించిన తర్వాత అయ్యో! ఏకాదశి ఈ రోజు మీకు ఉపవాసంకదా మరచి పోయాను" లేవండీ అని తన భార్య బల వంతంగా కడుపు మాడ్చినంత బాధ తో ఇంటి ముఖం పట్టాడు రంగనాధం.

(కాయం బలింతలకు ఇచ్చే బలవర్ధకమైన ఆయుర్వేద వనమూలికలు మిశ్రమం దీనిలో పిప్పిళ్ళు, యాలకులు, లవంగం మొ॥నవి ఉంటాయి..)

– జన్నాభట్ల నరసింహప్రసాద్
సెల్: 8297263741

"వేడి వేడి బెల్లం జిలేబి రోడ్ మీద కొనీ కొనగానే ఆత్రం పట్టలేక కారు డోర్ వేసుకొని గుటుక్కు మ్రింగినట్లు' జీవితాన్ని ఇన్‌స్టాంట్ కాఫీలాగా ఎంజాయ్ చేస్తు ఉంటావు"

"ఎద్దుకేం తెలుస్తుంది అటుకుల రుచి" అన్నట్లు నీ దేంబోయింది ఎన్ని మాటలైనా చెబుతావు. తల్లిని చేసిన వాడే కాయమూ తెస్తాడు' అని దర్జాగా అపార్ట్‌మెంటులో కాళ్ళు బార్లా జాపుకొని కూర్చొన్నావు"

ఈముఖాలు మీకోసమే!

నేడు మనిషి బ్రతుకు
నిత్య జీవన సమరం.
గడపదాటింది మొదలు
రెండో ముఖం
పరకాయప్రవేశం.
అంతరంగం
దర్శిద్దామన్న ప్రయత్నంలో
చీకటి రంగే ఆవిష్కృతం.
పెదవులు పత్రికాయలై విచ్చుకుని
కనులలోయలు క్షణాలను అమ్ముకున్న
లాభాలను లెక్కబెట్టుకుంటుంటాయి.
ఆపని పూర్తిగానే కొంత సంతృప్తి
పేరుకున్నాక మరో
అన్వేషణ మొదలవుతుంది.
ఇక్కడ మరో రెండోముఖం ఆవిష్కృతం
చేసుకుని అడుగు ముందుకు పడుతుంది.
కాలపు సెకన్లముల్లు చుక్కానిగా
జీవనరథం అసలుముఖంమాటున
రెండో ముఖాలు అవధరిస్తూ
పొద్దు పడమరకు వాలుతుంది.
రేపటి ఉపయోగంకోసం రెండోముఖాల్ని
భద్రపరుచుకున్న శరీరం ఆలిదగ్గర
అవకాశపు అదనపుముఖం తొడుక్కుని
అవసరం తీరాక ఆదమరచి
సుషుప్తి వలలో స్వప్నాలకలల్లోకి
జారిపోతూ...జారిపోతూ...!!!

–కొత్తపల్లి ఉదయబాబు
9441860161,
9533756075

కుటుంబం

కుటుంబం మానవతకు గీటురాయి
సంబంధ బాంధవ్యాల కలికితురాయి
నాగరికతల పునాది
సంస్కృతి సంప్రదాయాల వారధి
జంతువులది సహజీవనం అయినా
కుటుంబ బంధాలు కరువు!
అది మనిషికి ప్రత్యేకతల ఏకరువు!
కుటుంబం కల్పవృక్షం!
ఆధునిక నాగరికత పడగ నీడలో
కుటుంబం విషవృక్షం అవుతున్నది!
కుటుంబం విచ్ఛిన్నమై విలపిస్తున్నది!
రెక్కలొచ్చి పక్షులు ఎగిరిపో గా
గూళ్ళు చిన్నబోతున్నవి !
గాలిలో ఎగిరి పోతున్నా అవి
వలస పక్షులే!
ఏమీ చెప్పలేక వృద్ధ పక్షులు
ఘోషిస్తున్నవి,కలి కాలం అని!
అన్నిటికి ప్రత్యేక రోజులే అని!
మళ్ళీ సమాజం ప్రాకృతంలోకే
పరుగుపెడుతున్నది!
కుటుంబం వట వృక్షం!
తల్లి కోడి రెక్కల క్రింది హాయి బ్రతుకు
బ్రతుకులకు భరోసా కవచం
కుటుంబంలోనే జీవిద్దాం
వసుధైక కుటుంబాన్ని సాధిద్దాం!

–పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

మనిషెక్కడ

ఎటువైపు నా దేశ గమనం
అభివృద్ధికి నోచుకోకుండా
అవిటితనంతో తన నడత సాగిస్తున్నది
స్వాతంత్ర్యమొచ్చి షష్ఠిపూర్తి చేసుకున్న
ఆకలి కేకలింకా వినబడుతూనేవున్నవి
దారిద్ర్యం దౌర్జన్యం రెండు సమాంతరంగా
ఎదుగుతున్న మార్పుకునోచుకోని
మహాభారతమిది
పేదోడి ఎదుగుదల ఎండమావిక్కడ
చెమటచుక్కలకు ఖరీదులేదిక్కడ
ఎంతమంది నాయకులొచ్చిన
రాబందుల రక్తసంబంధికులే
ఎంతదోచుకున్న ఎదిరింపేలేదాయే
అభివృద్ధి ఫలాలిక్కడ అందనిద్రాక్షలే
కొందరి శ్రేయస్సే ధ్యేయమిక్కడ
కోట్లకుకోట్లుకొల్లగొట్టినా
చిల్లరిసిరేస్తేచాలేవడైనా గమ్మునుండాల్సిందే

ఎముకలగూడు ఆకలిగోడినడెవ్వడు
పేగుల్లో ఘోషలు ఆశగా
మనిషికోసం ఎదురుచూపులు
కనిపించనివారికోసం
ఏమైనా చేస్తారు
ఎంతైనా ఖర్చెట్టెస్తరు
పంచభక్షపరమన్నాల హారతులిస్తరు
కనిపించే సాటిమనిషికోసం
ఎంగిలిమెతుకులైనా విసిరేయరు

సమాజాన్ని వర్గాలుగా విభజించి
యమునా తీరానికిసిరేస్తరు
వర్గపోరాటంలో
బాగుపడిందెవరంటే
తరానికొక్కడు
తీరందాటాక వాడో బోడిమల్లన్నే
ఉన్నోడి పంచనచేరి భజనమంత్రం వల్లిస్తాడు

స్వార్థపు విషం అణువణువునా అద్దుకుంటూ
సాగుతున్న లోకమిది.

విచక్షణమరచి విపరీతపోకడలతో
సమాజాన్ని కాలుష్యభరితంగా
కాలానికనుగుణంగా కాఠిన్యం నింపుతున్నరు
మనిషి తనను మరచి
పరుల పనులను పసిగడుతూ
ఏదో ఉద్ధరించాననే ఉద్దెర బతుకుతో
ఊహలసౌధంలో ఊగిసలాడుతున్నడు
నిజాన్ని మరచి నింగిలోనే
స్వార్థం లేనివాడెవడిక్కడ
ప్రతోడు మనిషే మాయమాటలతో
కొంపలముంచే కోతలరాయుళ్లే
స్వరాన్ని పెంచినంతమాత్రాన
వరాలనేమి కురిపించలేరు
సుతిమెత్తనితనంతో పెత్తనం
నేటి సమాజనైజం

–సి. శేఖర్(సియస్సార్)
9010480557

ఇది నిజం

ఉద్యానవనంలో
మంచిసుగంధం ఇచ్చే పూలే అందం
మంచి సలహాలు ఇచ్చే
మంచి స్నేహితుడే జీవితానికి అవసరం
ఎన్నో రుగ్మతలను నయం చేసే
చిరునవ్వ ముఖానికెంతో అందం.

– యెల్ది సుదర్శన్ పద్మశాలి
సెల్: 9892411067

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 557వ రోజు **'చీకటి '** అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. **'చీకటి '** అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక &
దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, *9441046839*

పెనుజీకటి

ఉ. చీకటి యందునే వెలుగు చిమ్ము ఖగోళ జగత్తునందునన్
చీకటిగానిదేది? పెనుజీకటి యందున జీవుడై తనే
లౌకిక మందు చిక్కుకొని లంపటమందున తల్లడిల్లచూ
వేకటి నుండి వేకటికి వెళ్ళుచు పోవడమేను చీకటౌ?.

-రుద్రాక్షల మఠం ప్రభులింగశాస్త్రి

నిజం

తను పెరిగి తిమిరమని తెలిపి
తాను తగ్గి తేజస్సునిడి
నీతోనే ఉన్నట్టుగా ఉండి
నీకంటే ముందే పోతూ
నీడకు నీడగా నిను చేస్తూ
మార్చి మార్చి ఏమార్చే
నీడగా మరువకు
నిజంగా మిగులు
నిజమై మిగులు.

-ఉండవిల్లి సుజాతామూర్తి

విలువ!

కటకటా!
చీకటి!
అక్కటా!
కటికచీకటి!
ఎందుకు బెంబేలు!
నల్లటి నలుపులో వెలుగు విలువ తెలుస్తుంది!
కరి ఆకసంలో తళుకు మెరుపుల జీవితం!
చీకటి వెంట వెలుగురేకులు!
ఉత్తరార్థ గోళం చీకటి!
అప్పుడే దక్షిణార్థ గోళం లో వెలుగు!
భూగోళం బుర్ర లో మెదిలితే
గురివిందగింజను తలిస్తే!?
చీకటి వెంట వెలుగు
వెలుగు వెంట చీకటి!
తమస్సు లోనే ఉషస్సు!
దాని కై తపస్సు!
కనులున్న అంధులకి
పాపపంకిల మనసులకి
కక్షలు కార్పణ్యాలు
అసూయ కుళ్ళు భావాల
నకారాత్మక ఏడ్పుగొట్టులకు కనిపించు చీకటి!
వెలుగు భరించలేని కబోదులకి!.
తిమిరంతో సమరం!
చెడునించి మంచికి మరలమని చెప్పే చీకటి!
బ్లాక్ అండ్ వైట్ !
మీట్ మీ నైట్!
నేటి సంస్కృతి!.
చీకటి తప్పులు
నేరాలు ఘోరాలు!
నిశాచరవిహారాలు!?
నేటి నవనాగరిక చిహ్నాలు!?
లైట్ల వెలుగులో
తాగుతూ తూలుతూ
డబ్బు అధికార దర్పంతో
కాటువేసే ప్రబుద్ధులు!
క్లబ్ పబ్ రేవ్ పార్టీలతో
బుద్ధి లేకుండా
సంచరించే ఆడ మగలు!
ఆ తప్పు చేయమని
చీకటి చెప్పిందా?
తెల్లారుతూనే తాటికాయ అక్షరాలతో
చీకటి క్రీనీడల వార్తలు
పేపర్లనిండా!.
పగలంతా
భౌతిక చీకటి నిద్రమత్తు!
తప్పు కప్పిపుచ్చే పగటి చేతలు!
కాళ్ళ బేరపు దంధాలు!.
చీకటి బూచి పేరుతో
పసిబుర్రల మెదడు మసిచేసే
పెద్దలు మారాలి!
మంచి కథలు పాటలతో జోకొట్టాలి!
అజ్ఞానతిమిరాన
విజ్ఞాన కిరణాల వెలుగులు !
నలుపు తెలుపు గళ్ళ
జీవిత చదరంగంలో
మనదే గెలుపు!.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

చీకటిలో పున్నమి వెలుగు

చిరు దీపం విశ్వమంతా వెలుగు
అజ్ఞానాంధకారాన్ని తొలగించి
విజయం సాధించాలి
చీకటిని తిడుతూ కూర్చోక
చిరు దీపం వెలిగించి
విశ్వమంతా వెలుగు ప్రసరించేలా
విజ్ఞాన కాంతులు వెదజల్లటానికి
జ్ఞానామృతాన్ని ఆస్వాదిస్తూ
జ్ఞాన జ్యోతులను వెలిగించాలి
అమావాస్య చీకటిని
తిడుతూ కూర్చోక
పున్నమి వెన్నెల ప్రశాంత మనస్సుతో
తలరాత ఇంతేనని భావించక
ప్రయత్నం మానవ లక్షణంగా
భావిస్తూ
అర్రులు చూస్తూ అందలం ఎక్కాలని
భావించక
ఉన్నంతలో సంతృప్తి పొందాలి
చీకట్లో కూర్చొని
వెలుగు అదే వస్తుందనుకోవద్దు
సమయస్ఫూర్తితో గెలుపు సాధించాలి
ఇసుక లో కూడా
తైలం తీయవచ్చనే దృఢనిశ్చయంతో
ప్రయత్నిస్తూ విజయాన్ని సాధిస్తే
అజ్ఞానాంధకారం అనుకున్న జీవితం
పున్నమి వెన్నెలవుతుంది
బంగారు భవిష్యత్తుకు
ఆలంబన అవుతుంది.

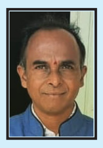

-ఇమ్మడి రాంబాబు

అనుభూతులు

ఎవరు ద్వేషిస్తారు చీకటిని!
చీకటే లేకుంటే పగటిక విలువుందా!
ప్రయోగాలు ఉన్నాయా
పరిశోధనలు సాగునా
మబ్బులు కమ్మిన మేఘాలు
వర్షానికి సూచికలు కావా
మనిషి విశ్రాంతి కి
తప్పునా చీకటి
చీకట్లే లేనప్పుడు
వెలుతురు గురించి
ఆలోచన వస్తుందా!
జీవన చక్రం సాగుతుందా!
గమనం సాగుతుందా!
చీకట్లే వెలుతురు కు దారి
వెలుగుల విలువ తెలవాలంటే
చీకటి అనుభూతులు
ఉండవలిసిందే.

-వి.శేషారావు

స్ఫూర్తి

నల్లని ఆకాశంలో
మెరిసే నక్షత్రాలు
కను విందు చేస్తూ
మన వాళికి ఎన్నో విచిత్రాలు
ఏర్పరుస్తూ
ఆశను కల్పిస్తూ
మిణుకు మిణుకుమనే నక్షత్రాల్లా
ఆనందం అందిస్తూ
ఎన్నో రూపాంతరాలు చెందుతూ
వినీలాకాశం లో తారలు
మెరిసే అందాలకు
మూలకారణాలు.
ప్రతి చీకటీ ఒక వెలుగుకు
ఆహ్వానం పలుకు తుంది.
విజ్ఞాన జ్యోతులకు దారి చూపుతుంది
ఎన్నో ఆలోచనలు చీకటి వెనుక
వెలుగులు విరజిమ్మే
మార్పుల మెరుపులకు స్వాగతం.

-నారుమంచి వాణీప్రభాకరి

చీకటిలో వెలుగు

ప: చీకటి వెలుగుల అనుబంధం
ఈ జీవన జగతిలో ఆనందం
మనసే పూసిన మధుమాసం
తరగని సంపద ఈ లోకం
పూసిన పువ్వుల మదిగీతం
అది తీరని ఆనందపు సంకేతం.
చ1 :మనసే పంచెను అనురాగం
మందిరమాయే మాయిల్లు
ఆప్యాయత పంచెను ఈ బందం
అది స్వరాల పూల వసంతం
నవజీవన మందున ఆనందం
నిలిచెను నీలో నేనయ్యీ.
చరణం2: కోటి ఆశలు నిలిచాయి
కొమ్మలు రెమ్మలు విరిసాయి
చీకటినే తొలగించే
ఉదయపు కాంతిలో
ఉషస్సు జీవనం పండింది
అది వెలుగుల జీవితం అయ్యింది..

- వి. సంధ్యా రాణి

నిశీధి

వెలుగు లేమికి మారుపేరు చీకటి
చీకటి వెలుగులు కవల పిల్లలు
తక్కువైతే మసక చీకటి
ఎక్కువైతే అది కారు చీకటి
శశి పరిమాణం నిర్ధారించు చీకటి శాతం
శశి లేని అమావాస్య అంధకారమయం
నిరాశ నిస్పృహలకు చిహ్నం
అశుభాలకు వాడుక పదం
చీకటితో
కొంత లాభం కొంత నష్టం
సరదా సంబరాలకు అనుకూలం
ఆలుమగల ఏకాంతానికి శ్రేష్టం
విందు వినోదాలకు ఉత్తమం
ప్రయాణాలకు ఉపకారం.
నేరాలకు నిలయం
వెలయాళ్ల వ్యాపార సమయం
అనైతిక కార్యాలకు అడ్డా
చౌర్యానికనువైన సమయం.
తీసుకుంటే చీకటి వెలుగు సమానంగా
జీవితమంతా హాయిగా తులతూగేనుగా.

-జె.వి.కుమార్ చేపూరి

తిట్టుకోకు

చీకటి వెలుగుల
రంగేళి జీవితం
నలుపు తెలుపుల
కలయిక జీవితం
పూర్తి నలుపు కాదు
పూర్తి తెలుపు కాదు
కాలచక్రం ఋతువుల
సమ్మేళనం
ఒకరుతువు తర్వాత
మరో ఋతువు
వెలుగు తర్వాత చీకటి
వెన్నెల తర్వాత చీకటి
సుఖం వెన్నంటే దుఃఖం
ఇదీ జీవిత సత్యం..
వెలుగు కోసం
ఎదురు చూపులు
ఎదురు చూపు లు
చూడలేదని చీకటి
రాక మానునా?..
అందుకే...
చీకట్లో కూడా
అందాలు చూడగలిగితే
ఆనందమే..
ఓటమిలో కూడా
ఆనందం వెతుక్కోగలిగితే
వెలుగుకి గెలుపుకి ఆరంభం
ముసురు కున్నవి
చీకట్లని చింతించకు
చిరుదీపం వెలిగించు
అదేనీకు దారిచూపు
చిరుదీపమని
చులకన వద్దు.

-మోటూరి శాంతకుమారి

నలుపు

నలుపు అని నలత చెందకు
తెలుపు అని తెగ మురువకు
నలుపు తెలుపుల జీవితము
మంచి చెడుల సంగమము
చీకటిలో చిరు దీపం వెలిగించు
వెలుగులో చిరు ఆశలు సాధించు
కాల గమనంలో రాత్రింబవళ్లు
జీవిత పయనంలో చీకటి వెలుగులు
తెల్లగుందని తేరిపార చూడకు
నల్లగుందని నగుబాటు చేయకు
చీకటి వ్యవహారాలకు పోబోకు
నిషా రాత్రులు గడపబోకు
రాత్రిళ్ళు నవరాత్రులు కావాలి
నలుపు నయనానందకరం కావాలి
జీవితాలు సుఖమయం కావాలి.

-జి.కొండల్ రావు

'ట్విన్ టవర్స్' నవల ఆవిష్కరణ

తెలుగుదనం ఉట్టిపడేలా 'ట్విన్ టవర్స్' నవల సాగిందని చారిత్రక నవలా చక్రవర్తి ఆచార్య ముదిగొండ శివప్రసాద్ అన్నారు. అమెరికాలో ఉగ్రవాదుల దాడిలో కూలిన 'ట్విన్‌టవర్స్' గురించి చేసిన రచన అద్భుతంగా ఉందన్నారు. ప్రముఖ రచయిత్రి చెరుకూరి రామాదేవి 'అమెరికా) రచించిన ట్విన్‌టవర్స్ నవల, హనుమంతగానం సీడీ ఆవిష్కరణసభ మంగళవారం రాత్రి త్యాగరాయగానసభ కళాసుబ్బారావు కళావేదికలో వంగూరి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ అమెరికా ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. అధ్యక్షత వహించిన ప్రముఖ సాహితీవేత్త డా॥ఓలేటి పార్వతీశం మాట్లాడారు. నిర్వాహక సంస్థ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ వంశీ రామరాజు, రంగనాథ్, రామరావు, శైలజ పాల్గొన్నారు.

గాయని సుశీలకు 'రోశయ్య స్మారక జీవన సాఫల్య పురస్కారం' ప్రదానం

మాజీ సీఎం రోశయ్య జయంతి సందర్భంగా శ్రీ వాసవీ కల్చరల్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో సోమవారం రాత్రి హైదరాబాద్ రవీంద్రభారతిలో సుప్రసిద్ధ గాయని పి. సుశీలకు 'రోశయ్య స్మారక జీవన సాఫల్య పురస్కారం' ప్రదానం చేశారు. మాజీ ఎంపీ కేవీపీ రామచంద్రరావు ఆమెకు ఈ అవార్డును అందజేశారు. తెలుగు వారి ఆత్మ గౌరవానికి ప్రతీక, అజాతశత్రువు, డా॥కొణిజేటి రోశయ్య అని ఆయన అన్నారు. కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ బొగ్గారపు దయానంద్, ఎమ్మెల్యేలు అన్నా వెంకటరాంబాబు, మద్దాలి గిరిధర్, మాజీ ఎంపీ అంజన్‌కుమార్ యాదవ్, ఏపీ మాజీ మంత్రి వి. శ్రీనివాసరావు, తెలంగాణ ఆర్యవైశ్య మహాసభ అధ్యక్షుడు అమ రవాది లక్ష్మీనారాయణ, తెలంగాణ పోలీసు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ కోలేటి దామోదర్‌గుప్తా, దైవజ్ఞశర్మ, ఏపీ మానవ హక్కుల కమీషన్ పూర్వ చైర్మన్ పెదపేర రెడ్డి, ప్రపంచ ఆర్యవైశ్య మహాసభ అధ్యక్షుడు టి. రామకృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కళయే దైవం
ఆరాధన కల్చరల్ అసోసియేషన్ 27వ వార్షికోత్సవం
విజయంలో భార్యాభర్తల భాగస్వామ్యం
తేది : 08-07-2022, శుక్రవారం, సా॥ 5 గం॥లకు,
వేదిక : శ్రీ త్యాగరాయగానసభ, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాద్.
ముఖ్య అతిథి :
జస్టిస్ జి.భవానీ ప్రసాద్
ఏ.పి. హైకోర్ట్ పూర్వ న్యాయమూర్తి,
ఏ.పి. ఇ.ఆర్.సి. పూర్వ అధ్యక్షులు
సన్మాన కర్తలు :
శ్రీ వెలుకూచి సోమశేఖర శర్మ, శ్రీమతి జయలక్ష్మి
ప్రధాన అర్చకులు, శ్రీ గణేశ్ దేవాలయం, సికింద్రాబాద్
సభాధ్యక్షులు :
లయన్ చిల్లా రాజశేఖర రెడ్డి
అధ్యక్షులు, లయన్స్ క్లబ్ ఆఫ్ ఆర్య
గౌరవ అతిథి :
శ్రీ జి.హనుమంతరావు
చైర్మన్, గంగోత్రి గో నిలయం
అతిథి సత్కారం :
శ్రీ బొట్ల శ్రీనివాస్
కార్పోరేటర్ జనగామ, బి.జె.పి. నాయకులు
దీపారాధన :
శ్రీమతి శైలజ
కళాపోషకులు
శుభాకాంక్షలు :
శ్రీ తిరుమాని చంద్రశేఖర్
సెన్సార్ బోర్డ్ సభ్యులు, సీనియర్ జర్నలిస్ట్
పురస్కార గ్రహీతలు
పాత్రికేయ పురస్కారం : శ్రీ భండారు శ్రీనివాస రావు, సీనియర్ పాత్రికేయులు
వై.కె. స్మారక పురస్కారం : శ్రీ మద్దాళి రఘురామ్, కిన్నెర సంస్థ వ్యవస్థాపకులు
జవ్వాది రామారావు స్మారక పురస్కారం : శ్రీ గెద్దె వరప్రసాద్, సీనియర్ నటులు, దర్శకులు
నృత్యరంగ పురస్కారం : శ్రీమతి నిర్మలా ప్రభాకర్, తెలుగు యూనివర్సిటీ ఇ.సి. సభ్యురాలు
యం.రమణాచారి, ఉపాధ్యక్షులు
మనోహర్, ఆర్గనైజింగ్ సెక్రేటరీ
P.T.O.
లోకం కృష్ణయ్య
ఆరాధన వ్యవస్థాపకులు
సెల్ : 9346427699

బాలల సాయం (కథ)

ఒక ముసలివాడు ఒక గులాబీ తోటను పెంచసాగాడు.అతడు ప్రతిరోజు ఆ తోటలో పూసిన పూలన్నింటినీ తెంపి సంతకు వెళ్లి అమ్ముకో సాగాడు.

ఒకరోజు ఎప్పటిలాగే అతడు తన గులాబీ తోటకు పూలను తెంపడానికి వెళుతుండగా దారిలో పెద్ద ముళ్ళకంపను ఎవరో ఆ వైపు నడవకుండా వేశారు. ఆ ముసలివాడికి కాళ్లకు చెప్పులు లేవు. అతడు ఆ కంపను దాటి దూకలేడు. అప్పుడు అతడు అక్కడికి ఎవరైనా వస్తారా! అని ఎదురుచూస్తున్నాడు. ఇంతలో కొంతమంది బాలురు ఆ వైపుకు వచ్చారు.

ఆ ముసలివాడు ఒక బాలుని పిలిచి" బాబూ! నాకు నా తోటలోని గులాబీ పూలు కావాలి. వాటిని తెంపి ఇవ్వరాదూ! నీకు పుణ్యం ఉంటుంది" అని ఆ బాలుని ప్రాధేయపడ్డాడు . ఆ బాలుడు వెంటనే తన మిత్రులందరినీ కూడా తనతో రమ్మని ఆ ముళ్ళకంపపై దూకుతూ వెళ్ళాడు. ఆ బాలుని మిత్రులు కూడా ఆ ముళ్ళకంపను దూకుతూ ఆ తోటలోకి వెళ్లారు. కొద్ది నిమిషాల్లోనే వారు ఆ తోటలో ఉన్న గులాబీ పూలన్నింటిని తెంపి ఆ ముసలి తాతకు తెచ్చి ఇచ్చారు.

అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన రామయ్య అనే రైతు

" ఒరేయ్! ఆ పూలన్నీ ఎందుకు తెంపారు?" అని ఆ పిల్లలను అడిగాడు .అప్పుడు ఆ ముసలివాడు అడ్డువచ్చి " అయ్యా! నేనే వీరిని ఆ పువ్వులన్నిటిని తెంపమని చెప్పాను. ఎవరో ఈ ముళ్ళకంపను నేను నా తోటలోనికి వెళ్లకుండా దారికి అడ్డంగా వేశారు .నాకు నా తోట లోపలికి పోవడం చాలా కష్టంగా ఉంది. అందుకే వీరిని ఆ పూలన్నీ తెంపమని సాయం అడిగాను " అని అన్నాడు. అప్పుడు రామయ్య" అయ్యో తాతా! ఆ ముళ్ళ కంపను వేసింది నేనే .ఎవ్వరూ ఆ పూలు తెంపకూడదని నేనే అలా చేశాను .నేను మంచి పని చేస్తే అది నీ పట్ల ఇబ్బందిగా మారింది" అని ఆ ముళ్ళకంపను తొలగించాడు.

తర్వాత రామయ్య ముసలి వాడికి సాయం చేసిన ఆ పిల్లలను పిలిచి తన దగ్గర ఉన్న అరటిపండ్లను వారికి ఇచ్చాడు. వారు ఆ పండ్లను తీసుకొని వెళ్ళిపోయారు. ఆ తర్వాత ఆ ముసలివాడు రామయ్య చేసిన మంచి పనిని అభినందించి ఆ పూలను తీసుకొని సంతలో అమ్మడానికి వెళ్ళాడు.

-సంగనభట్ల చిన్న రామ కిష్టయ్య
9908554535.

ఘనంగా ముంబై ఆంధ్ర మహాసభ నూతన కార్యవర్గ ప్రమాణ స్వీకారం

ప్రమాణం స్వీకారం చేసిన నూతన కార్యవర్గ సభ్యులు.

12 జూన్ 2022 రోజున జరిగిన ముంబై ఆంధ్ర మహాసభ అండ్ జింఖానా ఎన్నికల్లో గెలుపొందిన కార్యవర్గ సభ్యుల ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమం 3 జులై, 2022 నాడు ఆంధ్ర మహాసభ ప్రాంగణంలో ఘనంగా జరిగింది.

తొలుత అల్లె మధుసూధన్, గాజుల నర్సారెడ్డి పాడిన పాటలు సభికుల్ని అలరించాయి. ఈ కార్యక్రమానికి నవీ ముంబై ఇస్కాన్‌కు చెందిన భక్తి వేదాంత కాలేజ్ ఆఫ్ వేదిక్ ఎడ్యుకేషన్ డైరెక్టర్‌గారైన డాక్టర్ వైష్ణవాంగ్రీసేవక్ దాస్‌గారు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసారు.

సాహిత్య, క్రీడా విభాగ ఉపాధ్యక్షులు సంగెవేని రవీంద్ర సభకు స్వాగతం పలికారు. ముఖ్యఅతిథితో పాటుగా తెలుగు కళా సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి, దిక్సూచి ఆన్‌లైన్ మాసపత్రిక ప్రధాన సంపాదకులు మాదిరెడ్డి కొండారెడ్డిగారు, ఆంధ్ర మహాసభ మాజీ అధ్యక్షులు కొత్తపెల్లి రమేశ్‌బాబుగారు, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ మాజీ కమీషనర్ జిల్లా గోవర్ధన్‌గారు, ప్రముఖ తెలుగు వైద్యులు డాక్టర్ తాటి నరహరిగారు, పద్మశాలి యువక సంఘం అధ్యక్షులు అనుమల్ల సుభాష్‌గారు, ముంబైలోని ఏకైక తెలుగు కార్పొరేటర్ కృష్ణవేణిరెడ్డిగారు, మహిళా శాఖ అధ్యక్షురాలు సోమల్ లత గారు వేదికపై ఆసీనులయ్యారు.

జ్యోతి వెలిగించి సభను ప్రారంభిస్తున్న ముఖ్య అతిథి వైష్ణవాంగ్రీ సేవక్‌దాస్.

జ్యోతి ప్రజ్వలన తర్వాత నూతన కార్యవర్గానికి దిశానిర్దేశం చేస్తూ కొందరు సమాజ ప్రముఖులు ప్రసంగించారు. ప్రముఖుల ప్రసంగాల తర్వాత వేదికపైనున్న అతిథులు కూడా తమ మనోగతాన్ని తెలియపరిచారు. ముఖ్యఅతిథి వైష్ణవాంగ్రీ సేవక్‌దాస్‌గారు మాట్లాడుతూ, 'తెలుగువారికి చెందిన ఈ ఆంధ్ర మహాసభ దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న తెలుగు వారందరికీ ఎంతో గర్వకారణమనీ, నూతన కార్యవర్గం నాణ్యమైన, చైతన్యవంతమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలనీ, తెలుగువారి ఔన్నత్యాన్ని చాటి చెప్పాలనీ, సాంస్కృతిక, సాహిత్య, క్రీడా, ఆధ్యాత్మిక రంగాల్లో విశేషమైన కృషి చేయాలనీ' కోరుతూ ఆశీస్సులు అందచేశారు.

ఆ తర్వాత జరిగిన ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమంలో బోగా సహదేవ్ ధర్మకర్తల మండలి చైర్మెన్‌గా, ద్యావరిశెట్టి గంగాధర్ ధర్మకర్తల మండలి కార్యదర్శిగా, గాలి మురళీధర్, కస్తూరి హరిప్రసాద్, గట్టు నర్సయ్య ధర్మకర్తలుగా, సంకు సుధాకర్ అధ్యక్షుడిగా, యెలిగేటి రాజ్‌కుమార్ పరిపాలన శాఖ ఉపాధ్యలుగా, సంగెవేని రవీంద్ర సాహిత్య, క్రీడా విభాగ ఉపాధ్యక్షులుగా, రాధామోహన్ సాంస్కృతిక శాఖ ఉపాధ్యక్షురాలిగా ప్రమాణం చేశారు.

జక్కని శ్రీనివాస్ పరిపాలనా శాఖ సంయుక్త కార్యదర్శిగా, గుజ్జేటి కృపేందర్ సాహిత్య, క్రీడా విభాగ సంయుక్త కార్యదర్శిగా, కార్యవర్గ సభ్యులుగా డాక్టర్ ద్యావరిశెట్టి అనుపమ, వాసాల గంగాధర్, అల్లె శ్రీనివాస్, కొక్కుల రమేశ్, జిందం భాస్కర్, అల్లె శంకరయ్య, చిల్వేరి గంగాదాస్, సదుల రమేశ్, వీరబత్తిని సత్యనారాయణ ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

ఉపాధ్యక్షులు సంగెవేని రవీంద్ర ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి సంయుక్త కార్యదర్శి జక్కని శ్రీనివాస్ వందన సమర్పణ చేశారు.

"మహబూబ్ నగర్ జిల్లా సమగ్రస్వరూపం" గ్రంథావిష్కరణ

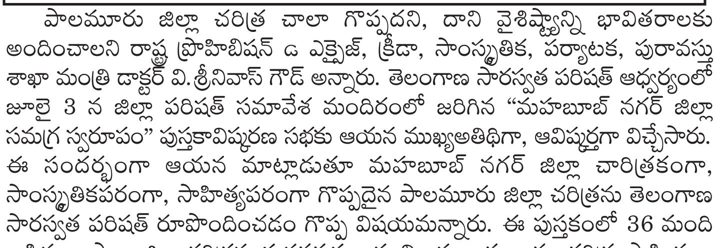

పాలమూరు జిల్లా చరిత్ర చాలా గొప్పదని, దాని వైశిష్ట్యాన్ని భావితరాలకు అందించాలని రాష్ట్ర ప్రొహిబిషన్ & ఎక్సైజ్, క్రీడా, సాంస్కృతిక, పర్యాటక, పురావస్తు శాఖా మంత్రి డాక్టర్ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్ అన్నారు. తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ ఆధ్వర్యంలో జూలై 3 న జిల్లా పరిషత్ సమావేశ మందిరంలో జరిగిన "మహబూబ్ నగర్ జిల్లా సమగ్ర స్వరూపం" పుస్తకావిష్కరణ సభకు ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా, ఆవిష్కర్తగా విచ్చేసారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చారిత్రకంగా, సాంస్కృతికపరంగా, సాహిత్యపరంగా గొప్పదైన పాలమూరు జిల్లా చరిత్రను తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్ రూపొందించడం గొప్ప విషయమన్నారు. ఈ పుస్తకంలో 36 మంది రాసిన వ్యాసాలు జిల్లా చరిత్రను మనకళ్ళముందు నిలుపుతాయన్నారు. చరిత్ర, సాహిత్యం, విద్య, గ్రంథాలయోద్యమం, వ్యవసాయం, ప్రాజెక్టులు వంటి వ్యాసాలు జిల్లా వైభవాన్ని చాటుతాయన్నారు. రెండువేల సంవత్సరాల క్రితమే మాగనూర్ లోని ముడుమాల్ నిలువురాళ్ళు ఖగోళశాస్త్రానికే సవాల్ విసిరేలా నిలువడం గొప్ప విషయమన్నారు. ఈ జిల్లాలో జైనమతం, బౌద్ధమతం ఆనవాళ్ళు ఉన్నాయన్నారు. తెలంగాణ రాకముందు ఇవన్నీ కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత మన చరిత్రను మనమే రాసుకోవాలన్నారు. తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని మొత్తం 33 జిల్లాల చరిత్రను వెలుగులోకి తీసుకురావాలని నిర్ణయించడం ప్రశంసనీయమని, అందుకు పూనుకున్న ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి, డా. జె. చెన్నయ్యలను అభినందించారు. పరిషత్తు చేపట్టే ప్రతి కార్యక్రమానికి తమవంతు సహాయసహకారాలు అందిస్తానన్నారు. పరిషత్తు పుస్తకాల ప్రచురణకు మరో 15 లక్షలు అందజేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన పరిషత్తు అధ్యక్షులు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రిగా శ్రీనివాస్ గౌడ్ తెలంగాణ సాంస్కృతిక వైభవాన్ని వాడవాడలా ఘనంగా చాటుతున్నారన్నారు. పరిషత్తుకు మంత్రి కొండంత అండగా నిలువడం చాలా గొప్ప విషయమన్నారు. తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ చైర్మన్ జూలూరి గౌరీశంకర్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ రాకముందు తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధిపథంలో దూసుకుపోతున్నదన్నారు. మంత్రి శ్రీనివాస్ గౌడ్ పాలమూరు జిల్లాను నిరంతరం అభివృద్ధి చేస్తూ ప్రతి ఒక్కరికి ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నారన్నారు. అనంతరం మంత్రి మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చరిత్రను రాసిన వ్యాసకర్తలను శాలువాలతో ఘనంగా సన్మానించారు. తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ జె.చెన్నయ్య మాట్లాడుతూ తెలంగాణ లోని 33 జిల్లాల చరిత్రలను పరిషత్తు ఆధ్వర్యంలో వెలువరిస్తుందన్నారు. మన చరిత్రను మనమే తెలుసుకోవడానికి జిల్లా చరిత్రలకు శ్రీకారం చుట్టామన్నారు. అంతకుముందు పాలమూరు జిల్లా కవులచే కవిసమ్మేళనాన్ని నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా కలెక్టర్ ఎస్.వెంకట్రావు, ఎస్పీ ఆర్. వెంకటేశ్వర్లు, తెలంగాణ సంగీత, నాటక అకాడమీ తొలి చైర్మన్ బాద్మి శివకుమార్, జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్ రాజేశ్వర్ గౌడ్, మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ రహమాన్, మున్సిపల్ చైర్మన్ కె.సి.నర్సింహులు, వైస్ చైర్మన్ తాటి గణేష్, ముడా చైర్మన్ గంజి వెంకన్న, ప్రముఖ న్యాయవాది వి.మనోహర్ రెడ్డి, డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్, కోట్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా'

పోటీ ఫలితాలు

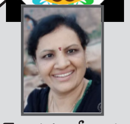

అడ్మిన్: **రమాదేవి కులకర్ణి**

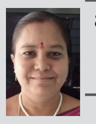

నిర్వహణ: **శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే**
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు
8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

(ప్రథమ)

తల్లిదండ్రులు

అమ్మ తిన్నదో లేదో తెలియదు
నవ్వుతూ నా ఆకలి తీర్చింది
తన ఆకలిని నవ్వు వెనక దాచేసింది
కనపడని భావం నవ్వుతో కప్పేసింది.
బడికి వెళ్ళేటప్పుడు చాకోలెట్ అడిగితే
అమ్మ కొంగున
దేనికో దాచిన రూపాయితో
టక్కున నేనడిగినది కొనియిచ్చిన అమ్మ
నిశ్శబ్దం దాచింది తన కనపడని భావం.
నాన్న వద్ద పైసలున్నాయో లేదో తెలీదు
మౌనంగ నేనడిగిన బర్గర్ కొనిచ్చాడు
తన వారం టీ డబ్బులు వదులుకున్నాడు
కనపడని భావం మౌనం వెనుక దాచాడు.
పండగొస్తే తనకు రెండే జతలున్నా
నాకు కొత్త బట్టలు కొనిపెట్టిన నాన్న
వున్న జతల చిరుగులు కొట్టుకుని
తన బట్టల డబ్బులు చేసాడు త్యాగం
దాచి త్యాగం వెనుక కనపడని భావం
ఎన్నో కనపడని భావాలతో తల్లిదండ్రులు
పెంచుతారు బిడ్డలను తెలియకుండా కష్టాలు
ఎప్పటికీ అర్థం కావు పిల్లలకి ఆ భావాలు
ఆదుకుంటాయందుకే వారిని వృద్ధాశ్రమాలు.

-జె వి కుమార్ చేపూరి
9640712062

భావనొక్కటే....

నీ దారికి అన్నీ అడ్డంకులుంటే,
అడ్డంకులను దాటుతూ నువ్వు అలసిపోతే,
అలసిన నీకు
గమ్యం కనపడనంత దూరన ఉంటే,
నీకు మార్గం చూపించగల భావనొక్కటే...
నలుదిక్కుల చీకట్లు కమ్మేస్తుంటే,
కమ్మేసిన చీకట్లు వెలుగు రానీయకుంటే,
రానీయక నీ భాగ్యరేఖ చెరిపేస్తుంటే,
దీపమై ఆశను నింపగల భావనొక్కటే...
నీ జీవననావ నడిసంద్రాన్నుంటే,
నడిసంద్రం అల్లకల్లోలంగ ఉంటే,
అల్లకల్లోలంలో నీవు కొట్టుమిట్టాడుతుంటే,
నీకు ఆసరాకాగల భావనొక్కటే...
నిన్ను అందరూ ఒంటరినిచేస్తే,
ఒంటరైనకు ఓదార్పు కరువైతే,
ఒదార్పుకరువై కష్టాలు వరదలైతే,
నిన్ను కాచగల భావనొక్కటే...
నీ ఇంట నిశ్శబ్దతుంటే,
నిశ్శబ్దతలో నీవారి అలికిడైనలేకుంటే,
అలికిడైనలేక మరుభూమిని తలపిస్తుంటే,
నిను పలకరించగల భావనొక్కటే...
నీ గుండెకు గాయమైతే,
గాయం నమ్మకాన్ని నమిలేస్తుంటే,
నమిలేసి నిన్ను నుజ్జుచేస్తుంటే,
నీకు దీవనై నిలిచె భావనొక్కటే....
నీ అడుగులు తడబడుతుంటే,
తడబడుతూ నిను కదలనీయకుంటే,
కదలనీయక నిన్ను కృంగదీస్తుంటే,
నిను నిలిపగల భావనొక్కటే...
ఆ భావనే...
అసమంజసం అంతం చేయగల
'ఈశ్వరతత్వం'

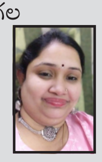

-శ్రీ సుధ కొలచన
9440470674

సామాజిక చైతన్యంలో కవుల పాత్ర కీలకం"ప్రముఖ పిల్లల వైద్యులు, సినారె కవితా పురస్కార కమిటీ చైర్మన్ డాక్టర్.ఎడవెల్లి విజయేందర్ రెడ్డి

కవులు సమాజాన్ని జాగృత పరిచే ఆయుధాలని, సామాజిక చైతన్యంలో కవుల పాత్ర కీలకమని ప్రముఖ పిల్లల వైద్యులు సినారె కవితా పురస్కార కమిటీ చైర్మన్ డా.ఎడవెల్లి విజయేందర్ రెడ్డి అన్నారు.భవాని సాహిత్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో విజయశ్రీ గారు రాసిన "పసిడి పద కుసుమాలు"గ్రంథావిష్కరణ సభకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై గ్రంథావిష్కరణ చేశారు.ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ "కవులు సామాజిక హితాన్ని కోరాలని,ఆ ప్రయత్నంలో విజయశ్రీ గారు సామాజిక స్పృహతో మహిళలను, సామాజికాంశాలను కవిత్వాంశాలుగా తీసుకుని కవితలను సృజించారని"అన్నారు.విశిష్ట అతిథిగా హాజరైన దాస్యం సేనాధిపతి మాట్లాడుతూ"విజయశ్రీ కవిత్వం గొప్ప భావుకత తో నిండి ఉందని"అన్నారు,మరొక విశిష్ట అతిథి పోరెడ్డి రంగయ్య మాట్లాడుతూ"విజయశ్రీ గారి కవిత్వంలో తాత్వికత,సమాజ చింతన, సమసమాజ భావనలున్నాయని"అన్నారు.వైరాగ్యం ప్రభాకర్ అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో కాసనగొట్టు స్వప్నకృష్ణ గ్రంథసమీక్ష చేయగా గంప ఉమాపతి,మాడిశెట్టి గోపాల్,కె.యస్.అనంతాచార్య, మామిడి మధుసూదన్ రెడ్డి,అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి,నెరువట్ల చైతన్య,నసీరొద్దీన్, కందుకూరు ఆంజనేయులు,కూకట్ల తిరుపతి,సి.వి కుమార్,తిరుకోవెల వెంకటరమణ, దామరకుంట శంకరయ్య,దొమ్మటి శంకర్ ప్రసాద్,గూడెపు కుమార్, తదితరులు పాల్గొన్నారు

నందూరి శతజయంతి ఉత్సవాల ప్రారంభం

నందూరి రామకృష్ణమాచార్య సాహిత్య పీఠం, నవ్య సాహితీ సమితిల ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం రాత్రి పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలోని ఎన్టీఆర్ కళామందిరంలో 'మహాకవి నందూరి రామకృష్ణమాచార్య' శతజయంతి మహోత్సవాల ఉత్సవాలను ప్రారంభిస్తున్న డా॥కె.వి.రమణాచారి.

జూన్ 30న హైదరాబాద్ అలకాపురి శంకరమఠంలో శ్రీ భార్గవ కళానాట్యమండలి, శ్రీ చోడేశ్వర నాట్యకళామండలి వారి సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన సుప్రసిద్ధ రంగస్థల నటులు అయ్యదేవర పురుషోత్తమరావు జయంతి మరియు శ్రీకృష్ణరాభారము పద్యనాటక ప్రదర్శనానంతరం సభలో పాల్గొన్న శ్రీకృష్ణపాత్రధారి కుందుర్తి వెంకటకృష్ణ, జె.శ్రీనివాస్, పొత్తూరి సుబ్బారావు, సి.రామకృష్ణ, ముదిగొండ శంకర శర్మ, అయ్యదేవర కుటుంబసభ్యులు, మల్లాది వెంకటరమణ.

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.** E-mail :netinijam93@gmail.com.